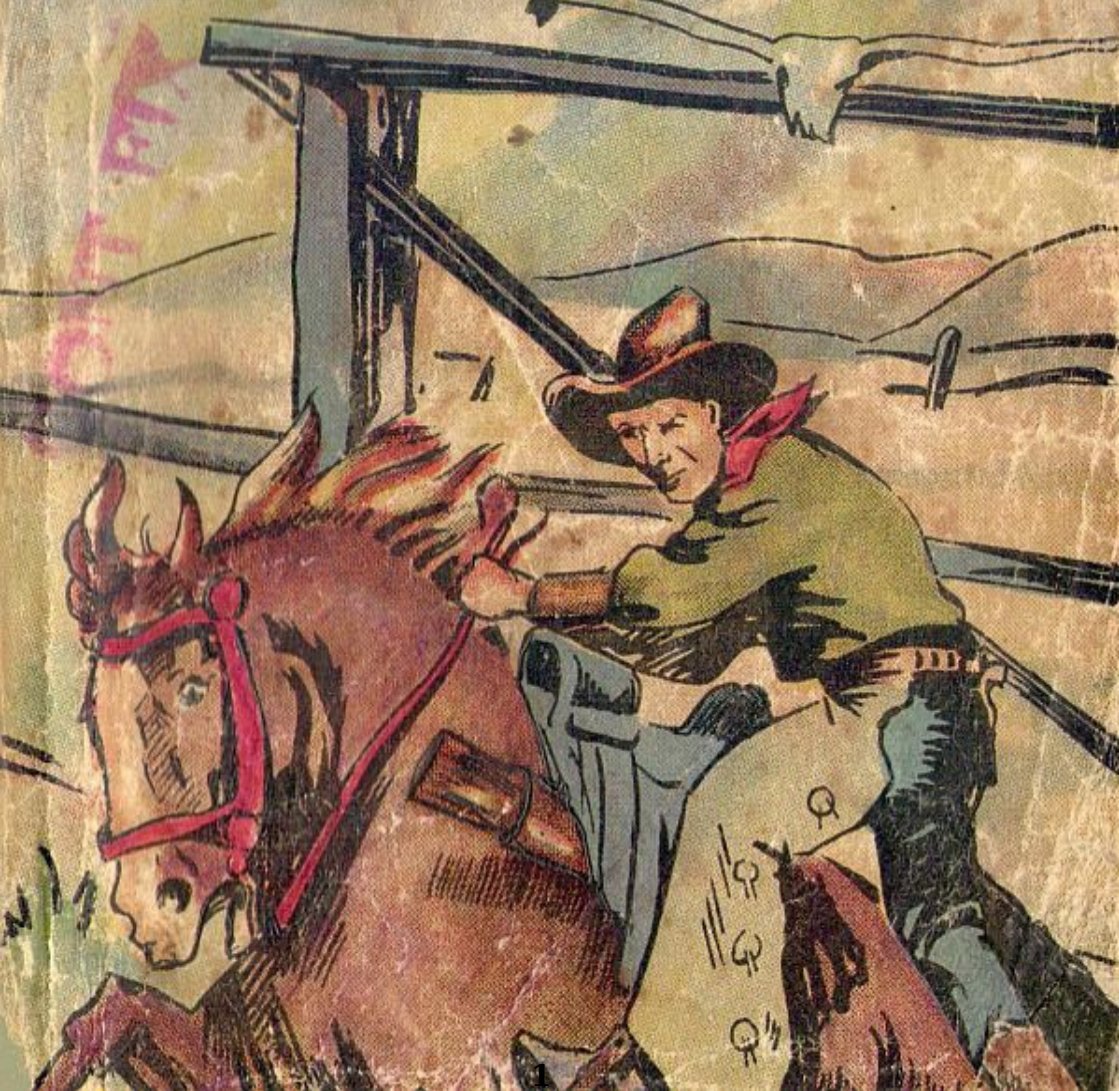

EDITURA DANUBIUS

GUSTAVE AIMARD

Shen

NECRUTĂTORUL

COLECȚIA CAPODPERA
Nr. 5

GUSTAVE AIMARD

NECRUȚĂTORUL

(Le coeur de Pierre)

V.1.0
V.1.0

Traducerea de L. LĂZĂRESCU

EDITURA DANUBIU

I

PRIETENIE

Don Estevan și Necruțătorul se cunoscuseră în împrejurări, care dacă nu i-a făcut să fie dușmani, trebuia să-i lege pentru totdeauna.

Faima vânătorului din preerie, viața ciudată pe care o ducea, erau tot atâtea cauze care ar fi trebuit să depărteze de el pe tânărul și lealul majordom al lui don Pedro de Luna. Cu toate acestea cei doi tineri s-au simțit subit prieteni, legați nu de unul din acele sentimente banale cunoscute în vechea Europă, unde cuvântul prieten nu înseamnă nici măcar atât cât cunoștință trecătoare și este unul din titlurile care se prostituează cu cea mai mare ușurință, ci de unul din acele sentimente puternice, fără limită ca și fără logică, care sporesc în asemenea măsură în numai câteva ore, încât ocupă imediat cea mai mare parte a existenței celor pe care a pus stăpânire.

Don Estevan, cu toată prudența înnăscută, nu ezita să-i împărtășească Necruțătorului povestea stăpânului, sau ca să fim mai preciși, a binefăcătorului său. Îi povestise această istorie cu toate amănuntele, fără să ascundă și fără să lase nimic de o parte, împins să procedeze astfel de un presentiment secret, care-l prevenise că a găsit un om demn de a împărtăși alături de el povara acestui însemnat secret.

Soarele apunea în valuri de purpură și aur, în dosul culmilor înzăpezite ale munților înalți și dantelați numiți Sierra Madre, în clipa în care Don Estevan tăcu.

— Acum când știi tot atât de bine ca și mine secretele familiei cu care întâmplarea te-a pus în legătură, ce ai de gând să faci? întrebă don Estevan.

— Înainte de toate vreau să pun o întrebare, răspunse Necruțătorul.

— Vorbește. Probabil că ai să-mi pui foarte multe chestiuni.

— Nu chiar atâtea câte bănuiești. Știi despre viața mea tot atât cât știu eu însumi, adică aproape nimic, dar nu despre asta este vorba în clipa de față.

— Despre ce este atunci vorba, spuse don Estevan curios.

— Îți voi spune. Fără îndoială că nu mi-ai spus toată această istorie numai spre a satisface o curiozitate pe care eu n-am arătat-o nici o clipă. Trebuie că ai altceva în minte. Și acest altceva cred că l-am bănuț. Don Estevan Diaz, atunci când doi oameni de inimă sunt legați unul la altul, ca liana de pomul de mahon, atunci când gândurile lor se confundă, când voința lor nu mai este decât una singură, atunci oamenii aceștia sunt tari, căci se completează unul pe celălalt și ceea ce n-ar fi îndrăznit măcar să încerce unul singur dintre ei, o fac împreună fără să ezite și sunt aproape siguri de reușita proiectelor lor, oricât de nebunești și îndrăznețe ar părea ele: nu ești de părerea mea?

— Desigur, don Fernando, sunt de părerea dumitale.

Un fulger de bucurie luminează chipul tânărului.

— Perfect. Uite mâna mea, don Estevan. Este aceea a unui om care odată cu ea îți oferă și o inimă bună și devotată, orice s-ar spune pe seama lui: o primești?

— *Dios!* exclamă cu căldură majordomul luând mâna care-i era întinsă cu atâta sinceritate. Primesc și una și cealaltă. Mulțumesc frate.

— Ah! spuse atunci tânărul cu un suspin de bucurie. Am înfârșit un prieten. Nu voi mai fi singur în viață. Bucuria sau tristețea, grijiile sau fericirea, voi avea o inimă prietenă căreia să le împărtășesc.

— Vei avea mai mult decât atâta, frate. Vei avea o familie. Mama mea va fi și a ta. Hai să încălecăm, căci e târziu. Mai avem să ne spunem o groază de lucruri.

— Hai, răspunse simplu vânătorul.

Caii nu se depărtaseră de ranch-ul unde găsiseră alimente din abundență. Tinerii bărbați îi prinseră cu ușurință și după cinci minute porniră unul alături de celălalt spre locuința lui don Estevan.

Ma Manuela îi aștepta în ușă. Surâdea.

— Hai mai repede, le spuse ea de îndată ce-i văzu în depărtare. A tocat de vecernie de mai bine de o oră. E timp să trecem la masă.

— La drept vorbind, murim pur și simplu de foame, mamă, spuse vesel tânărul descălecând. Dacă nu ai pregătit o masă

copioasă, să știi că rămânem flămânzi.

— Nu te teme, Estevan. Am bănuir că veți veni în starea asta și în consecință am luat măsuri din timp.

— Mă veți ierta doamnă, că abuzez în felul acesta de ospitalitatea dumneavoastră, spuse atunci vânătorul.

Manuela surâse blând:

— Vă scuz senor. Fiind convinsă că veți sta vreme mai îndelungată la noi v-am pregătit, cu mâinile mele, culcușul.

Don Fernando nu răspunse imediat. O roșeață vie îi cuprinsese chipul și descălecând se apropia de bătrâna doamnă:

— Senora, spuse el emoționat, nu știu cum să vă mulțumesc, căci mi-ați aflat cea mai scumpa dorință a mea. Fiul dumneavoastră îmi spune frate. Îmi permiteți oare să vă numesc mamă? Mă veți face nespun de fericit.

Ma Manuela îl privi cu ochii ei limpezi, chipul i se contracta în urma unei emoții ascunse, două lacrimi curseră încet pe obraji ei. Palizi și întinzând mâna tânărului îi spuse:

— Fie! Voi avea doi copii în loc de unul singur. Hai fiule, căci masa este pusă.

— Mă numesc Fernando, mamă.

— Voi ține minte, răspunse ea cu un surâs blând..

Intrară în casă în timp ce peonii duceau caii la grajd.

Don Estevan nu-și înșelase prietenul și-i dăduse realmente o familie. Masa fu așa cum trebuia să fie între acestea trei persoane care cu două zile mai înainte nici nu se cunoscuseră, adică fu veselă și prietenoasă.

Nimeni nu făcu vreo aluzie la această legătură neașteptată, ale cărei rădăcini prinseră atât de adânc.

De îndată ce peonii s-au retras, iar stăpânii casei au rămas singuri, se ridicară și se retraseră întocmai ca o seară mai înainte în camera cea mai ferită, la adăpost de urechi indiscrete, neriscând ca ceea ce aveau să vorbească să fie ascultat, comentat și poate raportat unde nu trebuia.

— Închide ușa, spuse don Estevan lui don Fernando care intrase ultimul.

— Dimpotrivă, răspunse acesta, s-o lăsăm deschisă. În felul acesta, dacă se va apropia cineva îl vom vedea și-l vom auzi. E o regulă generală pe care trebuie s-o respectați atunci când ai de spus ceva în secret, să nu închizi niciodată ușile.

Don Estevan apropiă niște scaune de lemn. Masiv, care se numesc *butaccas*, își aprinse o țigară și spuse întorcându-se spre

vânător:

— Să stăm de vorbă.

Don Fernando fu acela care începu discuția, fățiș și limpede, așa după cum îi era felul.

— M-am gândit mult la cele ce mi-ai spus astăzi, prietene, spuse el. Nu mi-ai fi încredințat un secret atât de însemnat dacă n-ai fi avut motive serioase ca s-o faci. Motivele acestea cred că le-am aflat. Iată-le: liniștea de care s-a bucurat don Pedro de la stabilirea lui prin melegurile acestea, pare să fie amenințată și te temi să nu i se întâmple vreo nenorocire donei Hermosa. Iată, în două cuvinte, motivul confidenței tale. Mă înșel oare?

— Nu, fără îndoială că nu, prietene. De vreo câțeva vreme am ce-i drept o temere vagă, o neliniște secretă pe care nu reușesc să o înfrâng. De ce trebuie oare să ne temem? Cine este dușmanul care ne pândește și a cărui privire de fiară este ținută zi și noapte asupra noastră? N-aș putea s-o spun, dar îți repet că-l simt, că într-un fel oarecare îl văd fără să fiu în stare, cu toate acestea, să-l descopăr.

— Dușmanul acesta îți este acum tot atât de bine cunoscut ca și mie. Este Tigru. Discuția pe care am avut-o noaptea trecută cu el și pe care ai auzit-o, chiar dacă nu ți-a dezvăluit proiectele lui, ți-a adus măcar la cunoștință intențiile pe care le are.

— Este adevărat. Cu toate acestea, mintea mea refuză să creadă că omul ăsta este într-adevăr dușmanul nostru. După cum nu există nici efecte fără cauze, nu poate exista nici ură fără motiv. De la venirea în locurile acestea, don Pedro n-a avut niciodată relații, nici bune nici rele, nici mai apropiate și nici mai depărtate, cu omul acesta. De ce ar fi pornit în acest caz împotriva șefului meu?

— Ah! De ce, de ce? repetă vânătorul cu un fel de nerăbdare febrilă. De ce vine ziua după noapte? De ce există oameni buni și răi, oameni cinstiți și oameni necinstiți? Dilema aceasta ne-ar duce prea departe, prietene. Știu tot atât de bine ca tine că n-ai avut niciodată de a face cu Tigru, nici nu încapă îndoială și cu toate acestea n-are nici o importanță. Omul acesta e un ticălos fără pereche, a cărui existență blestemată n-are alt rost decât de a face răul și a-l face cât mai des posibil. Don Pedro de Luna este stimat și iubit de toți aceia care îl cunosc. Dona Hermosa este respectată chiar și de apași, cei mai sălbateci locuitori ai preeriei. Poate ca tocmai acesta să fie motivul ureei neîmpăcate pe care o poartă familiei hacienderului.

— Da, ai dreptate, răspunse don Estevan, Acesta trebuie să fie motivul.

— Nici nu încape îndoială. Crede-mă căci îl cunosc pe monstrul acesta de multă vreme, deoarece el este acela care m-a crescut. Să terminăm însă. Acum, din moment ce lucrurile sunt absolut limpezi, ce ai de gând să facem?

— Trebuie să recunosc că sunt într-o mare încurcătură și că nu știu cum să ies din ea. Cum să răstorn mașinațiile ale căror efecte nici nu le pot bănuî, cum să mă opun unor proiecte ale căror ținte nici nu le cunosc măcar. Iată care este pentru mine marea greutate.

— Cred că ar fi indicat să nu spui nimic familiei în legătură cu bănuielile noastre, spus Ma Manuela.

— Vreți să spuneți în legătură cu certitudinile noastre, senora, continuă don Fernando. Dealtfel sunt cu totul de părerea dumneavoastră. Ne va fi ușor să-l înconjurăm pe don Pedro și pe fiica sa cu o pază discretă, fără ca ei să bănuiască măcar pericolul care-i amenință.

— Oh, da! exclamă don Estevan. Este de cea mai mare însemnătate ca ei să nu bănuiască nimic.

— Voi face tot, ceea ce omeneste este posibil pentru a salva pe cei pe care îi iubești, spuse atunci don Fernando.

— Mulțumesc. Dar de ce nu spui pe cei care îi iubești și tu, caci le-ai și făcut un serviciu imens.

— Hei prietene, cine sunt eu? Un mizerabil aventurier care nu poate îndrăzni să-și ridice atât de sus privirile. Nu sunt și nici nu trebuie să fiu altceva decât un bun câine de pază al doinei Hermosa, care trebuie să-i salveze stăpânii murind la picioarele lor.

Cuvintele acestea fură spuse cu atâta tristețe și abnegație, încât don Estevan și mama lui mișcați până la lacrimi, apucară mâinile lui don Fernando strângându-i-le prietenos.

— Nu vorbi așa, frate, strigă majordomul, nu o cunoști pe dona Hermosa așa cum o cunoaștem noi. Este inima cea mai dreaptă, sufletul cel mai pur și mai nobil care există și te iubește.

— Oh! exclamă vânătorul. Nu mai spune cuvântul acesta, prietene. Dona Hermosa să mă iubească pe mine? Este oare cu putință? Nu, nu!

— Dona Hermosa este o femeie, prietene. Ia-i salvat viața. Nu știu precis care este sentimentul pe care ți-l nutrește și este foarte probabil că nici ea însăși să nu-și dea seama. Sunt

convins însă că-ți este recunoscătoare și la o tânără fată recunoștința se transformă repede în iubire.

— Taci fiule! spuse bătrâna doamnă intervenind. Nu trebuie să spui cuvinte din acestea vorbind despre fiica stăpânului tău.

— Ai dreptate. Iartă-mă, mamă. Am greșit. Dar dacă ai fi auzit-o pe dona Hermosa vorbind despre prietenul nostru și cerându-mi să-i făgăduiesc că-l voi căuta și-l voi aduce la dânsa. Doamne! Nu ai ști la ce să te gândești altceva.

— Poate. Dar cel puțin n-aș mai turna ulei pe foc și atât pentru mine cât și pentru prietenul meu aș ține în mine observațiile pe care aș avea să le fac.

— Nu mă credeți atât de fără minte senor, interveni atunci don Fernando ca să atribui cuvintelor fiului dumneavoastră mai multă însemnătate, decât trebuie. Îmi dau perfect de bine seama cine sunt, sunt prea conștient de neînsemnata mea situație, pentru a îndrăzni să-mi ridic privirile la aceea pe care simțul onoarei îmi dictează să-o respect asemeni unui înger.

— Ai vorbit foarte bine don Fernando, așa cum trebuie să vorbească un adevărat bărbat, spuse Ma Manuela cu căldură. Să lăsăm deci pentru moment subiectul acesta și să vedem cu ieșim din încurcătura în care ne aflăm.

— Cred că vă pot spune eu cum, răspunsă vânătorul, afară numai dacă nu are câteva o idee mai bună ca mine.

Mama și fiul se apropiară mai tare de spre a auzi mai bine.

— Vorbește frate! Vorbește ce mai aștepți? spuse don Estevan.

— Veți ierta, dacă în planul pe care vrei să vi-l propun veți găsi lucruri care vin în contradicție cu legile stricte ale onoarei, așa cum le înțeleg oamenii civilizați, spuse vânătorul. Vă rog să vă amintiți însă că am primit creația unui indian, că omul împotriva căreia pornim acum lupta este mai mult decât pe jumătate indian, Căci războiul pe care vi l-a declarat este rezolul triburilor apase, plin de viclenii și curse. Și că, spre a lupta împotriva sa cu folos, trebuie să întrebuițăm aceleași mijloace, oricât de plăcut ne-ar fi acest lucru. Trebuie să întoarcem propriile lui arme împotriva lui, răspund la trădare cu trădare, la viclenie cu viclenie, aici dacă pornind de la o concepție greșită, vom voi să luptăm împotriva lui respectând strict legile onoarei, atunci îi vom fi victime sigure și va râde de noi.

— Toate cele ce le spui, don Fernando, sunt din păcate numai adevăruri, spuse majordomul. Proverbul are dreptate: la viclenie

trebuie răspuns cu viclenie mai mare. Care este propunerea pe care ne-o faci?

— Iată ce am hotărât: mâine în zori de zi vom pleca la presidio, unde te voi pune în legătură cu o cunoștință destul de ciudată de a mea, care mi-e devotată în măsura în care oamenii de soiul lui pot fi devotați. Picaroul acesta ne va servi de intermediar. Prin el vom afla tot ceea ce va face Tigrul la San Lucar cu leperoșii lui, pe care-i înrolează într-un scop ce nu-l cunosc. După aceea, ne vom despărți. Te vei reîntoarce foarte liniștit aici, în timp ce eu mă voi înapoia în preerie unde-l voi întâlni pe Tigrul. În felul acesta vom ști totdeauna orice face. Acesta este planul meu. Ce părere ai?

— Admirabil prietene, căci ai prevăzut absolut totul. Mâine dimineață, voi angaja fără zgomot doisprezece leperoși noi la haciendă, pretextând oarecari lucrări urgente. Vor fi oameni trecuți prin ciur și dârmon, care de dragul banilor mă vor asculta orbește și nu vor da înapoi în fața nici unui obstacol.

— Foarte bine. Îți va fi foarte ușor să-i ții pe aici fără să le dai nimic de lucru, așteptând clipa când vor trebui să pună mâna pe navaja sau pe carabină.

— Te asigur că nimănui nu-i va trece prin minte să se intereseze de ei. Dar, la nevoia care va fi semnul pe care mi-l vei trimite și prin cine?

— Semnul va fi o pană albă de vultur, ruptă în trei bucăți și având vârful colorat cu roșu. Aceia care-ți va aduce pana îți va spune numai: Ai doi piaștrii ai mei. Îi vei da banii fără să spui nimic, vei lua pana și-i vei da drumul să plece.

Toate fiind bine stabilite între cele trei persoane, se despărțiră spre a se odihni, cu atât mai mult cu cât era deja târziu, iar cei doi tineri trebuiau să se scoale în zori spre a porni călare spre San Lucar.

II

ÎN PĂDUREA VIRGINĂ

Don Toribio Quiroga de care trebuie să ne ocupăm acum, era în tânăr de vreo douăzeci și opt de ani, cu chipul fin și inteligent, de statură elegantă și având bunele maniere ale lumii mari.

Făcea parte din una dintre cele mai bogate și mai considerate familii din statul Chihuahua. Prin moartea părinților săi, căpătase un venit de cinci sute de mii de piaștri, adică vreo două milioane și jumătate de franci, ceea ce. Este considerabil chiar și în țara aceasta unde aurul e un lucru atât de banal.

Un om cu asemenea situație și dotat cu calitățile fizice și morale ale lui don Toribio, are dreptul să pretindă orice. Căci de la o anumită avere în sus, obstacolele nu mai există sau, în orice caz, în loc să fie piedici nu sunt decât tot atâtea motive de ambiție.

Don Toribio reușise în toate cele, afara unui singur lucru și anume lupta sa împotriva lui don Fernando, luptă în care acesta din urmă rămăsese totdeauna învingător.

De aceea ura pe care bogatul haciendero o purta Vânătorului din preerie, ură ale cărei motive erau neînsemnate de fapt, sporise în asemenea măsură în urma înfrângerilor lui don Toribio, încât luase proporțiile imense ale unei adevărate uree mexicane, care nu se putea liniști decât prin moartea persoanei împotriva căreia era îndreptată.

După întâlnirea sa cu don Fernando Carril, întâlnire care avusese pentru el un rezultat atât de puțin plăcut, don Toribio Quiroga era pradă uneia din acele furii reci, concentrate, care se adună cu încetul în suflet izbucnind apoi cu o forță teribilă.

De îndată ce nu-l mai văzu pe fericitul său adversar, pornise în goană nebună. Pintenii lui însângerau coastele calului, care necheza îndurerat și fugea cât îl țineau puterile.

Starea aceasta de iritare dură câteva ore. Calul devorase

distanțele. Zdrobit de osteneală, nobilul animal se opri deodată cu genunchi tremurători și căzu pe nisip.

Don Toribio sări în picioare aruncând în jurul său priviri rătăcite.

A fost necesară căderea aceasta brutală spre a-și pune puțină ordine în idei și spre a reveni la realitate. Încă o oră de asemenea încordară și ar fi înnebunit de-a binelea sau ar fi murit de apoplexie fulgerătoare.

Se lăsase noaptea. Pământul era învăluit în beznă. O tăcere sumbră domnea asupra deșertului în care ajunsese din întâmplare.

— Unde sunt? își spuse el încercând să se orienteze.

Luna ascunsă însă de nori, nu răspândea de loc lumină. Vântul sufla cu furie. Ramurile copacilor se izbeau unele de altele, iar din străfundurile acestui pustiu, urletele fiarelor sălbatece începeau să-și amestece tonurile profunde cu acelea ale pisicilor sălbatece.

Ochii lui don Toribio încercau zadarnic să străpungă întunecimea. Se apropia de calul său care era întins pe jos și care horcăia încetitor.

Înduioșat de tovarășul galopurilor sale aventuroase, se plecă spre el, scoase pistoalele care se aflau în șea și desprinzând o ploscă plină de rom, începu să spele ochii, urechile, nările și gura sărmanului animal, ale cărui coaste se zbăteau și care părea să revie la viață în urma acestei îngrijiri. O jumătate de oră trecu în felul acesta. Calul înviorat puțin se ridicase și cu instinctul rasei sale descoperise în apropiere un izvor unde se adapă.

— Nu e încă totul pierdut, își spuse don Toribio și poate că, în cele din urmă, voi reuși totuși să ies de aici.

Un răget profund se auzi însă în aceeași clipă și alte răgete îi răspunseră din împrejurime. Coama calului se zburli, iar don Toribio simți un fior de spaimă străbătându-i vinele.

— Mii de blesteme! strigă el. Sunt lângă izvorul unde se adapă jaguarii. Ce să mă fac?

Descoperise pe pământul umed din jurul izvorului urme, care nu mai lăsau nici o îndoială.

În clipa aceea, observă la vreo zece pași depărtare de el doi ochi, întocmai unor cărbuni aprinși care îl fixau fără clintire.

Don Toribio era un om al cărui curaj fusese încercat în repetate rânduri. În prezența tovarășilor săi făcuse adesea isprăvi nemaipomenit de îndrăznețe, de data aceasta însă, singur

În bezne, înconjurat de fiare care formau în jurul lui un cerc fatal, se simțea cuprins fără voie de o spaimă nebună, iar respirația îi trecea cu aer din piept, printre dinții strânși. O sudoare rece îi acoperi trupul și era cât pe ci să cadă. Dar starea aceasta de descurajare nu dură mai mult de o secundă.

În clipa aceasta, calul scoase un nechezat de spaimă, făcu un salt imens și porni în goană nebună peste nisip.

— Cu atât mai bine, spuse don Toribio, poate datorită repeziciunii sale de necrezut, sărman al animal va putea să se salveze.

La fuga calului se ridică un înspăimântător concert de urlete și strigăte, iar umbre trecură în salturi pe lângă don Toribio.

— Ah! spuse el. Doar nu mă voi lăsa devorat fără să încerc să mă salvez. Pe Dumnezeu! Ar fi prea stupid din partea mea. Haide, haide, doar n-am murit încă. Înainte!

Un vânt puternic curăță cerul de nori, iar luna lumină vreme de câteva minute cu razele ei palide și triste, meleagurile unde se afla don Toribio.

La câțiva pași mai încolo Rio del Norte curgea între malurile stâncoase. Ceva mai departe se întindea masa compactă a unei păduri virgine. Un haos de nepătruns de stânci îngrămădite parcă din distracție unele peste celelalte, printre care creșteau pâlcuri de copaci legați între ei de liane care se încolăceau formând legăturile cele mai stranii, se întindeau până pe malul apei. Solul format din nisip, iar ceva mai încolo din sedimentele caracteristice pădurilor americane, se lăsa sub pașii săi.

Don Toribio recunoscă atunci locurile. Se afla la mai bine de doisprezece mile depărtare de orice locuință, în mijlocul primelor rânduri de plante ale unei imense păduri, singura din întregul ținut al apașilor pe care nici cei mai îndrăzneți pioneri nu îndrăzniseră încă s-o exploreze atâtea orori misterioase păreau că ascund desigurile acelea sumbre. La câțiva pași departe de el, după cum am mai spus izvora un șipot, pe malurile căruia se vedeau nenumărate urme de fiare sălbatice, astfel că nu mai încăpea nici o îndoială că-și aveau adăpătoarea aici, când ieșeau după apusul soarelui să vâneze și să bea.

Și ca o dovadă vie a acestui fapt, ceva mai încolo, doi minunați jaguari, un mascul și o femelă, supravegheau cu ochi neliniștiți joaca puilor lor.

— Hm! murmură don Toribio. Iată o vecinătate tristă.

Și fără voie privi în partea cealaltă. O minunată panteră sta

întinsă pe o stâncă în poziția unei pisici la pândă și-l fixa cu ochii ca două fanale.

După obiceiul care există în America, don Toribio nu ieșea niciodată din casă fără să fie perfect înarmat. Avea o carabină valoroasă care trăgea admirabil, iar din fericire calul n-o frânsese în căderea sa. În prima clipă o pusese alături de sine sprijinită de o stâncă. Întinse mâna și o apucă.

— Bine! spuse el surâzând. Lupta nu va fi cel puțin atât de ușoară.

Duse arma la ochi, dar în clipa în care urma să tragă, un miorlăit plângăcios îl făcu să-și ridice privirile. Vreo zece pajeroși și pisici sălbatece de talie mai mare, care se aflau pe a ramură de copac și priveau în jos spre el îi atraseră atenția, în timp ce mai mulți lupi roșii sosiră în goană și se opriră la câțiva pași.

Jur împrejur, pe toate stâncile, erau o mulțime de vulturi, de zopiloți și urubuși cu ochii pe jumătate închiși, care păreau că așteaptă numai momentul spre a lua parte la festin.

Don Toribio fu dintr-un singur salt pe o stâncă și de aici, ajutându-se cu mâinile și cu genunchii ajunse după câteva minute de greutate enorme pe o terasă situată la vreo douăzeci de pași peste sol și unde se putea considera în oarecare siguranță cel puțin pentru câteva minute.

Sprijinindu-se bine pe pământ, el se plecă ușor înainte spre a trage împotriva pisicilor sălbatece, care scoaseră imediat șase miorlăituri de agonie, urmate de căderea din creangă în creangă a animalelor ucise sau rănite. Nimeni nu poate reproduce zgomotul oribil produs de acest atac neașteptat. Lupii roșii se năpustiră urlând asupra victimelor, pe care începură să le sfâșie cu colții, luptând pentru pradă cu vulturii și zopiloții, care pretindeau partea lor.

Printre frunzele și crengile copacilor din apropiere, se auzi un foșnet straniu și o masă imposibil de distins limpede, străbătu spațiul și căzu urlând pe platforma terasei.

Întrebuițând carabina ca un buzdugan, don Toribio lovi puternic craniul animalului care se prăbuși urlând jos de pe stâncă.

În clipa aceea, tânărul auzi cu spaimă, numai la câțiva pași depărtare de el zgomotul înfiorătoarei lupte dintre jaguari, pisicile sălbatece și pantera pe care o răsturnase el. Fascinat de oribilul pericol în care se afla, don Toribio, fără să se gândească la consecințele funeste pe care le putea avea gestul său, trase

două focuri de revolver în mulțimea dușmanilor înverșunați, care se repezeau cu furie unii asupra celorlalți.

Se petrecu atunci ceva ciudat. Toate acestea animale care-și erau dușmane, părură să-și dea seama că, mai bine în loc să lupte unele contra altora, să-și unească forțele împotriva omului, dușmanul lor comun. Renunțând imediat la lupta aprigă dintre ele și dând drumul ca la o înțelegere comună la cadavrele însângerate și sfâșiate ale aceloră dintre ele care căzuseră mai înainte, își îndreptară toată furia împotriva stâncii din vârful căreia don Toribio părea că le batjocorește și începură s-o atace toate deodată, cu o energie teribilă sărind și agățându-se de spărturi, încercând să se cațere pe ea din toate părțile deodată.

Situația tânărului devenea din ce în ce mai critică. Câteva pisici sălbatice reușiseră să se salte pe platforma. Pe măsură ce erau date jos de don Toribio altele se iveau și le luau locul. Numărul dușmanilor lui sporea din moment în moment. Își simțea puterile și energia pierindu-i clipă cu clipa.

Mai multe gheare se înfipseseră de pe acum în trupul lui. Câțiva pajeroși se repeziseră și-l apucară de gât, astfel încât trebui să lupte corp la corp cu ei spre a-i face să-i dea drumul. Sângele-i curgea din douăzeci de răni, ce-i drept puțin periculoase. Se apropia însă momentul în care energia care-i mai menținea puterile avea să dispară și va cădea de pe stâncă fiind sfâșiat de fiarele sălbatece, care se înverșunau tot mai mult împotriva lui.

În clipa aceasta când avea să piardă totul, un strigăt suprem se smulse din pieptul său, un strigăt de agonie, de o putere înspăimântătoare, care fu purtat în depărtare de ecou. Era ultima și suprema protestare a omului puternic, care își recunoaște înfrângerea și care cheamă instinctiv înainte de a cădea, pe semenul sau într-ajutor.

Lucrul bizar: un alt strigăt răspunse chemării sale.

Uimit, don Toribio, care nu putea crede într-o minune în acest deșert în care nu mai pătrunsese nimeni în afară de el, crezu că i s-a părut. Cu toate acestea, dându-și seama de puținele puteri pe care le mai avea și simțea speranța care renăștea în inima lui, scoase un al doilea strigăt și mai puternic și mai pătrunzător decât primul.

După ce ecoul pădurii răsrânse strigătul acesta la infinit, un cuvânt, unul singur, purtat pe aripile vântului, sosi slab întocmai unui suspin la urechile lui încordate:

— Speranța!

Don Toribio se îndreptă. Electrizat de acest cuvânt păru ca recapătă putere, că revine la viață și-și spori loviturile împotriva neînduplecăților săi dușmani.

Deodată, se auzi în depărtare galopul mai multor cai, câteva focuri de armă iluminară întunericul cu fulgerarea lor trecătoare, iar niște oameni, mai degrabă niște demoni se năpustiră pe neașteptate în mijlocul fiarelor sălbatece, masacrându-le într-un chip îngrozitor.

În aceeași clipă, don Toribio atacat de două pisici sălbatece se prăbuși pe platformă luptându-se cu ele.

Fiarele fură puse pe goană în câteva minute, iar noii veniți se grăbiră să aprindă focuri, spre a le ține la distanță tot restul nopții.

Doi dintre acești oameni înarmați cu torțe aprinse din lemn de ocot, începură să-l caute pe acela al cărui strigăt de disperare îi aduse pe urma sa.

Îl descoperiră în curând întins fără cunoștință pe platformă, înconjurat de zece sau douăsprezece pisici sălbatece ucise și ținând între degetele sale înțepenite gâtul unui pajero strangulat.

— Ce se aude, Carlocho? L-ați găsit? se auzi lin glas.

— Da răspunse cel întrebat. Pare însă mort.

— Ar fi păcat, răspunse Pablito, căci e un om viteaz. Unde e?

— Aici pe stânca din fața voastră.

— Nu l-ai putea da jos de acolo cu ajutorul lui Verado?

— Nimic mai ușor, căci este țeapăn ca un buștean.

— Grăbiți-vă pentru numele lui Dumnezeu, spuse Pablito. Fiecare clipă de întârziere poate însemna un an din viața lui care se duce.

Carlocho și Verado îl ridicară pe don Toribio de picioare și de cap și-l transportară cu mare băgare de seamă din fortăreața pe care o improvizase și unde se luptase cu atâta dârzenie, în apropierea focului unde-l culcară pe un pat de frunze preparat de El Zapote, căci o echipă de vaqueroși se afla din întâmplare prin aceste locuri.

— *Canarios!* exclamă Pablito văzând înfățișarea de plâns a tânărului. Sărmanul de el. Ce au mai făcut din el. Am sosit la timp spre a-l salva.

— Crezi că mai scapă? întrebă Carlocho interesat.

— Se poate spera totdeauna, spuse sentențios Pablito, atunci când organele esențiale n-au fost atinse.

Vaqueroșii, ca de altfel toți cei ce trăiesc prin păduri, departe de așezările omenești, sunt obligați să se îngrijească singuri. În felul acesta dobândesc o oarecare cunoștință practică a medicinei, știind să culeagă și să întrebuințeze plantele care sunt utilizate și de indieni.

Ajutat de Carlocho și Verado, Pablito spală rănilor lui don Toribio cu apă și rom, îi udă tâmplele și-i băgă fum de tutun în nări.

După trecere de câteva minute de la acest ciudat tratament, tânărul scoase un suspin aproape imperceptibil, mișcă ușor buzele și în cele din urmă deschise ochii care priveau fără să vadă nimic.

— E salvat, spuse Pablito. Să lăsăm natura să lucreze acum, căci este cel mai bun medic pe care l-am aflat vreodată.

Don Toribio se ridică într-un cot, își trecu mâna pe frunte ca spre a-și recăpăta memoria și puterea de gândire.

— Cine sunteți? spuse el cu glas slab.

— Prieteni, senor. Nu te teme de nimic.

— Sunt zdrobit. Am membrele rupte.

— Nu s-a întâmplat nimic senor. În afara osteneții, sunteți tot atât de sănătos ca oricare dintre noi.

Don Toribio se ridică și privi atent pe oamenii care îl înconjurau.

— Dar dacă nu mă înșel, spuse el, nu mă prea așteptam să vă văd tocmai pe voi pe aici. Prin ce miracol ați sosit tocmai la timp spre a mă salva când v-am dat o întâlnire cam departe de locul acesta unde ne aflăm?

— Miracolul a fost făcut de calul dumneavoastră senor, explică Verado.

— Cum asta? întrebă don Toribio al cărui glas căpăta pe fiecare clipă mai multă tărie.

— Lucrurile sunt cum nu se poate mai simple. Călăream de-a lungul pădurii acestea spre a ne duce la locul de întâlnire fixat de dumneavoastră, când văzurăm trecând prin fața noastră, în goană mare, un cal, pe urmele căruia era o bandă de lupi roșii. L-am salvat de dușmanii aceștia înverșunați. După aceea, socotind foarte puțin probabil ca un cal înșeuat să se afle singur pe aici prin pădurea asta prin care nimeni nu îndrăznește să treacă, am pornit în căutarea călărețului. Strigătul dumneavoastră ne-a condus până aici.

— Mulțumesc, răspunse don Toribio, voi ști să-mi plătesc

datoria pe care o am față de voi.

— Bah! Nici nu merită să discutăm. Iată calul dumneavoastră. Putem pleca când veți dori.

Tânărul întinse brațul.

— Rămâneți, spuse el. Nu cred că aş putea găsi un loc mai potrivit decât acesta spre a discuta cele ce avem de discutat.

III

DON TORIBIO QUIROGA

După aceste cuvinte ale lui don Toribio urmă o tăcere mai îndelungată.

— Dragă Verado, luă în cele din urmă don Toribio cuvântul, sunt foarte supărat că ai deranjat pe acești onorabili cavaleri de la ocupațiile lor și că te-ai deranjat chiar dumneata spre a vă duce la locul de întâlnire fixat de mine.

— De ce, senor? întrebă Verado foarte intrigat de această introducere.

— Pentru un motiv foarte simplu, dragă senor și anume că motivele care mă făceau să doresc să stau de vorbă cu voi nu mai există.

— Ah! Cum se poate asta, spuseră bandiții deschizând ochii mari.

— Dumnezeule, continuă indiferent vorbitorul, la urma urmelor don Fernando Carril este un cavaler încântător și aș fi foarte supărat dacă i-aș pricinui cea mai mică neplăcere.

— E păcat că nu putem găsi în fiecare zi patroni ca dumneavoastră, senor, spuse Verado.

— Bah! replică don Toribio vesel. Acum din moment ce sunteți liberi, cine vă împiedică să vă puneți la dispoziția lui don Fernando? Este foarte generos, cavaler până în vârful unghiilor și sunt convins că v-ar plăti bine.

— Cam așa ar trebui să fie, senor, spuse Pablito. Dealtfel vă putem spune acum, că ne-am și gândit...

— Și v-ați pus la dispoziția lui. Știam, spuse calm tânărul.

— Ah! exclamă uimiți bandiții.

— Și lucrul acesta nu vă supără, senor? întrebă Pablito.

— De ce? Sunt dimpotrivă încântat. Întâmplarea asta este atât de ciudată, încât poate tocmai în felul acesta ați putea abia să-mi fiți de folos.

— Ah! Ah! exclamă cei de față încordându-și atenția.
— Prin urmare îmi mâi sunteți devotați?
— Până la ultima picătură de sânge, răspunseră vaqueroșii cu o emoționantă unanimitate.

— Și nu disprețuiți banii?
— Banii nu pot să strice niciodată acelora care nu-i au, răspunse sentențios Pablito.

— Atunci când sunt câștigați în mod onorabil, insistă, făcând o strâmbătură de maimuță, Tonillo.

— Bineînțeles, accentua și tânărul nobil, mai ales când este vorba de o sută de uncii¹.

Bandiții se înfiorară de bucurie, ochii lor scânteiară. Schimbară între ei priviri pline de făgăduieli, pe care don Toribio le înregistrează numai în treacăt.

— *Carai!* spuseră ei lingându-se pe buze.

— Prin urmare, vă convine, nu-i așa?

— *Rayo de Dios!* O sută de uncii! Cred și eu, răspunse Pablito.

— Poate că vor fi mai mult, spuse don Toribio.

— Ei! Ei! Va fi însă fără îndoială greu ceea ce ni se cere, spuse la întâmplare Verado.

— Drace! Cred că mă înțelegeți că treburile merg destul de prost în momentul de față.

— Cui îi spuneți, senor? Mizeria este înspăimântătoare.

— Poate că va fi și moarte de om, insistă Carlocho.

— Tot ce se poate, spuse limpede don Toribio.

— Cu atât mai rău pentru el, șopti Pablito.

— Prin urmare, sunteți de acord și în cazul acesta?

— Mai mult ca oricând, mormăi Tonillo.

— În cazul acesta, ascultați-mă cu atenție, caballeros, spuse don Toribio îndreptându-se.

Bandiții se apropiară de tânăr cu o mișcare instinctivă.

— M-am angajat pe cuvânt de onoare, spuse acesta, să nu întreprind nimic împotriva lui don Fernando Carril, nici direct și nici indirect.

— Un om cinstit n-are decât cuvântul său de onoare, constată Tonillo.

— Iar eu am intenția să mi-l țin scrupulos pe al meu pe care l-am dat cu privire la don Fernando.

Vaqueroșii făcură un gest de aprobare.

— Dar știți tot atât de bine ca mine caballeros, că don

¹ N.T. – aproape 8500 franci.

Fernando este un om foarte misterios, a cărui viață este înconjurată de un văl de nepătruns.

— Hei! suspină milos Tonillo.

— Nu se știe ce face în cea mai mare parte a timpului său. Dispare pentru luni întregi, pentru a reapare în clipa în care te gândești mai puțin la el.

— Foarte adevărat, spuse Pablito. Existența acestui caballero este extraordinară.

— La câte pericole nu este expus oare în tot timpul acestor drumuri aventuroase, a căror țintă și direcție n-o cunoaște niciodată nimeni! continuă don Toribio.

— Este înspăimântător numai să te gândești la asta, spuse Carlocho convins.

— O nenorocire se întâmplă cu atâta ușurință în deșert, insistă El Verado.

— Fără a merge mai departe, să ne gândim numai la cele ce puteau să vi se întâmple domniei voastre astă noapte, în pustiul acesta, senor, spuse serios Tonillo.

— E groaznic, accentuă Pablito.

— Mă înțelegeți prin urmare, senores, continuă don Toribio, că nu pot fi tras la răspundere în nici un fel pentru accidentele nenumărate la care își expune viața don Fernando, la fiecare pas.

— Fără discuție, strigară ei.

— Cum în clipa de față nu mai sunt dușmanul, ci din contra prietenul lui don Fernando și că în această calitate am cel mai mare interes să fiu ținut la curent cu toate ce i se întâmplă spre a-i putea veni în ajutor, la nevoie...

— Sau de a-l răzbuna dacă din nenorocire ar fi să fie omorât, întrerupse Carlocho.

— Da, răspunse don Toribio, țin prin urmare să fiu ținut la curent cu toate lucrurile care s-ar putea întâmpla.

— Oh! Sfântă prietenie nu ești numai o vorbă goală! exclamă Tonillo ridicând privirile încântate la cer.

— În situația voastră, caballeros, sunteți cei mai indicați spre a-mi da aceste informații. Cum oricare osteneală merită să fie plătită, veți împărți între voi o sută de uncii cel puțin, sau două sute, după știrile pe care mi le veți da. Mă înțelegeți nu-i așa?

— Perfect, senor, răspunse Carlocho, cu cel mai admirabil sânge rece în numele camarazilor săi.

— Mai am un singur cuvânt de spus caballeros. Unde suntem

aici?

— În Selva Negra, senor, răspunse Pablito. La cel mult patru mile de hacienda del Cormillo, unde se află în momentul de față don Pedro de Luna și familia sa.

Don Toribio avu un gest de uimire.

— Cum don Pedro a părăsit Las Norias de San Pedro?

— Dar de ieri, senor, răspunse Pablito.

— Iată un lucru ciudat. Cormillo este la marginea pustiului, în plin ținut al triburilor de apași. Nu mai înțeleg nimic.

— Se spune că dona Hermosa a cerut schimbarea asta, despre care nu știe încă nimeni.

— Ce capriciu extraordinar. După pericolele la care a fost expusă abia acum câteva zile să vie să sfideze pe indieni chiar în propriile lor ținuturi!

— Hacienda este întărită și este absolut pusă la adăpost împotriva oricărei lovituri.

— Este drept, cu toate acestea schimbarea aceasta subită de reședință îmi pare de neînțeles. La răsăritul soarelui, mi-ar face plăcere să-mi serviți drept ghizi până în apropiere de Cormillo. Va trebui să-l văd fără întârziere pe don Pedro.

La răsăritul soarelui, vaqueroșii erau cu toții în picioare. După ce dădură de mâncare și de băut cailor lor și acelui ai lui don Toribio, îi înșeuară și-l treziră pe tânăr anunțându-l că sosise ora plecării. Tânărul se ridică imediat și după o scurtă rugăciune spusă împreună, cei cinci oameni încălecară și părăsiră livada care era cât pe ci să devină fatală tânărului haciendero.

Hacienda del Cormillo putea fi considerată ca un avanpost al presidiului San Lucar. Era fără mici o discuție poziția Ocea mai bogată și mai puternică de-a lungul întregii frontiere indiene.

Vaqueroșii întovărășiți de don Toribio intrară în pădure. Drumul lor dură vreme de trei ore și-i duse pe malul lui Rio Bravo del Norte, în fața haciendei del Cormillo, care apărea într-un cot al fluviului, înconjurată de tot felul de copaci, sălcii, nopali, mezequiți, lămâi, portocali, jasmini, pe crengile cărora ciripeau o armată de păsări cu penajele cele mai variate.

Don Toribio se opri și întorcându-se spre ghizii lui, care rămăseseră și ei locului, le spuse:

— De aici ne vom despărți. Vă mulțumesc pentru faptul de a mă fi condus, dar de acum încolo nu mai am nevoie de ajutorul vostru. Vedeți-vă de treabă, senores. Contez pe exactitatea voastră.

— Cu bine caballero, răspunseră ei plecându-se ceremonios pe coamele cailor. Nu aveți nici o grijă dinspre partea asta.

Întoarseră după aceea caii, pătrunseră în apele râului ca și cum ar fi voit să-l treacă și dispărură curând după o cotitură a terenului.

Don Toribio rămase singur.

Familiile lui don Toribio și a lui don Pedro de Luna, amândouă originare din Spania și legate între ele prin înrudiri vechi, trăiseră totdeauna în cea mai mare prietenie.

Tânărul și tânăra fata aproape că fuseseră crescuți împreună.

Când frumosul ei văr venise ca să-și ia rămas bun, anunțându-i plecarea spre Europa, unde avea de gând să rămână vreme de câțiva ani spre a-și completa educația și a învăța moravurile lumii elegante, dona Hermosa care avea pe atunci numai vreo doisprezece ani, fu foarte întristată.

Din copilărie încă, fără vrerea lor, se iubiseră cu acel blând entuziasm al tinereții care nu gândește decât la fericire.

Don Toribio plecase luând cu el dragostea tinerii fete, neîndoindu-se la rândul lui cu dona Hermosa îl închisese în inima ei.

De abia reîntors la Vera Cruz, după ce călătorise prin toate centrele mari însemnate ale lumii civilizate, tânărul se grăbise să-și pună în ordine afacerile lui personale și pornise spre San Lucar, arzând de dorința de a o regăsi pe aceea pe care o iubea și pe care n-o mai văzuse de trei ani de zile, pe Hermosita lui, copila aceea drăgălașă, care fără îndoială așa gândea el devenise între timp o frumoasă fată și o desăvârșită doamnă. Surpriza și bucuria lui don Pedro și a fiicei lui fură foarte mari. Mai ales, Hermosa fu fericită, căci trebuie să recunoaștem ca se gândise în fiecare zi la don Toribio și-l vedea prin amintirile ei din copilărie, dar simțea în aceiaș vreme în sufletul ei o emoție plină de voluptate și durere.

Dori Toribio observă. Înțelese sau crezu că înțelege că este încă iubit, iar fericirea lui nu mai avu margini.

— Haide, haide copii! spusese tatăl surâzător, îmbrățișați-vă căci vă permit.

Dona Hermosa întinsese lui don Toribio fruntea roșie de emoție, pe care acesta abia o atinsese cu buzele.

— Ce mai este și cu sărutarea asta? strigase don Pedro. Lăsați de o parte prefăcătoria și sărutați-vă cum trebuie, ce dracu'! Tu, Hermosa nu trebuie să faci pe cocheta fiindcă ești o fată

frumoasă și el e un băiat drăguț. Iar dumneata don Toribio care cazi ca o bombă din cer fără să previi pe cineva, crezi poate că nu știu că ai făcut sule de leghe fără să descaleci. Oare pentru mine vii de la Vera Cruz la San Lucar? Vă iubiți, sărutați-vă frumos, ca doi îndrăgostiți și doi logodnici și dacă veți fi cuminți vă vom căsători peste puțin.

Mișcați de aceste cuvinte și de buna dispoziție, se aruncară la pieptul bunului domn.

În consecință, la această primire, don Toribio fusese recunoscut oficial ca pretendent la mâna doinei Hermosa și fusese admis în această calitate să-i facă curte.

Lucrurile au decurs astfel între cei doi tineri fără nici o întâmplare demnă de a fi amintită, sau care să fi tulburat albastrul cel ar relațiilor dintre ei, până ce dona Hermosa avu oarecare aventuri în preerie, aventuri pe care le-am pomenit mai sus. Chiar de la prima vizită pe care don Toribio o făcuse la hacienda de Las Norias, observase, cu acea limpezime pe care ți-o dă dragostea, că dona Hermosa nu mai primea cu acea inimă deschisă, cu acel fel de a vorbi pe față și în felul în care fusese obișnuit cu ea.

Tânăra fată părea tristă, visătoare și răspundea la întrebările cere-i erau adresate cu mare greutate. Părea că nici nu pricepe aluziile discrete pe care le făcea don Toribio în legătură cu apropiata lor unire.

Era foarte puțin probabil totuși, că în cele două zile petrecute în preerie în mijlocul pieilor roșii, dona Hermosa să fi întâlnit un bărbat al cărui chip și purtări să fi produs vreun efect oarecare asupra inimii ei.

Cu toate acestea, don Toribio trebui să recunoască în curând, împotriva dorinței lui. Că ceea ce considerase el la un moment dat drept capriciul unei tinere fete, era de fapt o hotărâre limpede a acesteia. Într-un cuvânt, dacă dona Hermosa mai avea pentru el prietenia la care avea dreptul ca vechi prieten din copilărie, dragostea, dacă aceasta a existat vreodată în inima ei, dispăruse fără speranță de a mai reveni.

Numai spre a obține de la dona Hermosa o explicație în această privință, rugase pe vaqueroși să-l conducă spre El Cormillo, deși locuia la San Lucar.

Ajuns la Cormillo, află că don Pedro și fiica sa plecaseră la vânătoare imediat după răsăritul soarelui și că nu vor reveni înainte de rugăciunea de seară.

— Cu atât mai bine, șopti între dinți don Toribio cu un suspin de satisfacție pentru răgazul pe care i-l mai oferea încă întâmplarea.

IV

RECEPȚIA

Vom introduce acum pe cititor la hacienda del Cormillo, două zile după întâmplările pe care le-am povestit mai sus.

Spre ora opt seara, două persoană ședeau în apropierea unui *braseiro*, căci nopțile erau încă reci în saloanele haciendei.

Don Pedro ședea alături de fiica sa.

Dona Hermosa purta o rochie foarte simplă, care o făcea să pară și mai încântătoare. Fuma un cigarillo de porumb, discutând în vois cu tatăl ei.

— Draga mea, spunea acesta, nu mai am pe nimeni pe lume pe cine să iubesc afară de tine.

— Spune că mă adori, dragă tată, că ai pentru mine o adevărată adorație. Și eu te iubesc din toate puterile sufletului meu.

— Și cu toate acestea, răutăcioaso, nu te dai înapoi să-mi faci griji, spuse don Pedro cu un ușor accent de reproș.

— Eu? Întrebă Hermosa tresărind.

— Da, tu, spuse el amenințând-o drăgăstos cu degetul. Îmi ascunzi ceva.

— Dragă tată, spuse ea cu glas gătuit.

— Lasă, copilo. Ochii unui tată citesc într-un suflet de șaisprezece ani. De câteva zile, se petrec cu tine lucruri neobișnuite, iar mintea îți este foarte preocupată.

— Este drept, tată, spuse ea luând subit o hotărâre.

— La cine visezi astfel, micuțo? continua don Pedro ascunzându-și neliniștea cu un surâs.

— La don Toribio Quiroga, tată.

— Ah! Ah! Fiindcă-l iubești fără nici o îndoială, spuse el.

Dona Hermosa se ridică, chipul ei luând o expresie serioasă:

— Eu? Nu! răspunse ea ducând mâna la inimă. M-am înșelat până acum câteva zile, tată. Nu-l iubesc pe don Toribio Quiroga.

Cu toate acestea, mă preocupă. De ce? N-aș putea s-o spun. De la reîntoarcerea sa din Europa, s-a produs în firea lui o schimbare de care nu-mi pot da limpede seama. Îmi face impresia că nu mai este aceiași ființă cu care am fost crescută. Privirile lui mă tulbură și mă fascinează. Glasul său îmi provoacă un sentiment de nespusă durere. Fără îndoială că este un om frumos, că manierele lui sunt elegante și distinse, are toate calitățile unui gentilom de casă mare și cu toate acestea este ceva în el care mă îngheață și care-mi însuflă o repulsie de neînvins.

În clipa aceea, un peon anunță pe don Toribio Quiroga, care intră în salon. Tânărul era îmbrăcat după ultima modă de la Paris.

Tatăl și fiica tresăriră. Primul fără îndoială de bucurie, iar cealaltă de teamă.

După ce salută cu grație pe dona Hermosa, se apropia de ea și-i oferi respectuos un superb buchet de flori exotice. Fata îi mulțumi cu un surâs forțat, luă buchetul și-l puse aproape fără să se uite la el pe o măsuță.

Fu anunțat apoi don Jose Kalbris guvernatorul, care sosi însoțit de statul său major și încă două sau trei alte familii, în totul vreo douăzeci de persoane, apoi, în cele din urmă, don Estevan Diaz și don Fernando Carril. Fără îndoială că ar fi fost greu să recunoști în elegantul caballero anunțat de peon și care-l întovărășii pe majordomul haciendei, pe îndrăznețul vânător al preeriei, pe temutul aventurier, care numai cu câteva zile mai înainte făcuse un foarte însemnat serviciu lui don Pedro și fiicei sale salvându-i din mâinile pieilor roșii. Ținuta sa ireproșabilă manierele sale distinse, totul în fina în persoana sa făcea să uiți bănuielile, sau mai bine spus îți scobeia din minte orice comparație.

Întocmai ca don Toribio, tânărul, de îndată ce intră în salon se apropia de dona Hermosa se plecă adânc în fața ei și-i oferi respectuos floarea pe care o ținea în mână.

— Senorita, spuse el cu glas în care abia își putea stăpâni emoția, binevoiți să acceptați această modestă floare de suchil. E o floare care nu crește decât în pustiu, spuse el cu vădită intenție de a atrage luarea aminte.

Tânăra fată tresări la auzul acestui glas pe care i se păru că-l recunoaște. O roșeață vie îi împurpură fața și plecând ochii sub privirile temerare care odihneau asupra ei, luă floarea cu mână tremurătoare, o puse la șold și spuse cu glas stins:

— Tot ce va fi din pustiu îmi va fi drag de azi înainte.

Recepția se însuflețise încetul cu încetul. Se discuta cu oarecare aprindere, iar acest incident trecu fără să fie băgat de seamă, în afara unei singure persoane. Persoana aceasta era don Toribio Quiroga.

Plecându-se spre don Estevan, care se afla din întâmplare în apropierea sa, îi spuse cu glas încet, totuși suficient de clar ca să fie auzit de toată lumea:

— Ce cheie misterioasă posedă omul acesta, pe care nu-l cunoaște nimeni, ca să se introducă în felul acesta în familiile onorabile, unde nu este nici invitat și unde prezența lui nici nu este dorită?

— Întrebați-l pe el personal, senor, răspunse sec don Estevan, este foarte probabil că-și va explica atitudinea într-un fel mulțumitor.

— Vă voi urma imediat sfatul, senor, răspunse don Toribio mândru.

— Este inutil, caballero, căci v-am auzit destul de bine, spuse atunci cu glas blând Don Fernando și cu un surâs batjocoritor, pe buze, se înclină curtenitor.

Toate discuțiile se opriseră subit. O tăcere profundă domnea printre cei de față, ale căror priviri erau ațintite asupra celor doi tineri.

Palidă și tremurătoare, dona Hermosa aruncă o privire rugătoare tatălui ei. Don Pedro înainta hotărât în mijlocul salonului și oprindu-se între cei doi tineri spuse:

— Ce înseamnă aceasta, caballeros? Don Toribio, oare acestea sunt manierele lumii bine, pe care le-ai învățat în timpul călătoriei dumitale? Dorești poate să faci din salonul meu un loc pentru manifestarea urilor dumitale personale? Cu ce drept te jignește oare prezența lui don Fernando în această casă? Pe câte știu nu ești încă ginerele meu, iar eu sunt stăpân să primesc în casa mea pe cine-mi place.

— Chiar și aventurieri și *salteadores*, bunul meu văr, dacă aceasta este dorința dumitale, răspunse tânărul înclinându-se cu ironie.

Don Fernando făcu un gest ca și cum ar fi voit să se repeadă asupra aceluia care-l insulta cu atâta fățarnicie, dar se stăpâni.

— Don Toribio să facă bine să se explice limpede iar nu cu enigme, spuse el cu glas calm.

— A cui este vina, caballero, dacă vorbesc în enigme? Misterul nu este provocat numai de dumneavoastră?

— Destul, caballeros! strigă don Pedro. Un singur cuvânt mai mult în chestiunea aceasta ar fi o gravă insultă pentru mine.

Cei doi tineri se înclină respectuos în fala nobilului și se depărtă unul de altul, fără să mai schimbe vreo vorbă.

— Ei bine, colonele, continuă don Pedro apropiindu-se de guvernator, spre a face să fie uitată altercația aceasta regretabilă, ce noutăți de la Ciudad? Mexico este tot liniștit?

— Oare pieile-roșii nu fac nici o mișcare? adăogă cu îngrijorare în glas un negustor.

— Oh! răspunse comandantul, nu există nici un pericol. Ultima lecție pe care au primit-o a fost aspră. Își vor aminti multă vreme de ea și nu vor mai îndrăzni să ne încalce frontierele.

Un surâs aproape imperceptibil trecu peste buzele lui don Fernando.

— Uitați pe Tigrul și oamenii lui.

— Oh! Tigrul este un bandit, răspunse cu vioiciune colonelul. Dealtfel, guvernul pregătește, în momentul acesta, o expediție împotriva lui, pentru a termina odată pentru totdeauna cu banda aceasta de tâlhari.

După alte păreri schimbate în această privință guvernatorul spuse:

— Don Fernando și dumneavoastră caballeros, sper că veți lua parte mâine la Te-Deumul în cinstea șefului statului generalul Santa Anna?

— Voi fi foarte onorat, excelență, spuse don Fernando înclinându-se politicos.

Celelalte persoane răspunseră în acelaș fel.

— Cât despre mine, mă veți scuza, colonele, căci plec chiar în astă noapte într-o călătorie pe care n-o pot amâna, vorbi Don Toribio.

— Hm! spuse don Pedro rău impresionat. Crezi că vei lipsi vreme mai îndelungată?

— Sper că nu.

— Cu atât mai bine. Revino cât mai curând. Știi prea bine că revenirea dumată va bucura pe toată lumea de aici, spuse el intenționat.

— Cine știe? șopti tânărul cu glas sinistru.

Dona Hermosa care auzise aceste cuvinte nu-și mai putu stăpâni teama.

În timp ce don Pedro și vărul său schimbau aceste cuvinte, tânăra fată murmură la urechea lui don Estevan:

— Măine după slujbă doresc să-ți vorbesc, frate. Vino la doica mea.

— Mie sau prietenului meu? răspunse blând don Estevan.

— Amândorura, replică ea cu agitație febrilă.

Cei doi tineri se retraseră foarte veseli. Don Fernando era acum sigur că dona Hermosa îl recunoscuse.

Vizitatorii își luară rămas bun unii după alții. Don Toribio Quiroga rămase singur cu gazdele sale.

— Verișoară, spuse el cu glas încet și întretăiat plecându-se spre tânăra fată spre a-și lua la revedere, plec într-o călătorie în timpul căreia voi întâmpina fără nici o îndoială tot felul de pericole. Pot spera oare că îți vei aminti în timpul rugăciunilor tale de călătorul care vei fi eu?

Hermosa îl privi drept în față, vreme de o secundă și-i răspunse cu o asprime care nu era obișnuită:

— Vere, nu mă pot ruga pentru reușita unei expediții, al cărei scop nu-l cunosc.

— Mulțumesc pentru sinceritate, seniorita, continuă el fără să se arate emoționat, nu voi uita aceste cuvinte.

— Prin urmare, pleci cu adevărat, don Toribio spuse don Pedro apropiindu-se.

— Chiar în clipa aceasta toate sunt pregătite: pentru plecarea mea, vere.

— În cazul acesta, îți urez călătorie bună. Sper că voi auzi în curând vești de la tine.

— Da, da, spuse el cu o expresie bizară, veți auzi peste foarte puțină vreme vorbindu-se despre mine. *Adios!*

Și după formulele obișnuite de politeță, el se retrase.

— Ce are don Toribio? o întrebă don Pedro pe fiica sa de îndată ce fură singuri. Purtarea sa astă seară mi s-a părut ciudată.

Mai înainte ca tânăra fată să fi putut răspunde ușa se deschise.

— Capatazul haciendei de Las Norias de San Pedro dorește să vă vorbească pentru o afacere însemnată, spuse un servitor.

— Sa intre imediat, răspunse don Pedro.

Don Toribio era foarte agitat când plecase de la Cormillo. Se întoarse și privi cu ochii lui de viperă ferestrele luminate ale salonului în cadrul cărora se vedea silueta donei Hermosa.

— Fată orgolioasă, spuse el cu glas sumbru și teribil, te urăsc din toată dragostea, pe care am avut-o pentru tine. Sper că te

voi pedepsi peste puțin pentru disprețul tău.

Învelindu-se apoi în mantaua sa se îndreptă cu pas rapid spre patio-ul unde se afla probabil calul său.

Într-adevăr, un servitor îl ținea de dârlogi. Tânărul apucă frâul, aruncă un piastru peonului, sări dintr-odată în șea și porni în galop.

Don Toribio ieșise din hacienda și se îndreptă în goană pe drumul care ducea la presidioul de la San Lucar.

Galopa astfel de vreun sfert de oră, când ajuns la o cotitură a drumului, calul făcu deodată un salt de spaimă, se cabră și dădu înapoi cu urechile tremurătoare.

Tânărul voi să vadă ce a putut înspăimânta în asemenea măsură bidiviul său.

La vreo patru sau cinci pași în fața sa, se afla un om înalt de stat, calare pe un cal voinic, care sta nemișcat în mijlocul drumului, împiedicând trecerea.

Don Toribio încarcă un revolver.

— *Helo, Caballero!* strigă el. La dreapta sau stânga?

— Nici una nici alta, don Toribio Quiroga, răspunse cu răceala necunoscutul, doresc să vă vorbesc.

— Dorința aceasta este cam ciudată date fiind împrejurările și ora neobișnuită, răspunse ironic tânărul.

— N-am putut alege nici locul nici ora. N-ai primit oare un bilet fără semnătură în cursul zilei de azi?

— E drept, răspunse din Toribio izbindu-se cu palma în frunte. Mi se cerea...

— Să vii spre a ți se comunica lucruri care te interesează nespus de mult.

— Exact, acesta era conținutul biletului.

— Ah! Dumneata.

— Eu l-am trimis...

— Da, eu. Sunt gata să-ți dau satisfacție, dar pentru aceasta trebuie să mă urmezi.

— La ce bun să aflu lucrurile acelea, spuse tânărul. Poate că este mai bine nici să nu le aflu!

— Cum dorești, căci nu te pot forța să-mi dai ascultare. Fiecare este liber să procedeze așa cum crede de cuviință. Dacă preferi să nu răzbuni insultele care și-au fost aduse, n-am nimic de obiectat.

Cuvintele acestea fură pronunțate cu atâta sarcasm, încât tânărul tresări fără voia lui.

— Îmi oferi realmente răzbunarea? întrebă el în glasul gătit de furia care-i clocotea în piept.

— Îți vei da singur seama dacă mă vei urma.

— Demon sau orice ai fi, exclamă atunci tânărul, mergi și dacă va fi nevoie te voi urma chiar și în iad.

— Amin! spuse necunoscutul cu un rânjel sinistru.

Cei doi călăreți dispărură în întuneric, iar galopul furios al cailor se pierdu curând în adâncurile tăcerii.

V

CURSA

Don Fernando și prietenul sau părăsiseră hacienda, puțin mai înaintea lui don Toribio. Cei doi tineri se duseră în grabă la ranch-ul unde locuiau. Recepția se terminase la ora nouă seara iar la ora unsprezece se aflau acasă.

Bona Manuela îi aștepta. Îi aduseră la cunoștință numai în câteva cuvinte cele ce se întâmplaseră la serată și se grăbiră să se ducă la odihnă, deoarece voiau să pornească în zori, ca să ajungă devreme la presidioul de la San Lucar, fără ca acest drum s-o ostenească peste măsură pe dona Manuela, care urma să-i întovărășească.

Într-adevăr, așa după cum se înțeleseră, încălecară pe la ora patru dimineața.

În Mexic, unde căldura este foarte mare în timpul zilei, se călătorește de obicei numai noaptea, adică din zori până pe la ora unsprezece și de la ora șase seara la miezul nopții.

Bătea tocmai ora nouă când micul grup intră la San Lucar.

Don Fernando își lăasă prietenul și pe mama acestuia să se îndrepte spre casa pe care o avea el la San Lucar și pe care o pusese la dispoziția lor, în timp ce el porni spre casa guvernatorului unde-l chemau chestiuni foarte însemnate.

Don Jose Kalbris era un soldat viteaz și demn, sincer și leal ca sabia sa și căruia guvernul Mexicului îi dase guvernământul presidioului, drept răsplată la retragerea sa pentru însemnatele servicii aduse țării în timpul războiului pentru independență.

Colonelul locuia la presidio de cincisprezece ani și grație unei severități cumpătate de un mare simț al dreptății și un curaj niciodată dezmințit, reușise să menție provincia în liniște cu toată reaua voință a vaqueroșilor, oameni fără căpătâi, dintre care era constrâns să spânzure vreo câțiva în fiecare an, spre a inspira celorlalți o justă spaimă și în pofida încercărilor

neconținute ale indienilor care veneau până sub bătaia tunurilor din fort spre a căuta să fure vite și să facă prizonieri și mai ales prizoniere, de care erau foarte lacomi.

— Oh! Oh! spuse colonelul. Ce vânt te aduce atât de dimineață la presidio don Fernando?

— Pur și simplu, dorința de a vă vedea d-le colonel, răspunse el strângând mâna pe care i-o întindea guvernatorul.

— Este foarte amabil din partea dumată. lei masa cu noi, nu-i așa?

— Voiam tocmai să mă invit singur.

— Apropo, don Fernando, am un teanc de scrisori pentru dumneata.

— Domnul fie lăudat! Mă temeam să nu se fi produs vreo întârziere. Hârtiile acestea a căror sosirea o așteptam cu mare nerăbdare îmi sunt necesare pentru o anumită afacere.

— În cazul acesta, toate sunt în regulă, spuse don Jose dând tânărului hârtiile pe care acesta le puse în buzunarul hainei lui.

— Masa este servită, spuse deschizând ușa o ordonanță.

Cei doi oameni trecură în sufragerie unde erau așteptați de un al treilea conviv.

Acesta era maiorul Barnum, un englez bătrân și uscat, slab și formalist care se afla de peste douăzeci de ani în serviciul republicii mexicane. Era un soldat viteaz devotat din toată inima patriei sale adoptive și care era vicecomandantul presidiumului de la San Lucar.

Don Fernando Carril și maiorul Barnum se cunoșteau mai demult și fură încântați să se revadă, căci englezul era un om de treabă, care ascundea sub masca aparenței lui răceli o inimă devotată și caldă.

De îndată ce își astâmpărara foamea, discuția deveni mai vie și spre desert chiar foarte prietenoasă.

— Dar ce-i cu d-ta, don Jose? spuse deodată don Fernando. Ai astăzi un fel de a fi pe care nu l-am mai pomenit.

— E drept, spuse comandantul gustând un pahar de vin de Xeres de la frontieră, sunt trist.

— Trist? Pentru ce oare? Mă neliniștești? Dacă nu aş fi văzut cu câtă poftă ai mâncat, aş fi crezut că ești bolnav.

— Da, spuse bătrânul soldat, pofta de mâncare este ce-i drept perfectă.

— Ce te supără atunci?

— Un presentiment.

— Cum? Un presentiment? insistă maiorul. Știu că, în prima clipă, ar părea ridicol că soldați bătrâni ca noi să atribuie însemnătate unor asemenea aiureli. Ei bine și eu sunt ca colonelul. Sunt neliniștit fără să știu de ce și mă aștept să primesc o știre rea. Ce să vă mai spun; într-un cuvânt, sunt ferm convins că suntem amenințați de un pericol iminent. Îl văd, îl simt ca să spun așa și cu toate acestea nu știu de unde va veni.

— Da, adaogă și colonelul, ceea ce spune Barnum este cât se poate de adevărat.

— Admit toate acestea dar nu sunt suficiente. Nici dumneata și nici maiorul Barnum nu sunteți oameni care să vă speriați de umbra voastră. V-ați trecut examenele de multă vreme. Nu există oare fapte care să fi dat loc la această stare de spirit?

— Frică nu, spuse comandantul dar mă aștept în fiecare clipă să primesc vestea unei nenorociri.

O ordonanță deschise ușa și-l salută pe colonel.

— Ce dorești? întrebă acesta.

— Senor, răspunse soldatul, un vaquero a sosit în galop și cere să fie primit imediat. Spune că aduce vești însemnate.

Știrea aceasta căzu ca un trăsnet asupra celor de față și făcu să le înghețe surâsul pe buze.

— Să intre, spuse colonelul. Și aruncând o privire nespus de tristă tânărului adaogă: fatalitatea se însărcinează să-ți dea răspunsul.

— Vom vedea, spuse don Fernando cu un surâs forțat.

În odaia alăturată, se auziră pași, iar vaqueroul apără.

Era Pablito.

Omul acesta avea realmente înfățișarea unui purtător de știri rele. Părea să fi venit din luptă, să fi scăpat de la un masacru. Hainele îi erau zdrențuite, pătate de sânge și noroi, fața palidă ca a unui mort și avea o expresie de tristețe stranie la un asemenea om. Se ținea pe picioare cu greutate, atât părea de zdrobit de cursa pe care o făcuse spre a ajunge la presidio. Pintenii săi lăsau la fiecare pas urme sângerânde pe parchet și se sprijinea de carabină.

Cei trei îl priviră o clipă înduioșați și plini de teamă.

— Ține, îi spuse don Fernando turnându-i un pahar de vin. Bea, îți va face bine.

— Nu, răspunse Pablito respingând paharul, nu am nevoie de vin. Mi-e sete de sânge.

Cuvintele acestea fură spuse cu o asemenea expresie de ură

și disperare încât cei trei bărbați îngălbeniră și se înfiorară fără voia lor.

— Ce s-a întâmplat? întrebă colonelul cu teamă. Vaqueroul își șterse cu dosul mâinii fruntea asudată și spuse cu glas întretăiat, pătrunzător, care înspăimântă pe cei ce ascultau:

— Indienii năvălesc în țară.

— I-ai văzut? întrebă maiorul.

— Da, spuse el sumbru. I-am văzut.

— Când? Azi?

— Chiar azi dimineață, senor colonel.

— Departe de aici? întrebă acesta.

— La vreo douăzeci de leghe. Au trecut peste Del Norte.

— Deja? Câți erau? Știi?

— Ce firele de nisip din preerie...

— Oh! spuse colonelul. Nu este cu puțință. Nu-i cu puțință ca indienii să se adune în număr atât de mare de la o zi la alta. Probabil că te-ai înșelat de frică.

— Frică! spuse Pablito cu un râs disprețuitor, frica este bună pentru locuitorii orașelor. În deșert, nu avem timp să știm ce e aia.

— În fine, să lăsăm asta. Cum vin?

— Ca un uragan, arzând și prădând total, în calea lor.

— Intenția lor e să atace presidiumul?

— Formează un vast semicerc ale cărui capete extreme se apropie mereu mai mult spre punctul acesta.

— Mai sunt încă departe de aici?

— Da, căci procedează cu oarecare metodă, stabilindu-se în locurile care pot folosi pentru apărare. Par să nu fie conduși numai de dorința de a prăda, ci dau ascultare unui șef iscusit, a cărui prezență poate fi constatată din toate acțiunile lor.

— Lucrul acesta este foarte grav, spuse comandantul.

— De ce ai așteptat atâta până ai venit să ne anunți? întrebă și maiorul.

— Azi în zori, eu și camarazii mei ne-am pomenit înconjurați de mai bine de două sute de demoni din aceștia care păreau că au ieșit pe neașteptate din pământ. Ne-am apărat ca lei. Unul dintre noi a murit, doi sunt răniți dar am reușit cu toate acestea să scăpăm și iată-mă. Aștept ordinele dumneavoastră.

— Înapoiază-te cât mai repede ca puțință la postul tău. Vei căpăta un cal odihnit.

— Plec imediat, domnule colonel.

Vaqueroul salută și plecă. Cinci minute mai târziu, se auzea galopul calului său ce pietrișul aleei.

— Ei bine! spuse colonelul privind pe cei doi prieteni ai săi. Ce v-am spus eu. Presentimentele mele nu mă înșeală.

Don Fernando se ridică.

— Încotro? îl întrebă colonelul.

— Mă reîntorc la hacienda del Cormillo.

În curte, îl aștepta don Estevan Diaz. De îndată ce apăru, se apropia de el.

— Ei bine! spuse majordomul, ai aflat noutatea, don Fernando? Indienii năvălesc numeroși ca muștele.

— Dat am aflat-o chiar acum.

— Și ce ai de gând să faci?

— Să mă reîntorc imediat la hacienda.

— Hm! Nu este prea prudent, spuse Estevan dând din cap. Nu știi cu ce repeziciuni se răspândesc diavolii ăștia pretutindeni. Este foarte probabil să dăm peste ei în calea noastră.

— Ei bine vom trece peste trupurile lor.

— Știu și eu asta. Dar dacă te acid?

— Bah! Dona Hermosa mă așteaptă și, la urma urmii, nu m-au ucis însă.

— Bine. Caii sunt gata înșeuăți, iar peonii ne așteaptă. Pornim oricând vei dori.

Estevan Diaz șuieră. Caii fură aduși în curte de către peonii care îi țineau de dârlogi.

— Să pornim, spuse don Fernando săltându-se în șea.

Dădură pintenii cailor și începură să străbată cu greutate mulțimea care se adunase în fața fortului spre a afla noutăți.

Mica grupa cobora la pas panta destul de accentuată care ducea de la fort la vechiul presidio, răspunzând pe cât puteau întrebărilor cu care erau asaltați în timpul drumului de curioși, în cele din urmă, ajungând la marginea puebloului, porniră în galop spre hacienda del Cormillo, fără să bage de seamă gesturile insistente ale unor indivizi cu aspect mai mult decât suspect, care de la plecarea lor din fort îi urmaseră discutând cu aprindere în urma lor.

Se apropia o furtună, cerul era cenușiu și norii joși. Păsările zburau șuierând, iar vântul se năpustea pe drumuri ridicând nori deși de praf. Cei doi peoni care aflaseră la presidio de năvălirea indienilor, mergeau cam la vreo douăzeci de pași mai înainte, aruncând priviri speriate de o parte și de alta a drumului,

așteptându-se să vadă apărând în fiecare clipă pieile roșii și să audă strigătul lor de luptă răsunându-le în urechi.

Don Fernando și don Estevan călăreau unul alături de celălalt, fără să schimbe nici un cuvânt, fiecare fiind preocupat de gândurile sale.

Între timp, cu cât călătorii se apropiau mai mult de țărmul râului, cu atât devenea și furtuna mai violentă. Ploaia cădea în torente, fulgerele se succedau fără întrerupere, iar bubuitul tunetelor era repercutat de falezele înalte, care se prăbușeau în fiecare clipă cu zgomot infernal în apele umflate.

— Este cu neputință să înaintăm mai mult, spuse majordomul domolindu-și calul după un salt care era cât pe ci să-l arunce din șea.

— Ce să facem? întrebă don Fernando privind neliniștit în jurul său.

— Despre partea mea, cred că cel mai bun lucru ar fi să ne adăpostim vreme de câteva clipe sub arborii aceia, căci furtuna este mereu mai puternică. Să mergem mai departe ar fi adevărată nebunie.

— Fie! spuse resemnat don Fernando. Dacă nu se poate altfel.

Se îndreptară spre un mic codru de pe marginea drumului, care ar fi putut să le ofere un adăpost provizoriu, până va trece furtuna cea mare. M-ai aveau de făcut până acolo cel mult încă vreo câțiva pași, când se pomeniră în fața lor cu patru oameni mascați, care ieșiră în goana mare din pădure și îi atacară fără să spună un cuvânt.

Peonii se prăbușiră de pe cai, loviți de două gloanțe trase de necunoscuți și se zvârcoleau în agonie scoțând strigăte impresionante.

Don Fernando și don Estevan, surprinși de atacul acesta din partea unor oameni care nu puteau fi indieni, căci purtau costume de vaqueroși, iar mâinile le erau albe, descălecară imediat și făcându-și scut din trupurile cailor, așteptară cu carabinele la ochi atacul adversarilor lor.

Aceștia după ce se convinseră că peonii erau morți, se îndreptară împotriva celor doi spanioli.

Urmă un schimb de focuri și o luptă înverșunată începu. Era o luptă nemaipomenită în care doi oameni înfruntau pe alți patru, în care fiecare încerca să-și ucidă adversarul. Lupta nu se putea termina altfel decât cu moartea celor atât de lași atacați.

Cu toate acestea, lucrurile decurgeau cu o egalitate de forțe care părea să descurajeze pe atacatori, dintre care unul căzuse cu craniul spintecat până la bărbie, în timp ce altul se retrăgea din luptă cu pieptul străpuns dintr-o parte în cealaltă de spada fină a lui don Fernando.

— Hei, domnilor! le strigă tânărul, v-ați săturat sau mai e vreunul dintre voi care vrea să facă cunoștință cu sabia mea? Sunteți niște proști. Trebuia să veniți zece dacă voiăți să ne asasinați.

— Ce face? strigă și majordomul. Renunțați de pe acum? Nu sunteți făcuți pentru tâlhărie. Acela care vă plătește ar fi trebuit să vă aleagă mai cu atenție.

Într-adevăr cei doi oameni care mai rămăseseră se retrăseseră menținându-se în defensivă.

Deodată, apărură alți patru oameni mascați și toți șase se năpustiră încă odată împotriva spaniolilor, care îi așteptau hotărâți.

— Drace! V-am insultat pe degeaba. Văd că vă cunoașteți meseria, spuse don Estevan descărcându-și din imediata apropiere revolverul în grupul adversarilor.

Aceștia fără să spună, nici de data aceasta un cuvânt, atacă și lupta continuă cu furie.

Cei doi viteji tineri nu puteau rezista însă multă vreme. Forțele lor erau epuizate. Nu întârziară să cadă la rândul lor peste cadavrele a alți doi atacatori, pe care îi sacrificară furiei lor înainte de a se da învinși. Necunoscuții scoaseră un strigăt de triumf.

Fără să se preocupe de majordom, apucară trupul lui don Fernando, îl puseră de-a curmezișul pe spinarea unuia din cai și dispărură curând în depărtare.

Furtuna continua cu furie. O liniște funebră domnea asupra locului unde se desfășurase această tragedie și unde rămăseseră șapte cadavre asupra cărora vulturii și hidoșii zopiloți începeau să se rotească scoțând strigăte răgușite.

VI

SAN LUCAR

După plecarea lui don Fernando, guvernatorul și maiorul rămaseră vreme de o clipa zdrobiți sub povara știrilor pe care le primiseră.

— Lovitura este grea. Nu mă așteptam la ea, spuse colonelul. Dar, slavă Domnului, păgânii vor avea cu cine să stea de vorbă. Maiorule anunță ofițerii să se întrunească imediat la mine în consiliu de război, spre a stabili mijloacele noastre de apărare.

Maiorul ieși afară spre a îndeplini misiunea pe care i-o încredințase șeful său.

Ofițerii garnizoanei se aflară curând întruniți la guvernator.

După ce-i invită să ia loc, don Jose Kalbris luă cuvântul:

— Caballeros, începu el, știți fără îndoială pentru ce v-am convocat. Indienii amenință odată mai mult presidioul și am primit o știre precisă în această privință printr-un viteaz cercetaș și nostru, cel mai sincer și mai inteligent dintre toți. Cazul este grav, senores, căci se pare că s-a format o liga puternică între pieile roșii și că sosesc în număr mare împotriva noastră. V-am adunat spre, a organiza cât mai puternic apărarea și spre a găsi mijloacele de a administra sălbatecilor o lecție atât de aspră, încât să treacă multă vreme până să le mai vie în minte să năvălească pe teritoriul nostru. Să vedem însă înainte de toate care sunt mijloacele de care dispunem.

— Armele și munițiile nu ne lipsesc, spuse maiorul. Avem aici două sute de mii de cartușe, carabine, săbii și lăncii, revolvere și tunurile noastre care sunt în perfectă stare și pentru care dispunem de suficiente muniții.

— Ah! Ah! Astea sunt cuvinte care-mi fac plăcere, spuse colonelul.

— Din nenorocire, continuă maiorul, dacă dispunem de o atât de mare cantitate de arme, avem în schimb prea puțini oameni

care să se poată servi de ele.

— Câți soldați avem?

— Efectivul ar trebui să fie de două sute șazeci de oameni. În urma deceselor, bolii și a dezertărilor nu avem însă decât cel mult o sută douăzeci.

— O! spuse colonelul. Numărul acesta ar putea fi sporit. Iată ce vă propun: toți peonii haciendelor vor fi înrolați și constituiți în companii. Negustorii vor forma un alt corp. Vaqueroșii bine înarmați și dispunând de cai viguroși vor forma cercetașii noștri, constituind patrulare care să supravegheze câmpia. În felul acesta, am putea realiza un efectiv de o mie o sută de oameni, număr absolut suficient spre a ține piept sălbatecilor și a-i obliga să se reîntoarcă în grabă în satele lor.

— Știți prea bine domnule colonel, că vaqueroșii care sunt aici sunt niște pierde vară, pentru care orice tulburare este un prilej de jaf, vorbi un ofițer.

— Din motivul acesta vor fi însărcinați exclusiv cu paza în afară. Li se va ridica o tabără în afara presidioului. Pentru a reduce la minimum șansele lor de rebeliune îi vom împărți în două companii, dintre care una va străbate neconținut împrejurimile, în timp ce cealaltă se va odihni. Ținându-i în felul acesta sub presiune, nu vom avea nici un motiv să ne temem de ei.

— Cât despre creolii și străinii adunați în presidio, spuse maiorul, cred că am face bine să te dăm ordinul să vie în fiecare noapte să doarmă în fort, pentru a ne putea folosi de ei la nevoie.

— Perfect. Vom dubla deasemenea numărul cercetașilor, spre a evita o surpriză, vom ridica baricade imediat la toate intrările orașului, spre a pune astfel o piedică teribilelor șarje pe care te dau indienii atunci când atacă o poziție.

— Dacă permiteți, domnule colonel, luă din nou cuvântul maiorul, un om singur va fi trimis la hacienderoși spre a-i preveni să se retragă în presidio imediat ce vor auzi trei focuri de tun. Acesta va fi semnalul apropierii indienilor.

— Foarte bine, căci altfel sărmanii oameni vor fi masacrați fără milă de păgâni.

Ofițerii se ridicară și se pregătiră să-și părăsească șeful, spre a se duce fiecare la postul său.

În momentul acela, intră o ordonanță care anunță că un alt vaquero voia să raporteze comandantului.

Don Jose făcu semn ofițerilor să se așeze și dădu ordin să fie adus cercetașul.

Era Tonillo El Zapote, prietenul lui Pablito. Plecat cu patru ore mai înainte din locul unde se aflau ascunși spre a supraveghea mișcările indienilor, sosise abia cu o oră după acesta la presidio, dovada gravității știrilor pe care le aducea.

Avea în permanență aerul său batjocoritor și viclean. Fața palidă era pătată de sânge și pulbere, hainele sfâșiate în mai multe locuri, o bucată de pânză îi înfășura capul, iar brațul îi atârna de gât printr-un bandaj.

În afară de asta, la centură îi atârnav trei sau patru bucăți de piele cu păr însângerat, o dovadă că avusese de a face cu indienii și că trebuise cum se spune să se târască pe burtă spre a ajunge la presidio.

— Zapote, spuse guvernatorul, Pablito a placat mal adineauri de aici.

— Știu, domnule colonel, răspunse vaqueroul.

— Ai știri mai rele decât acelea pe care ni le-a adus el?

— Depinde cum vreți să le luați, senores...

— Cum adică?

— Drace! continuă omul legându-se ușor pe genunchi. Dacă vă este dragă liniștea, foarte probabil că ea va fi tulburată peste puțină vreme și în cazul acesta știrile pe care le aduc nu au nimic plăcut în ele. În schimb însă dacă vă face plăcere să vedeți îndeaproape pieile roșii, toate cele ce vă voi spune vă vor face mare plăcere.

Cu toată seriozitatea împrejurărilor și teama care-i măcina, guvernatorul și ofițerii nu se putură împiedica să nu suradă de ciudata argumentare a vacqueroului.

— Explică-te, Zapote îi spuse don Jose, vom vedea ce avem de gândit despre știrile pe care ni le aduci.

— Abia trecuseră zece minute de la plecarea camaradului meu, spuse el. Cutreieram tocmai tufișurile care mi se păreau că se agită într-un fel neobișnuit, am descoperit un peon. Spaima îi era atât de mare încât după jumătate oră reuși să ne povestească pericolele prin care trecuse. Peonul acesta aparținea unui biet bătrân Ignacio Rayal, unul dintre puținii oameni care au scăpat cu viață în urma masacrării locuitorilor de pe peninsula San Jose, acum douăzeci de ani cu ocazia ultimei năvăliri a apașilor. Peonul și stăpânul lui erau tocmai la strâns lemne fără să bănuiască nimic, în clipa în care au apărut prin

apropiere indienii. Peonul a mai avut vreme să se ascundă, dar bătrânul prea slab ca să mai fugă a căzut în ghearele sălbatecilor care l-au masacrat cu rafinamentele unei cruzimi nemaipomenite. Cadavrul lui nici nu mai putea fi recunoscut atât era de sfâșiat cu lovituri. A primit peste douăzeci de lovituri de lance, iar capul îi era pur și simplu zdrobit cu tomahawkurile. După ce l-am lăsat pe peon să-și revie, m-am dus spre locul despre care-mi vorbise și am văzut o mulțime de indieni, care duceau cu ei prizonieri și vite. Oamenii aceștia incendiază și ucid tot ce le iese în cale și înaintează cu repeziciune spre presidio, în timp ce trupe se desprind din când în când din gros spre a distruge haciendele care se află în calea lor. Haciendele Piedra Rosa și San Blas nu mai există, nu mai sunt decât niște mormane de cenușă sub care sunt îngropați nefericiții lor stăpâni. Astea sunt noutățile mele, senores. Acum, faceți ce credeți de cuviință.

— Indienii aceștia par să fie numai niște tâlhari ai preeriilor, care vor să prade vitele care se vor retrage deîndată ce vor fi adunat destulă pradă.

— Hm! exclamă Tonillo dând din cap. Nu-mi prea vine să cred. Sunt prea numeroși, prea bine echipați și acționează conform unui plan. Indivizii aceștia au cu totul alte ținte. Cred că nu mă înșel prea mult spunând că au de gând să poarte un război crâncen împotriva noastră.

Guvernatorul schimbă o privire cu ofițerii săi.

— Mulțumesc, spuse el lui Zapote. Sunt mulțumit de purtarea dumitale care este aceea a unui mexican leal. Reîntoarcere la postul tău și fi cu ochii în zece.

— Puteți conta pe camarazii mei și pe mine, domnule colonel. Știți prea bine că nu-i iubim pe indieni, răspunse Tonillo și după ce salută persoanele prezente se retrase.

— Vedeți senores, spuse guvernatorul situația devine pe moment ce trece tot mai critică. Să nu ne pierdem timpul cu discuții fără rost. Plecați.

— În momentele acestea grele în care ne aflăm nu trebuie să neglijăm nimic vorbi și maiorul. Cer ca un agent să fie trimis imediat guvernatorului general al statului, spre a i s-e arăta situația noastră critică și a i se cere întăriri, căci este cu neputință să rezistăm multă vreme năvălitorilor cu puținele forțe de care dispunem.

Două ore mai târziu, vitele erau aduse și adăpostite în oraș, străzile erau baricadate cu grijă, tunurile puse în bătaie, iar

femeile și copiii închiși în locurile mai adăpostite ale fortului.

Un agent fusese expedit spre capitala statului, după cum fusese hotărât cu prilejul consiliului care avusese loc, iar o sută cincizeci de oameni hotărâți se fortificaseră în vechiul presidio, gata să facă față indienilor dacă aceștia aveau să se ivească.

Spre ora trei după masă, se ridică pe neașteptate un vânt puternic, care aduse dinspre sud-vest un fum des, care împiedica să vezi de la oarecare distanță obiectele. Ardeau ierburile. Locuitorii puebloului știau că de acolo de unde vine fumul nu poate fi provocat decât de indieni și faptul acesta le spori temerile.

Popoarele indiene folosesc totdeauna sistemul acesta atunci când au de gând să facă o năvălire pe teritoriul albilor, un mijloc excelent pentru felul lor de a ataca prin surprindere, căci acoperind întregul ținut cu fum, cercetașii sunt împiedicați să-i vadă de la distanță așa că în felul acesta reușesc să-și camufleze manevrele.

În ziua aceea, din nefericire pentru mexicani, succesul fu cu atât mai mult de partea indienilor, cu cât vântul împingea fumul peste șes și abia de se mai putea vedea de la zece metri distanță.

Cercetași veneau în galop unii după alții, spre a anunța guvernatorului sosirea dușmanului, care urma să fie după socotelile lor încă în cursul acelei nopți în fața presidioului de la San Lucar.

Guvernatorul dădu ordin să se tragă cele trei focuri de tun de alarmă. Fură văzuți atunci sărmanii rancheros din câmpie sosind cu diuimul în oraș, ducând cu ei mobilele, vitele și vărsând lacrimi de disperare și furie la vederea recoltelor lor distruse în câteva minute.

În oraș, domnea spaima și consternarea. Auzeai pretutindeni numai plânsete și vaiete înăbușite. Se lăsă noaptea care spori oroarea situației prin beznele care cuprinse pământul.

Situația fu calmă până spre ora două de dimineață. În momentul acela, în mijlocul tăcerii lugubre care domnea asupra orașului, se auzi un zgomot ușor, aproape imperceptibil în prima clipă, care sporea însă pe măsură ce trecea. Și deodată, ca printr-o vrajă, fără să-ți poți da seama cum, apașii se iviră pe culmile baricadelor presidioului agitând torțele aprinse și scoțând strigătele lor de luptă.

Vreme de o clipă locuitorii crezură că orașul a fost luat.

Maiorul Barnum care comanda însă acest post era soldat prea bătrân și obișnuit de multă vreme să ducă război cu apașii, pentru a se lăsa înșelat de șiretlicurile lor. În clipa în care indienii se pregăteau să treacă baricadele, un foc de carabine bine întreținut și mai ales bine ținut, izbucni pe neașteptate și-i aruncă jos mai repede decât se suiseră.

Mexicanii atacară la baionetă. Vreme de o clipă fu o îngrămădeală grozavă în mijlocul căreia se auzeau strigăte de agonie, blesteme și acel zăngănit caracteristic al fulgerului care se lovește de fer după care se făcu din nou liniște. Albii reveniră pe pozițiile lor, indienii dispărură, iar orașul luminat vreme de o clipă de lumina torțelor lor, se acoperi din nou de întuneric. Liniștea tulburată de cele câteva minute de luptă reveni din nou.

Aceasta fu singura încercare din timpul nopții. Indienii știau la ce se pot aștepta, lovitura lor îndrăzneată eșuase și, după toate probabilitățile, aveau să treacă la atacul în masă, dacă voiau cu orice preț să ocupe orașul, sau se vor retrage dacă înfrângerea lor îi făcuse să dispere de a mai pune vreodată mâna pe el.

La ivirea zorilor, toate speranțele locuitorilor se risipiră însă. Indienii nu prea se arătau că vor să se retragă.

Lucru nemaipomenit, de care bătrânii soldați care se aflau în fort, nu-și mai aminteau să-l fi văzut vreodată în timpul războaielor lor ca indienii, ordinea domnea în tabăra apasă, adică felul în care erau grupate armele, rândurile strânse. Ceea ce uimi mai mult pe colonel și pe maior, fu faptul că-i văzură pe indieni trăgând o paralelă în jurul fortului și ridicând imediat un retranșament spre a se feri de focul tunurilor.

— *Sangre de Dios!* strigă colonelul bătând furios cu piciorul, mizerabilii aceștia au un trădător printre ei. Nu au adus niciodată războiul în felul acesta. Dacă nu ne vine ajutor de la Ciudad, nu știu cum se vor termina lucrurile.

— Se vor termina rău, *Carai!* Mă tem că ne vom lăsa pielea pe aici. Ia te uită că sunt mai mult de trei mii de oameni.

— Fără a mai pune la socoteală pe aceia care sosesc mereu și care înnegresc câmpia în toate direcțiile, spuse trist don Jose. Ce să fie cu zgomotul ăsta? spuse el auzind sunetul unei trompete.

Patru sachemi, precedați de un indian care purta uri steag alb, se opriseră la jumătate distanță de bătaie de un de la bariera vechiului presidio.

— Ce sa fie asta? spuse colonelul. Se pare că vor să parlamenteze. Mă cred oare atât de prost ca să cad în cursa lor?

Maiorule, dă ordin să se tragă o rafală asupra grupului de păgâni, spre a-i învăța minte să nu ne mai considere niște imbecili.

— Cred că ar fi o greșeală. Mai bine să vedem ce vor în felul acesta le vom ști care le sunt intențiile.

— Poate că ai dreptate, prietene, dar care dintre noi este suficient de nebun ca să-și riște pielea în mijlocul bandiților aceștia fără lege?

— Eu, cu îngăduința dumneavoastră, răspunse cu simplitate maiorul.

— Bine, dacă ții neapărat.

— Mulțumesc, răspunse grav maiorul.

Și se îndreptă cu pas hotărât spre barieră.

VII

ATACUL PRESIDIOULUI

Maiorul Barnum nu avea arme la el. Nu voia să-și ia nici măcar sabia, pentru a nu avea, în caz de conflict, nici un pretext spre a se apăra.

Ajuns în apropiere, așa ca să poată fi auzit, se opri și cum în timpul războaielor de mai înainte avusese adesea ocazie să se întâlnească cu apașii, știa suficient de bine limba lor spre a nu mai avea nevoie de interpret.

— Ce vreți, căpeteniilor?

— Ești tu omul pe care fețele palide îl numesc don Jose Kalbris și căruia i se dă titlul de guvernator? Întrebă una din căpetenii.

— Nu! Sunt maiorul Barnum, al doilea mai mare după el în fort.

Indienii părură că se sfătuiesc vreme de un minut, după care înfingând lănciile lor lungi în nisip chiar acolo unde se aflau, dădură piteni cailor și într-o clipă fură alături de bătrânul ofițer.

Acesta nu-i pierdu nici o clipă din ochi, bănuindu-le intențiile, dar se prefăcu că nu știe nimic și-i lăsă să se apropie fără să se arate cu nimic surprins.

Indienii care se așteptau fără nici o îndoială ca mișcarea lor bruscă să-l uimească, dacă nu chiar să-l sperie pe parlamentar, fură indispuși în sinea lor de această indiferență pe care o admirară.

— Fratele meu este un viteaz, spuse căpetenia care vorbea în numele tuturor.

Maiorul se înclină cu modestie.

— Să nu vorbim despre mine, spuse el. Ne aflăm aici din pricini mai grave. Pentru ce ați cerut această întrevvedere?

Sachemii se consultară din priviri și schimbară câteva cuvinte cu glas scăzut. În cele din urmă, căpetenia luă cuvântul:

— Fratele meu a văzut marea armată a apașilor și a aliaților

lor? întrebă el.

— Da, răspunse maiorul indiferent.

— Și fratele meu, care este o față palidă cu multă înțelepciune, a numărat războinicii care o formează?

— Da, în măsura în care mi-a fost posibil.

— Și după socoteala fratelui meu, cam câți crede că sunt?

— Doamne! răspunse maiorul cu o indiferență foarte bine jucată. Să-ți spun drept numărul lor ne interesează foarte puțin pe noi de aici.

— Cu toate acestea, cam care ar fi socoteala făcută de fratele meu? insistă indianul.

— Ce să știu eu... vreo opt, nouă mii cel mult.

Căpeteniile fură impresionate de indiferența cu care maiorul spunea triplul armatelor lor.

Războinicul apaș continuă:

— Și fratele meu nu este înspăimântat de numărul războinicilor adunați sub comanda unui singur șef?

Uimirea căpeteniilor nu scăpase maiorului.

— De ce să fiu înspăimântat? Națiunea mea a învins și mai mulți... Hai spuneți ce vreți și să terminăm cu toate. Cu flecăreala voastră indiană nu știi niciodată ce să crezi.

— Armata marilor națiuni s-a oprit în fața presidiumului spre a obține satisfacție pentru toate relele pe care fețele palide le-au făcut indienilor din clipa în care au pus piciorul pe pământul nostru.

— Unde vrei să ajungi cu toate astea? Explică-te limpede.

— De ce se face fratele meu că nu știe care sunt dreptele motive pentru care ducem astăzi război împotriva fețelor palide? răspunse apașul prefăcându-se nemulțumit de cuvintele maiorului. Tatăl meu știe că suntem de sute de ani în luptă cu „cuțitele lungi”², care locuiesc de partea cealaltă a munților. De ce națiunea fratelui meu care spune că este prietenă cu noi, a tratat cu aceia?

— Sachemi, căutați prilej de ceartă din orice nimic. Aș prefera să spui pe față că vreți să ne jefuiți vitele și caii. Prin urmare, fă bine și nu-ți mai bate multă vreme joc de mine și spune ce dorești.

Căpetenia începu să râdă.

— Fratele meu este șiret, spuse el. Ascultă, iată ce spun căpeteniile: pământul acesta este al nostru și noi îl voim.

² Locuitorii Statelor Unite.

Strămoșii albi ai tatălui meu n-au avut dreptul să se stabilească aici.

— Asta este o prostie, fiindcă ținuturile acestea au fost cumpărate de strămoșii mei de la un sachem al națiunii voastre, spuse maiorul.

— Căpeteniile adunate în jurul arborelui Stăpânului vieții au hotărât să înapoieze marelui șef alb toate obiectele căpătate de acest sachem în schimbul pământurilor, fără să păstreze nici unul și să pună din nou stăpânire pe locurile acestea pe care le vrem și unde nu mai vor să vadă nici o față palidă.

— Asta este tot ce aveți să-mi spuneți?

— Asta este totul, spuse indianul înclinându-se.

— Și câtă vreme dau căpeteniile guvernatorului presidoului spre a discuta aceste propuneri? întrebă maiorul.

— Două ore.

— Prea bine, spuse ironic maiorul și dacă guvernatorul va refuza, ce vor face frații mei?

— Sachemii, spuse apașul cu emfaza, au hotărât să reentre în stăpânirea ținuturilor lor. Dacă fețele palide refuza să le înapoieze, atunci orașele lor vor fi incendiate, războinicii lor vor fi uciși, iar femeile și copiii făcuți sclavi.

— Înainte de a obține un asemenea rezultat, exclamă maiorul, toți albi din presidio vor fi căzut apărându-l. Dar n-am ce discuta cu voi. Îi voi spune guvernatorului care sunt condițiile pe care le puneți și mâine la răsăritul soarelui veți primi răspunsul nostru. Numai că până atunci veți înceta orice luptă.

— Nu, nu putem rămâne fără să facem nimic. Prin urmare, fiți cu luare aminte.

— Mulțumesc pentru sinceritatea ta, sachem, spuse maiorul.

Barnum se retrase încet, așa după cum venise, fără să arate cea mai mică neliniște.

Colonelul îl aștepta foarte agitat la baricadele de la intrarea în oraș. Lunga întrevedere îl turburase. Se pregătise să răzbune orice insultă care ar fi fost adusă trimisului său.

De îndată ce se apropie, maiorul se grăbi să-i iasă în cale.

— Ei bine? întrebă el cu o nerăbdare înfrigurată, după ce maiorul îi povesti totul.

— Să dublăm vigilența, căci nu va trece multă vreme și vom avea din nou de furcă cu ei.

— Sunt îngrijorat mai ales din pricina vechiului presidio, adaogă comandantul.

— Înapoiază-te în fort. Eu voi rămâne în acest post avansat a cărui comandă o voi prelua. Este foarte însemnat mai ales, că în cazul unei înfrângeri, comunicațiile cu fortul să nu fie tăiate, așa ca să ne putem retrage fără prea multe pierderi.

— Îți las întreaga libertate de acțiune. Bănuim și sunt sigur că vei proceda așa cum este mai bine.

Cei doi soldați se despărțiră după o călduroasă strângere de mână. Colonelul se reîntoarse în fort, în timp ce maiorul se ocupa intens să organizeze postul care-i fusese încredințat spre a-l feri de o lovitură prin surprindere.

Garnizoana vechiului presidio era formata mai ales din vaqueroși și leperoși, oameni pe sinceritatea cărora, maiorul puneă foarte puțin temei. Bătrânul ofițer ținu însă ascunsă în inima sa această neîncredere și se prefăcu din contra ca se bizuie pe de-a-ntregul pe indivizii aceia suspecti.

Ziua trecu destul de liniștită.

Printre apărătorii presidioului, se aflau și câteva cunoștințe de ale noastre: Pablito, El Verado, Tonillo și Carlocho. Demnii vaqueroși dăduseră atâtea dovezi indiscutabile de lealitate de la sosirea indienilor, încât spre a le răsplăti frumoasa, purtare, maiorul le încredințase paza barierei celei mai îndepărtate, care constituia să spunem așa cheia locului.

Câteva minute după apusul soarelui, cei patru oameni se aflau împreună lângă bariera și-și vorbeau pe șoptite. Vreo alți doisprezece șnapani așteptau fără nici o îndoială rezultatul acestui sfat misterios.

În cele din urmă, se ridicară, căci consfătuirea se terminase.

— Prin urmare, spuse Carlocho, drept concluzie, pe diseară la ora zece.

— La ora zece, răspunse categoric El Zapote. Un bărbat trebuie să-și ție cuvântul. Am fost plătiți bine și trebuie să îndeplinim promisiunea dată. Cu atât mai mult cu cât n-am primit decât jumătate din sumă.

Mayorul dormea întins pe o canapea mică. Somnul îi era agitat. Asupra lui apăsau grele răspunderi. El se pomeni zguduit cu violență, iar un glas găuit de emoție îi strigă în ureche:

— Sculați-vă domnule maior, sculați-vă. Suntem trădați. Vaqueroși au predat baricada indienilor Apașii au pătruns în oraș.

Ofițerul sări în picioare, puse mâna pe sabie și se repezi afară fără să spună nimic, urmat îndeaproape de omul care-l trezise.

Maiorul își dădu imediat seama de situația dezastruoasă. Momentul era critic. Mexicanii descurajați de trădarea rușinoasă a vaqueroșilor, luptau slab și fără ordine, neștiind dacă nu aveau să se aștepte și la alte trădări și neîndrăznind din pricina acesta să facă față dușmanului.

Maiorul se repezi hotărât în plină vâltoare a luptei, chemând în jurul său pe apărătorii locului și îndemnându-i cu vorba și fapta la o rezistență disperată.

Apariția comandantului presidiumului electriză pe mexicanii, însuflețiți de exemplul său, se adunară în jurul și răspunseră cu focuri bine îndreptate atacurilor sălbatece ale dușmanilor lor.

Vaqueroșii atacați cu baionetele, dădură bir cu fugiții, urmați de o grindină de gloanțe.

Grație energiceii intervenții a maiorului echilibrul se restabilise. Maiorul Barnum își dădea însă seama, ca soldat experimentat care nu se putea lăsa înșelat de o victorie aparentă, că orice încercare de a apăra mai multă vreme locul acesta era o nebunie. Nu se gândi, prin urmare decât să efectueze retragerea în cea mai perfectă ordine cu putință și să salveze femeile și copii.

Adunând în jurul său pe cei mai hotărâți dintre soldați, formă un detașament care avea misiunea să-i oprească locului pe indieni, în timp ce populația avea să se îmbarce și să treacă fluviul.

Apașii îi bănuiră intențiile și-și redublară eforturile spre a împiedica aducerea la îndeplinire a încercării. Învălmășeala deveni grozavă. Între pieile roșii și albi se dezlănțui o luptă îngrozitoare.

Mexicanii electrizați însă de eroica purtare a comandantului lor, nu dădeau înapoi decât pas cu pas, rezistând cu acea energie a disperării care face minuni și care, în momentele cele mai grave, înzecește puterile omului. Mâna aceasta de viteji, formată dintr-o sută cinzeci de oameni, ținut în sah vreme de mai bine de trei ore aproape două mii de indieni, fără să se lase respinși, cazând unul după altul la postul care le fusese încredințat, pentru ca femeile și copiii să poată fi salvați.

Ultimele bărci părăsiră în cele din urmă presidiumul, încărcate cu răniți și luptători. Mexicanii scoaseră strigăte de bucurie și sub comanda maiorului începură să se retragă, hărțuiți neconținut de indieni.

Ajunseră curând pe malul apei. Apașii fură constrânși atunci să

se retragă din pricina focul năpustiitor al tunurilor din fort, în a căror bătaie intraseră și care le rărea rândurile.

Diversiunea aceasta fericită îngădui supraviețuitorilor în număr destul de mic să se imbarce și să se depărteze fără a mai fi supărați, cu doi sau trei prizonieri pe care reușiseră să-i facă.

Lupta se terminase; durase cinci ore.

Colonelul își aștepta prietenul la debarcader.

Îl felicita pentru frumoasa sa apărare și-l consola pentru înfrângere.

Indieni erau stăpânii vechiului presidio, e foarte adevărat, dar suferiseră în schimb pierderi atât de mari, pe care avantajele locului cucerit erau departe de a le compensa. Mexicanii nu pierduseră la drept vorbind decât un petec neînsemnat de teren, care era foarte greu de apărat, căci vechiul presidio era departe de a fi cheia fortului de care nu depindea decât cu totul relativ.

Colonelul convocă un consiliu de război, puse să se ridice două spânzurători înalte ceva mai departe de fortificațiile la care se lucra tocmai pe malul apei și spânzură, în vederea tuturor locuitorilor, doi vaqueroși căzuți prizonieri.

Noaptea se lăsă între timp din nou, iar indienii, ca și cum ar fi voit să-și bată joc de albi, incendiară presidioul vechi pe care-l cuceriseră în ziua aceea. Lumina formidabilă produsă de flăcările incendiului arunca reflexe fantastice asupra orașului San Lucar și asupra taberei indienilor, care făcea pe locuitori să fie triști, întrucât își dădeau seama că nu se pot aștepta la nimic bun din partea unor asemenea inamici.

— Ei maiorule, spuse atunci colonelul, fie vorba între noi, nu trebuie să ne mai facem nici o iluzie. Pentru noi nu este decât o chestiune de timp: vom fi doborâți azi sau mâine sau peste opt zile.

— Hm! Când va veni ultimul moment, spuse maiorul, vom mai avea încă soluția de a ne închide în fort și de a sări în aer cu totul.

— Din nefericire, prietene, nu mai avem nici soluția asta.

— De ce?

— Drace! Noi, soldați bătrâni putem face să sărim în aer, trebuie chiar s-o facem. Dar nu putem condamna la o moarte atât de crudă pe femeile și copiii închiși cu noi.

— Ai dreptate spuse maiorul visător, nu putem. Dar dacă mă gândesc bine tot mai am soluția de a-mi zbura creierii.

— Nici măcar aceasta ultimă consolare, prietene: nu trebuie să

dăm acest exemplu sărmanilor oameni care sunt aici și pe care avem datoria să-i apărăm până la capăt. Nu trebuie oare să fim noi ultimii care rămân în picioare pe parapet?

Maiorul nici nu mai răspunse acestui ultim argument, de care-și dădea seama în sinea lui ca n-are replică.

— Dar cum se face că n-am primit încă nici un răspuns de la guvernatorul general? Întrebă el după o clipă.

— Ei prietene, probabil că au alte treburi mai grave decât să se gândească la noi.

— Nu-mi vine să cred!

În clipa aceea, o ordonanță deschise ușa și anunță:

— Don Toribio Quiroga.

Cei doi bărbați tresăriră fără să înțeleagă motivul care le pricinuia această emoție.

Don Toribio intră.

Era îmbrăcat într-o superbă uniformă de colonel al armatei mexicane și purta pe brațul stâng banderola de aghiotant.

Salută respectuos pe cei doi ofițeri.

— Dumneata ești don Toribio? șopti colonelul.

— Cred că eu, spuse don Toribio surâzând.

— Dacă nu mă înșel, spuneai ultima dată când ne-am văzut că ai de gând să faci o călătorie mai îndelungată.

— Am sosit chiar acum.

— Dar ce-i cu uniforma asta.

— Dumnezeule! Caballeros, eram plictisit să tot văd că sunt tratat în provincie ca un om neînsemnat, un fel de nebun inutil. Am lepădat toate care ar fi putut atrage atenția asupra mea spre a deveni un om ca toți oamenii.

— Prin urmare ești...

— Ofițer ca domnia voastră, tot colonel și pe deasupra și aghiotant al guvernatorului general al statului.

— Formidabil! exclamă colonelul.

— De ce? Nu este nimic mai simplu.

Maiorul nu se amestecase de loc în conversație. La intrarea lui don Toribio simți o stranie bănuială în inimă.

— Trebuie să recunosc, spuse colonelul, că eram departe de a bănuii...

— Ce anume? Că sunt ofițer? Vedeți că n-aveți dreptate și cu atât mai mult cu cât sunt însărcinat de generalul comandant al provinciei cu un mesaj, care sunt sigur că vă va face plăcere în aceste momente. Scoase din uniformă un plic mare sigilat cu

sigiliul statului Mexico, pe care-l prezentă colonelului.

Don Jose îl luă, deschise misiva pe care o citi în grabă.

— Oh! Oh! spuse el vesel. Patru sute cincizeci de oameni. Nu mă așteptam la o întărire atât de considerabilă.

— Generalul ține mult la presidioul acesta, spuse don Toribio și vrea ca să-l mențină cu orice sacrificiu.

— Slavă Domnului. Cu ajutorul acesta, îmi râd de indieni, don Toribio, ca de niște păpuși de paie.

— Se pare că n-am sosit prea devreme, spuse don Toribio cu un surâs ironic.

— *Canario!* Ai sosit la timp. Dar acum ne vom distra puțin...

— Cred și eu, spuse tânărul pe chipul cărui se ivi un surâs vag.

— Dar oamenii dumitale? Întrebă colonelul.

— Vor sosi cel mult peste o oră.

— Din ce regiment fac parte?

— Din nici unul în mod special. Sunt guerilleroși.

— Hm! făcu colonelul oarecum nemulțumit. Aș fi preferat să fie alte trupe. La urma urmii, mi-e egal. Doriți să ieșim în întâmpinarea lor?

— Sunt la ordinele dumitale, domnule colonel.

— Să vă întovărășesc și eu? Întrebă maiorul.

— Ar fi foarte bine, spuse cu vioiciune don Toribio.

Colonelul ezită vreme de o secundă.

— Nu, spuse el în cele din urmă. Rămâi aici. Nu știi niciodată ce se poate întâmpla și, în timpul lipsei mele, trebuie să fie cineva care să-mi ție locul. Hai don Toribio.

Cei doi ofițeri ieșiră. În clipa în care porniră se încrucișară cu un călăreț care sosea în goana mare.

— Estevan Diaz, spuse pentru el don Toribio. Numai de nu m-ar fi recunoscut.

VIII

TICĂLOȘIA

După cum am spus, don Toribio se depărtase repede de hacienda del Cormillo, în tovărășia misteriosului necunoscut, pe care-l întâlnise într-un fel atât de puțin obișnuit.

Cursa lor nu fu de lungă durată, căci, după vreun sfert de oră, necunoscutul își opri calul și spuse:

— Inutil să vă conduc mai departe, înainte de a ști la ce mă pot aștepta din partea dumneavoastră.

Don Toribio se opri în aceiaș clipă.

— Cred că confunzi, caballero, răspunse el dur.

— Cum adică, senor? întrebă celălalt cu un ton batjocoritor.

— Voi restabili faptele punând în felul acesta pe fiecare la locul ce i se cuvine.

— Mă rog, caballero, vă ascult.

— În primul rând, spuse don Toribio, cu un glas sigur de sine, înainte de a merge mai departe dă-mi voie să-ți dau un sfat. Nu știu dacă mă cunoști, dar ține bine minte: este greu să mă sperie cineva pe mine și cum este posibil să mă fi atras într-o cursă într-un scop pe care nu-l cunosc, te previn că la prima mișcare suspectă îți zbor creierii, căci nu știu cine ești și nici care-ți simt intențiile.

— Bine! Ești un om pe placul meu. Cred că ne vom înțelege.

— Poate. Cum nu eu te-am căutat și nici nu ți-am cerut, în nici un fel ajutorul, doresc în primul rând să te explici fără înconjur cât se poate de limpede.

Necunoscutul dădu din umeri.

— Nu vă este oare suficient să știți că sunt în măsură să dau satisfacție dorințelor dumitale de răzbunare?

— Nu știu ce vrei și nici la ce faci aluzie, răspunse mândru tânărul.

— Ah! Ah! Așa îmi răspunzi? spuse celălalt râzând sinistru.

— De ce aş răspunde altfel? Ce drept ai la încrederea mea, presupunând că am un secret şi cu ce drept vrei să-l afli?

— Fiindcă duşmanul pe care-l ai este şi al meu şi fiindcă răzbunându-te mă răzbun eu însumi. M-ai înţeles acum?

— Nu mai mult ca adineauri. Dacă n-ai altceva să-mi spui, cred că cel mai bun lucru ar fi să întrerupem aici discuţia aceasta inutilă şi să ne despărţim.

Necunoscutul făcu un gest de nerăbdare.

— Încă un cuvânt, don Toribio Quiroga, spuse el. Omul pe care-l urăşti şi a cărui moarte ai şi pus-o la cale, se numeşte don Fernando Carril. Omul acesta care-ţi încrucişează de la o vreme calea pretutindeni, opunându-se proiectelor tale şi ruinându-ţi speranţele, omul acesta te-a învins ori de câte ori te-ai măsurat cu el. Chiar şi viaţa ta îi aparţine. Ți-a răpit acum şi inima aceleia pe care o iubeşti. Sunt bine informat? Ai încredere acum în mine?

Don Toribio ascultase cu un amestec de tristeţe şi furie pe fiinţa ciudată care-i vorbea:

— Da, spuse el strângând pumnii cu furie, eşti foarte bine informat. Indiferent dacă informaţiile acestea le ai din cer sau din iad, ele sunt exacte.

— Ştiam bine că vom termina prin a ne înţelege.

— Nu batjocori senor, căci durerea mea este imensă. Aş fi iertat orice omului acela fericirea lui neruşinată, succesele sale în lume unde străluceşte în paguba mea, grămezile de aur pe care le câştigă cu atâta superbă indiferenţă. Toate i le-aş fi iertat, vă spun, dacă nu mi-ar fi distrus cea mai scumpă speranţă, furându-mi inima acelei pe care o iubesc.

— Dacă vrei, te voi răzbuna don Toribio şi Ți-o voi da pe dona Hermosa în mâinile dumitale.

— Vei face asta! exclamă tânărul cu o mişcare de veselie.

— O voi face, răspunse limpede necunoscutul. În două zile, vei fi răzbunat şi pe unul şi pe cealaltă. Asta depinde numai de dumneata.

— Oh! striga el atunci cu o expresie de furie inexprimabilă, Ți-aş da orice dară aceasta ar depinde numai de mine.

— Ia seama, don Toribio, căci vom încheia un pact, un pact ale cărui condiţii va trebui să le respecti orice s-ar întâmpla.

— Oricare ar fi ele, făgăduiesc să le împlinesc, spuse el, dacă-mi asiguri dubla mea răzbunare.

— Bine! Jură-mi pe ce ai mai scump pe lume, că orice s-ar întâmpla şi oricare ar fi hotărârea dumitale ulterioară, nimic din

cele ce se vor întâmpla între noi nu va fi divulgat de dumneata.

— Jur pe cuvântul meu de gentilom, senor! Vorbește.

— Acum o clipă, m-ai întrebat cine sunt. Sunt Tigrul!

Tânărul tresări fără voie auzind numele acesta temut, dar își reveni imediat:

— Prea bine. Numele acesta este pentru mine asigurarea succesului răzbunării mele.

— Ascultă-mă, prin urmare și amintește-ți de jurământul pe care l-ai făcut. Pregătesc în momentul acesta o expediție formidabilă împotriva presidioului de la San Lucar, pe care vreau să-l cuceresc cu orice preț. Am adunat mai multe triburi apace și un mare număr de vaqueroși, care ascunși la mică distanță de aici nu așteaptă decât semnalul meu spre a se năpusti asupra acestui pueblo care este plin de bogății. Un aliat inteligent m-a părăsit în ultima clipă. Pe aliatul acesta urmează să-l înlocuiești. Vrei?

— Dar, tresari tânărul, ceea ce-mi propui este o trădare!

— Nu, răspunse Tigrul cu glas adânc, nu e o trădare ci o răzbunare. O răzbunare răsunătoare care va doborî pe toți dușmanii dumitale.

— Cum! Eu, don Toribio Quiroga. Eu să mă asociez cu...

Se întrerupse ezitând. Tigrul surâs disprețuitor.

— Cu bandiți și indieni spre a lupta împotriva compatrioților dumitale, spuse el. De ce eziți să spui lucrurilor pe nume? Pentru mine calificativele acestea n-au nici o valoare. Îți ofer să te răzbuni pe acei compatrioți ai dumitale care ți-au devenit dușmani, din moment ce au trecut de partea aceluia care-ți este adversar. Este vorba de un duel. Într-un duel sunt îngăduite toate viclesugurile spre a-ți ucide dușmanul. Dealtfel, acestea sunt condițiile mele și nu voi schimba nimic din ele. Ai douăzeci și patru de ore de gândire.

Don Toribio răspunse cu glas sumbru:

— Îmi dai douăzeci și patru de ore, iar eu cer patruzeci și opt, înainte de a lua o hotărâre oarecare. Voi face o ultimă încercare pe lângă aceea cu care ar fi trebuit să mă căsătoresc. Vezi bine ca sunt sincer cu dumneata. De rezultatul acestei întrevederi depinde linia de conduita pe care o voi adopta.

— Fie! spuse Tigrul. Mai bine așa...

— Mulțumesc. În cazul în care-și dori să vă comunic hotărârea mea, unde vă găesc?

— Te voi aștepta la barranca del Frayle.

— Ne-am înțeles, spuse don Toribio.

Tigrul rânji și fără a mai da vreun răspuns, dădu pinteni calului dispărând în întunec.

Don Toribio Quiroga fu unul dintre primii care afla de năvălirea indienilor. Știrea aceasta îi prilejui o emoție curioasă, un amestec de durere și bucurie. Bănuia că Tigrul procedând cu atâta repeziciune voia să-i dea o dovadă a sincerității sale și a felului în care înțelegea să-și ție cuvântul dat.

Tânărul care, până în momentul acela, fusese prada a mii de sentimente contradictorii, se hotărî, în cele din urmă, să-și înfrângă îndoielile și să afle la ce se poate aștepta din partea unei Hermosa și a tatălui ei.

Încăleca, pe la ora nouă de dimineață și se îndreptă în cea mai mare grabă spre Cormillo.

Pe la jumătatea, drumului spre hacienda, calul său se cabra la vederea unor cadavre întinse pe jos. Dar don Toribio era prea preocupat de propriile sale gânduri spre a da mare atenție acestei întâlniri ce prevestea rele. Aruncă în trecere o privire indiferentă cadavrelor și-și continuă drumul rara să se mai intereseze de acest incident. Fie intenționat, fie fiindcă au recunoscut inutilitatea atacului împotriva haciendei, apașii o ocoliseră în cursa lor nebună, fără să se apropie de ea. Când sosi acolo, don Toribio constată că toate măsurile de apărare, fuseseră luate. Porțile erau baricadate și ferecate cu grijă, ferestrele aveau găuri pentru tras cu carabina, iar pe ziduri se vedeau strălucind în soare baionetele numeroșilor apărători.

Soldații postului, ce se aflau la intrarea principală, dădură drumul lui don Toribio.

Un peon merse înaintea tânărului și-i introduse în salon. Dădu peste trei persoane. Don Pedro de Luna, Ma Manuela și don Estevan Diaz, ultimul fiind întins pe un divan, plin de sânge. Ma Manuela venise singură din San Lucar, la știrea rănirii fiului ei.

Tânărul făcu câțiva pași și se opri ezitând văzând că nimeni nu pare să ia seamă la venirea lui.

În cele din urmă, don Pedro ridică privirile și uitându-se la el cu răceală spuse:

— Ah! Dumneata ești, vere. Prin ce întâmplare, te afli azi pe aici?

— Chiar de n-ar fi fost alt motiv, interesul pe care-l port familiei dumitale, m-ar fi făcut să vin în grabă, spuse tânărul tulburat de această primire la care nu se aștepta și prevăzând o

furtună.

— Îți mulțumesc pentru această dovadă de simpatie pe care mi-o dai, spuse don Pedro din ce în ce mai rece, ai fi trebuit să-ți amintești însă că Cormillo este în perfectă stare de apărare și că nu riscăm nimic în spatele zidurilor lui, înainte de a te expune să fi asasinat în drum, așa cum era să fie acest sărman Estevan.

— A fost atacat oare? întrebă tânărul.

— Da, răspunse sec hacienderul. El și o altă persoană, care fiind probabil mai puțin norocoasă e moartă la ora asta. Nu știai?

— Eu! exclamă don Toribio cu un accent atât de limpede încât era cu neputință să te înșeli. De unde să știu?

— Iartă-mă, vere, sunt atât de turburat de toate câte se întâmplă, încât nici nu-mi mai dau seama ce vorbesc.

Tânărul se înclină și continuă:

— Nu voi avea oare fericirea de a prezenta omagiile mele frumoasei mele verișoare?

— O vei ierta, căci s-a retras în apartamentele iei. Sărmana copilă este atât de tulburată de toate evenimentele acestea extraordinare care s-au năpustit deodată asupra noastră, încât nu vrea să mai vadă pe nimeni și nici chiar pe dumneata.

— Sunt cu atât mai supărat de acest ghinion, cu cât aș fi dorit să stau de vorbă cu ea într-o chestiune foarte serioasă.

— Momentul nu-i deloc bine ales.

— Iartă-mi, în cazul acesta, vere, vizita mea. Poate ca voi avea mai mult noroc în altă zi.

— Chiar așa, în altă zi, când vom fi scăpat de păgâni aceștia blestemați și când nu vom mai avea perspectiva unei morți atât de oribile.

— Și acum, spuse tânărul cu o furie abia stăpânită, cum bag de seamă că ați uitat să-mi oferiți un scaun, probabil din distracție, cred că nu mai am altceva de făcut decât să-ți exprim toate urările pentru siguranța voastră și să-mi iau rămas bun.

— Adio, atunci don Toribio, spuse el. Călătorie bună. Fii mai ales prudent și cu ochii în patru. Drumurile sunt pline de tâlhari și aș fi foarte supărat dacă ți s-ar întâmpla o nenorocire.

— Îți voi urma sfatul pentru care-ți mulțumesc foarte mult, răspunse tânărul și se întoarse spre a ieși.

În clipa aceasta, don Estevan, deschise ochii și-l văzu pe don Toribio. Un fulger îi trecu prin priviri.

— Mamă, spuse el cu glas slab și dumneata don Pedro, fiți buni și lăsați-mă singur cu acest caballero, căruia vreau să-i spun

câteva cuvinte între patru ochi.

Cei rugați ieșiră fără să spună nimic.

Don Estevan rămase cu ochii ațintiți la ușă, până ce aceasta se închise în urma lor, apoi întorcându-se spre don Toribio, îi spuse:

— Apropie-te caballero, ca să auzi mai bine cele ce am să-ți spun.

— Ascult, senor...

— Iată: caballero, te avertizez că am smuls masca unuia dintre bandiții care ne-au atacat și că l-am recunoscut.

— Nu înțeleg senor, răspunse don Toribio.

— Ah! Ah! Nu mă înțelegi senor? M-așteptam să-mi răspunzi în felul acesta. Fără îndoială că nici nu știi numele persoanei care mă întovărășit și asupra căreia vaqueroșii s-au repezit cu o furie nemaipomenită?

— Nu-l știu, răspunsa don Toribio impasibil.

— Admirabil! Află așa dar că este vorba de don Fernando Carril, spuse el aruncându-i o privire plină de batjocură zdrobitoare.

— Don Fernando Carril a fost ucis! exclamă tânărul foarte mirat.

Don Estevan surâse disprețuitor.

— Ascultă-mă, spuse el amenințător: dacă don Fernando nu este adus la această haciendă în douăzeci și patru de ore, voi dezvălui lui don Pedro și fiicei lui numele asasinului. De data aceasta, sper că m-ai înțeles, nu-i așa?

Doborât de durere, don Estevan căzu pe jumătate leșinat pe sofaua sa. Don Toribio rămase uluit vreme de o clipă din pricina celor ce le auzise, dar recăpătându-și imediat prezența de spirit, ieși repede din haciendă, încăleca și porni în galop nebun, spunându-și:

— Tigrlul avea dreptate. Nu mai am altceva de făcut decât să mă duc la barranca del Frayle.

IX

PRIZONIERUL

Trebuie să explicăm acum cititorului ce s-a întâmplat de la căderea lui don Fernando Carril, când cu atacul laș al cărui victimă fusese.

— Bine, bine! Ajută-mă să-i leg cum voi putea rănilor și să plecăm cât mai repede, căci nu prea este sănătos pentru noi pe aici. Pe de altă parte suntem așteptați aiurea, așa că grăbește-te.

Fără să mai discute, bandiții se grăbiră să urce corpul lui don Fernando, încă leșinat, pe un cal și porniră.

După o cursă extrem de rapidă care durase aproape două ore, ajunseră la un ranch părăsit. Un om aștepta nerăbdător sosirea lor. Era Tigrul.

— Ce se aude? le strigă el de îndată ce se apropiară.

— S-a făcut, spuse laconic Carlocho sărind de pe cal și luându-l în brațe pe don Fernando pe care-l culcă pe un pat de frunze.

Tânărul nu mai dădea nici un semn de viață.

— Mort? întrebă supărat Tigrul.

— Cred că nici mult nu mai are! spuse Carlocho.

— Mizerabile! îi strigă atunci furios indianul. Așa îmi executați poruncile? Nu v-am spus să-l prindeți de viu?

— Hm! Foarte greu, mormăi Carlocho. S-a luptat ca un diavol, înarmat numai cu sabia de paradă, dar ne-a rezistat mai bine de douăzeci de minute și n-a căzut decât după ce a ucis patru dintre cei mai viteji camarazi ai noștri.

— Sunteți niște lași, spuse Tigrul disprețuitor.

Întoarse spatele vaquerosului și se plecă peste trupul tânărului bărbat și-l cercetă cu atenție.

Ochii erau închiși, trăsăturile feții aveau paloarea și rigiditatea morții. Doi vaqueroși, ajutați de Carlocho, îi frecau neconținut pieptul și tâmplele cu rom.

După ce-l privi atent, căpetenia indiană scoase un cuțit și apropia lama de gura rănitului, apoi o privi după ce o ținu astfel vreme de două sau trei minute.

Îl se păru ușor aburit. Îngenunchiă atunci alături de don Fernando, îi apucă brațul stâng, îi suflecă mâneca și după ce-i căută vâna, o înțepă cu vârful ascuțit al cuțitului.

Urmă o clipă de așteptare încordată. Toate privirile erau ațintite asupra rănitului. Aceasta era ultima încercare. Dacă nu reușea, totul era pierdut.

În locul rănii făcute de cuțitul indianului, văzură apărând încetul cu încetul un punct întunecat, care se mărea din ce în ce formând: în cele din urmă un fel de perii, care ezită o clipă și termină prin a cădea alunecând în jos pe braț, împinsă de o a doua, care la rândul ei fu izgonită de a treia. După aceea sângele deveni din ce în ce mai puțin gros și începu să curcă în cele din urmă purpuriu.

Tigrul nu-și putu reține un strigăt de triumf. Don Fernando era salvat. Într-adevăr, după câteva minute, tânărul făcu o mișcare imperceptibilă și scoase un oftat adânc.

Indianul se ridică după ce bandajă brațul lui don Fernando și-i făcu semn lui Pablito să-l urmeze în altă cameră a ranchului.

Șeful luă cuvântul cu o vioiciune înfrigurată, care arăta agitata ce era în sufletul său.

— Vezi toate câte s-au întâmplat, spuse el.

— Ei, se pare că dumneata ai fost acela care ai dorit-o, spuse Pablito nespus de uimit.

— Da, am voit-o, continuă șeful și mulțumesc lui Dumnezeu care mi-a ascultat rugăciunea și m-a ferit de o crimă odioasă.

— Acum este însă vorba de cu totul altceva. Amintește-ți numai că don Toribio nu trebuie să știe nimic. Pentru toată lumea și mai ales pentru omul acesta, don Fernando trebuie să moară.

— Vorbește, căci cred că te înțeleg.

— Rănile lui don Fernando deși sunt numeroase nu sunt grave. Numai pierderea sângelui și repeziciunea cu care l-ați adus aici, a provocat starea aceasta de letargie în care se află și din care va ieși peste puțin.

— Bine, bine și ce voi face eu atunci?

— Nu trebuie să mă vadă.

— Foarte bine. Asta e lucrul cel mai simplu.

— Nu trebuie nici să te recunoască pe tine.

— Hm! Asta este mai greu căci mă cunoaște bine.

— E important.
— Voi încerca.
— Eu voi pleca imediat. Prezenta mea e necesară în altă parte. Veți transporta pe don Fernando, fără ca el să știe din ordinul cui, la presidio.

— La presidio? exclamă surprins Pablito.

— Da, acolo este locul cel mai sigur, spuse indianul scoțând o hârtie tăiată într-un anumit fel, îl veți duce la mine acasă. Nu trebuie să iasă afară sub nici un pretext. Mai ales nu trebui să știe că se află la presidio.

— Asta este totul?

— Da, amintește-ți numai că-mi răspunzi pentru el.

— Bine. La ordinul dumitale ți-l voi aduce viu sau mort.

— Viu, căci viața lui îmi este prețioasă.

— Voi încerca.

— Pablito fii sincer cu mine. Pot sau nu să contez pe tine?

— În fine, dacă ții atât de mult la flăcăul acesta, spuse Pablito, răspund de prizonierul dumitale.

— La revedere și mulțumesc, spuse atunci Tigrul și ai mai ales grijă să-mi anunți, în prezența lui don Toribio, moartea dușmanului său.

— Bizui-te pe mine!

Don Fernando plecă într-o barcă condusă de Pablito, Carlocho și un al treilea vaquero, în timp ce ceilalți se depărtau pe drumul de-a lungul țărmului.

Îl duseră la presidio unde fu închis într-o casă pe care o închinase Tigrul sub un nume fals de câteva zile, fapt de care tânărul n-avea idee, îi luaseră legătura de pe ochi. Și-i lăsaseră toată libertatea de mișcare. Un om mascat, care sta însă în camera sa nu-l părăsea nici o clipă din ochi.

Situația era tolerabilă și nu era lipsită de oarecare originalitate. Don Fernando, care se convinsese după două zile, că departe de a-i voi moartea, oamenii aceia se străduiau să-l vindeca cât mai repede posibil, începu să se resemneze în așteptarea unor vremuri mai bune.

În cea de a treia zi a captivității sale, don Fernando ale cărui răni nu erau decât zgârieturi superficiale care erau aproape cicatrizate, se ridicase spre a-și încerca puterile și spre a-și da seama aruncând o privire afară unde se afla, pentru cazul unei evadări la care se gândea.

Deodată, se auzi un zgomot infernal, iar bubuitul tunului făcu

să se cutremure ferestrele.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă tânărul.

Paznicul dădu din umeri fără să răspundă.

Pocnetul carabinelor se amestecă cu acela ale tunurilor. Nu încăpea nici o îndoială că în imediata apropiere se dădea o luptă înverșunată.

Paznicul închise ferestrele.

Don Fernando se apropia de el. Cei doi oameni se priviră vreme de o clipă. Tânărul adresase de multe ori cuvântul acestei santinele de granit, fără să reușească să scoată un singur cuvânt din gura ei. Ezită, vreme de o secundă, înainte de a face o nouă încercare.

— Prietene, spuse el cu glas blând, ce se întâmplă afară? Răspunde-mi pentru numele lui Dumnezeu, spuse don Fernando insistând. Ceea ce te întreb este cu totul neînsemnat și nu vei călca consemnul care ți-a fost dat cu privire la mine.

În clipa aceea, zgomotul păru că se apropie. Pași grăbiți și strigăte se auziră la mică distanță.

Paznicul se ridică neliniștit, scoase cuțitul din teacă, trase revolverul din toc și se îndreptă spre ușă. Aceasta se deschise însă pe neașteptate și un om intră în încăpere, cu fața uluită și plină de spaimă.

— Alarmă! Alarmă! strigă el. Suntem pierduți.

Paznicul îi făcu semn lui don Fernando să se dea înapoi și se așează hotărât în dreptul ușii, în pragul căreia se iviră chiar în acea clipă patru oameni mascați și înarmați până în dinți.

— Înapoi, strigă paznicul. Nimeni nu poate intra aici dacă n-are parola.

— Ține-o, spuse unul dintre mascați și cu un foc de revolver îi zbură creierii.

Omul se prăbuși la pământ.

Cei patru mascați trecură peste el, îl legară solid pe tovarășul lui, care refugiat într-un colț tremura de groază și apropiindu-se de don Fernando care nu înțelegea nimic din toate acestea, îi spuse:

— Sunteți liberi caballero. Trebuie să părăsiți însa imediat casa aceasta.

— Înainte de toate, spuneți-mi cine sunteți.

— Nu putem da nici o explicație aici. Urmează-ne în grabă, continuă mascatul.

— Nu plec înainte de fi ști cine sunteți.

Celălalt făcu un gest de nerăbdare și spuse plecându-se la urechea lui:

— Nebune! Nu vrei s-o revezi pe dona Hermosa?

Don Fernando roși de speranță.

— Te urmez, spuse el emoționat.

— Iată, spuse necunoscutul, ia revolverele și sabia aceasta, căci este foarte probabil să mai avem de luptat.

— Ah! Văd că ați venit într-adevăr spre a mă salva, spuse bucuros tânărul. Vă voi urma oriunde doriți!

Ieșiră repede din casă.

— Ce face? spuse don Fernando ieșind în curte. Sunt la San Lucar?

— N-ai știut? Îl întrebă ghidul său.

— De unde? Am fost adus aici ca ochii legați.

Câtiva cai așteptau gata înșeuăți.

În clipa în care ieșeau în stradă, un grup de zece sau doisprezece călăreți sosi în galop. Distanța era de cel mult douăzeci de pași între ei.

— Iată dușmanii, spuse necunoscutul cu glas hotărât. Dă drumul frâului și să șarjăm. Trebuie să trecem peste ei sau să murim.

Cei cinci oameni se așezară în linie și porniră în galop nebun asupra celor ce veneau spre ei, descărcând totodată revolverele asupra grupului și lovind în trecere cu săbiile.

— *Carai!* strigă Pablito cu furie căci el era acela care comanda pe cei care soseau. Îmi scapă prizonierul.

Întorcându-și brusc calul, se năpusti asupra lui don Fernando.

Acesta își descarcă revolverul fără să-și încetinească goana, iar calul vaquerosului se prăbuși lovit în cap, târând după el și pe călăreț.

Între timp, fugarii ajunseseră pe malul fluviului, într-un loc unde erau așteptat de o barca.

— Aici ne vom despărți, spuse necunoscuții lui don Fernando demascându-se.

— Estevan! strigă Tânărul.

— Chiar eu, prietene, spuse majordomul. Barca aceasta te va conduce la hacienda del Cormillo. Plecându-se, el îi dădu o hârtie împăturită în patru și li spuse: „Citește asta cu atenție. Poate Că vei putea să ne vii în ajutor la rândul tău”.

— Oh! Fii pe pace căci am și eu nevoie de răzbunare.

— Adios sau mai degrabă la revedere, amice.

- Mulțumesc. O voi revedea-o pe dona Hermosa?
- Îmi este interzis să spun vreun cuvânt cu privire la asta.
- Altceva atunci: cine este omul al cărui prizonier am fost?
- Erau doi: Tigrul și don Toribio Quiroga.
- Ah! Îmi voi aminti, spuse el încruntând sprincenele.

Mulțumesc, Estevan.

Făcând semn vâslașilor se așeză în barcă, care porni cu repeziciune și se pierdu curând în primele umbre ale serii care se lăsai Trei persoane rămăseseră pe plajă urmărind cu priviri neliniștite mișcările ușoarei îmbarcațiuni.

Aceste trei persoane erau don Estevan Diaz, Dona Hermosa și Ma Manuela.

X

ÎN TABĂRA PIEILOR ROȘII

Datorit îngrijirilor atente ale lui don Pedro și ale fiicei lui, don Estevan se însănătoșise curând.

Prima sa grijă fu să dezvăluie nobilului, așa după cum îl amenințase pe don Toribio, numele aceluia care-l atacase atât de laș și în mâinile căruia căzuse don Fernando.

Din clipa aceea, don Toribio era pierdut pentru don Pedro și fiica sa. În urma acestui început de răzbunare, majordomul începuse să cutreiere ținutul spre a afla vești despre prietenul său. Norocul îi surâse căci îl întâlni pe El Zapote. Demnul și conștiinciosul vaquero era atunci în dispoziția cea mai favorabilă spre a da informațiile care-i erau cerute, deoarece chiar în cursul acelei dimineți, având un ghinion nemaipomenit, pierduse toți banii și rămase fără o lețcaie. Cu ajutorul a câteva uncii, majordomul reuși să afle până în cele mai mici amănunte tot ce se petrecuse ca și locul unde era ținut don Fernando. De îndată ce află ceea ce dorea să știe, don Estevan îl părăsi pe vaquero și se întoarse la hacienda.

Dona Hermosa nu era o femeie obișnuită: avea o mare energie și mai presus de toate îl iubea pe don Fernando. Se hotărî să-l elibereze, dar păstră secretul acestei hotărâri spre a nu-și neliniști părintele. Manifestă numai dorința de se duce pentru o zi sau două la hacienda de Las Norias, lucru pe care don Pedro îl admise cu singura condiție ca să ia cu dânsa o escortă de peoni hotărâți și bine înarmați.

În loc de a se duce la haciendă, tânăra fată venise la presidio, unde reuși să pătrundă fără a fi observată de indieni. Planul izbuti și don Fernando liberat.

După ce barca în care se afla don Fernando dispăru, don Estevan se întoarse spre dona Hermosa.

— Și acum, ce ai de gând să faci senorita?

— Acum, spuse ea hotărâtă voi pătrunde în tabăra apașilor spre a-l vedea pe don Toribio.

— Vă așteaptă dezonoarea și moartea, spuse majordomul cu glas tremurător.

— Nu, răspunse ea, mă așteaptă răzbunarea.

— Nu există nimic care să te facă să-ți schimbi hotărârea.

— Nimic, spuse ea cu glas sigur.

— În cazul acesta duceți-vă să vă pregătiți, iar eu vă voi aștepta aici senorita.

Cele două femei intrară în casă în timp ce Estevan se așeză gânditor pe scară.

Așteptarea nu fu de lungă durată. După vreo zece minute, cele două femei ieșiră afară.

Îmbrăcaseră haine de apași. Tatuajele care și le făcuseră pe față le făceau complet de nerecunoscut.

Estevan nu-și putu reține o exclamație de uimire, atât de perfectă era schimbarea.

— Și acum ce trebuie să fac? întrebă el.

— Puțin, răspunse dona Hermosa, Trebuie să ne protejezi până în apropierea primelor linii ale apașilor.

— Și apoi?

— Restul ne privește.

— N-aveți doar de gând să rămâneți singure în mijlocul păgânilor.

— Nu te teme, fiule, spuse bătrâna doamnă cu o privire blândă, nu există nici un pericol pentru mine.

— Totuși...

— Estevan, îl întrerupse dona Hermosa cu glas tăios, răspund de siguranța mamei tale.

Majordomul plecă descurajat capul.

— În fine, spuse el foarte puțin convins. Cum o vrea Dumnezeu.

— Să plecăm! spuse dona Hermosa învelindu-se în mantia el largă.

Tânărul mergea înaintea lor. Traversară orașul aproape în toată lungimea lui și sosiră, după ocoluri nenumărate și după greutatea nemaipomenite, la una din carierele situate în fața taberi indiene, ale cărei lumini se vedeau lucind la mică distanță și din care se auzeau strigăte și cântece. După ce schimbă câteva cuvinte cu ghidul, santinelele lăsară pe cele trei persoane să treacă. La câțiva pași mai încolo, don Estevan se opri iar

tovarășele lui îl imitară.

— Dona Hermosa, spuse el încet, iată tabăra indienilor. Trebuie, prin urmare, să mă opresc aici. Dealtfel abia de mai aveți câțiva pași până la ținta pe care doriți s-o atingeți.

— Mulțumesc și la revedere, Estevan, spuse tânăra fată întinzându-i mâna.

Majordomul privi pe urma ce lor două femei, atâta vreme cât le mai putut vedea până ce acestea dispărură în întunec.

Scoase un oftat adânc și porni cu pași mari pe drumul pe care sosise, șoptind încet:

— Numai de aş sosi la timp. De nu s-ar fi prezentat încă la don Jose Kalbris.

În clipa în care Estevan sosea la fort, guvernatorul pleca tocmai cu don Toribio Quiroga. Mexicanul era însă prea preocupat de gândurile care-i frământau mintea, așa că nu observă pe cei doi călăreți care trecuseră atât de aproape de dânsul.

După ce-l părăsiseră pe tânăr, cele două femei meraseră o bucată de vreme la întâmplare, îndreptându-se spre luminile care se vedeau în fața lor. Sosite la oarecare distanță se opriră spre a-și mai trage sufletul. Numai câțiva pași le mai despărțeau de corturile indienilor.

— Seniorita, spuse Manuela, trebuie la rândul meu să-ți servesc drept ghid. Dacă vrei să-mi urmezi acum sfatul, sper că vom reuși să ocolim numeroasele pericole care ne amenință.

— Vorbește, doică, spuse dona Hermosa.

— Trebuie să lepădăm mantalele care ne ascund veștmintele, căci altfel am fi imediat recunoscute ca albe.

Spunând aceste cuvinte își lepădă mantaua pe care o aruncă departe de ea. Dona Hermosa o imită fără să ezite.

— Acum, spuse ea, mergi alături de mine. Nu arăta nici o teamă orice s-ar întâmpla și mai ales nu spune nici un cuvânt căci în cazul acesta am fi pierdute fără scăpare.

— Bine, replică tânăra fată.

— Suntem două indiene, explică Manuela, care au făcut lui Wacondah un jurământ pentru salvarea tatălui lor care este rănit.

Porniră din nou la drum. Cinci minute mai târziu intrau în tabără.

Indienii, îmbătați de succesul ușor pe care-l avuseseră față de mexicani, erau nebuni de bucurie. Toată lumea cânta și dansa.

Câteva butoaie de aguardiente care fuseseră descoperite în vechiul presidio și în haciendele prădate de prin împrejurimi, fuseseră aduse în tabără și desfundate.

Printre indieni domnea o zăpăceală nemaipomenită, deoarece beția îi făcea să se poarte ca niște nebuni furioși, gata să comită orice exces.

Femeile rătăceau de destulă vreme, fără să se fi întâlnit cu ceva neplăcut.

Pe neașteptate, un indian cu statură athletică o apucă pe dona Hermosa de talie și ridicând-o de la pământ o sărută puternic pe gât.

La această insultă neașteptată, tânăra fată scoase un strigăt de spaimă și făcând un efort supraomenesc îl respinse departe pe indian, scăpând din strânsoarea brațelor lui.

Sălbatecul se dădu înapoi clătinându-se, căzu la pământ cu un strigăt de furie, dar se ridică aproape instantaneu și se repezi ca un jaguar asupra tinerei fete.

Ma Manuela sări vioaie în fața lui.

— Înapoi! strigă ea sigură de sine punând mâna în pieptul indianului. Femeia aceasta este sora mea.

— El Zopilote este un războinic care nu poate îndura o insultă, răspunse sălbatecul și scoțând cuțitul din teacă. O voi uide dacă nu va veni la mine în cort, spuse indianul. Va fi femeia unui șef.

— Ești nebun, spuse atunci Ma Manuela. Cortul tău este plin și nu mai este loc pentru un alt foc.

— Mai e loc pentru încă două, răspunse indianul batjocoritor. Și din moment ce femeia asta este sora ta, o vei urma.

La zgomotul făcut de această discuție, în jurul celor două femei se formase un cerc de piei roșii, așa că le-ar fi fost cu neputință să fugă.

Ma Manuela își dădu imediat seama de gravitatea situației în care se aflau.

— Ei ce se aude, strigă El Zopilote, apucând părul Hermosei și răsucindu-l în jurul brațului său. În aceiaș vreme ridică cuțitul: Sora ta cu tine veniți în cortul meu, sau...

Dona Hermosa, cu ochii închiși, aștepta lovitură mortală.

Ma Manuela se îndreptă, iar ochii ei fulgerară. Ea opri brațul indianului și spuse cu glas tunător:

— Fie! Dacă vrei tu, câine! Soarta ta să te ajungă. Privește-mă, Wacondah nu lăsa să-i fie insultate sclavele fără să pedepsească pe îndrăzneț.

Până în clipa aceasta, bătrâna doamnă făcuse tot posibilul ca fața ei să rămâie permanent în umbră, așa ca nimeni să nu poată distinge trăsăturile. De data aceasta, trecu însă în plină lumină.

Observând ciudatele tatuaje de pe chipul ei, indienii scoaseră strigăte de uimire și se retraseră speriați.

Ma Manuela surâse văzându-și victoria și voi s-o desăvârșească.

— Purtarea lui Wacondah este uriașă, spuse ea, vai de acela care încearcă în se opună voi lui El m-a trimis. Înapoi!

Apucând-o de braț pe dona Hermosa care abia își menise din grozava emoție prin care trecuse, se îndreptă spre oamenii care formau cerc în jur. Indienii ezitară un moment. Ma Manuela întinse mâna cu un gest de poruncă: sălbatecii se dădură de o parte învinși și-i făcură loc.

— Oh! Oh! se auzi atunci un glas batjocoritor. Ce s-a întâmplat aici?

Un bărbat se oprise în fața celor două femei aruncându-le priviri batjocoritoare.

— Amanzinul! murmurară indienii și liniștiți de prezenta vrăjitorului lor se apropiară din nou de prizoniere.

Ma Manuela tresări. Disperarea puse stăpânire pe ea, căci vedea irosindu-se rezultatul vicleșugului ei. Cu toate acestea, curagioasa femeie făcu o ultimă încercare.

— Wacondah iubește pe indieni, spuse ea. El m-a trimis la amanzinul războinicilor apași.

— Ah! răspunse vrăjitorul ironic. Și ce vrea de la mine.

— Nimeni afară de tine nu trebuie să audă.

— Oah! făcu amanzinul apropiindu-se de ea și punându-i o mână pe umăr o privi ținta. Ce dovadă îmi dai că ești trimisă de spiritul atotputernic?

— Vrei să mă salvezi? îl întrebă repede și cu glas încet Ma Manuela.

— Depinde, răspunse celălalt ai cărui ochi scânteiară privind pe tânăra fată. Depinde de ea.

Dona Hermosa își stăpâni un gest de dezgust.

— Ține, continuă Ma Manuela dându-i niște bogate brățări de aur încrustate cu perle, care-i împodobeau brațele.

— Oach! Ce vrei? întrebă vrăjitorul.

— Să mă scapi mai întâi de toate de oameni aceștia.

— Va fi așa cum vrei tu.

Indienii rămăseseră nemișcați, spectatori impasibili și acestei

scurte conversații pe care au o putuseră asculta. Vrajitorul se întoarse spre ei. Chipul sau părea descompus de groază.

— Fugiți! urlă el impresionant. Femeia aceasta este blestemată. Wacondah este furios. Fugiți, fugiți!

Indienii, care se linișțiseră numai datorită prezenței vrajitorului lor, văzându-l pe acesta pradă unei spaima atât de grozave, fugiră care încotro putură fără să întrebe mai mult.

De-ndată ce dispărură în spatele cortului, amanzinul spuse:

— Ce mai dorește, fiica mea?

Un surâs mândru se ivi pe chipul indianului.

— Vreau acum ca tatăl meu să ne conducă la cortul marelui șef alb care luptă în rândul apașilor, spuse Ma Manuela.

— Fiica mea dorește să vorbească feței palide.

— Da, asta este dorința noastră.

— Războinicul acesta este un înțelept, va primi oare femeii?

— Lucru acesta nu trebuie să te intereseze. Trebuie să vorbesc, încă în noaptea asta marelui șef alb.

— Bine, îi vei vorbi. Dar femeia aceasta? Întrebă el arătând-o pe dona Hermosa.

— Femeia aceasta este o prietenă a Tigrului, are și ea o misiune pe lângă sachem.

Vrajitorul dădu din cap. Trecând între cele două femei le apucă de mâini și le conduse prin dedalul încurcat al taberei.

După aproape un sfert de oră de mers, ajunseră în fața cortului unde era înfipt în pământ totemul tuturor triburilor reunite, înconjurat de lăncii cu franjuri purpurii, toate păzite de patru războinici.

— Aici e, spuse vrajitorul.

— Bine, răspunse mexicana. Tatăl meu să facă astfel ca să intrăm singure înăuntru.

— Trebuie să vă părăsesc?

— Da, dar tatăl meu ne poate aștepta în fața ortului.

— Voi aștepta, spuse scurt vrajitorul aruncând de data aceasta priviri neîncrezătoare celor două femei.

La un semn al amanzinului, sentinelele din fața cortului dădură drumul înăuntru celor două femei. Ele intrară cu inima tremurând. Cortul era gol. Abia își stăpâniră un suspin de mulțumire, lipsa lui don Toribio le lăsa timp să se pregătească pentru întrevederea pe care dona Hermosa avea s-o aibe cu el.

Amanzinul rămase în picioare la intrarea cortului. Omul acesta ridicat la această demnitate prin puterea Tigrului, era un simplu

spion al acestuia.

XI

RENEGATUL

Don Toribio și don Jose Kalbris își îmboldeau caii spre a ieși cât mai repede din incinta presidiumului.

Sosiră la o barieră păzită de un mare număr de oameni, în parte vaqueroși, iar restul locuitori bine înarmați.

— De aici trebuie să ieșim, spuse don Toribio guvernatorului.

— La ordinele dumitale.

— Noaptea este întunecată, continuă tânărul, bandele de vagabonzi indieni sunt răspândite în întreaga țară. Probabil că mai înainte de a ne întâlni cu oamenii mei vom avea de făcut vreo leghe sau două chiar. Cred că nu este prudent să ne aventurăm singuri pe drum. Prin urmare, să luăm e escortă.

— De în felul acesta vom fi liniștiți, spuse don Toribio. Câți oameni luăm?

— Să spunem cel mult zece.

— Mai bine douăzeci, căci nu se poate știe în cine te întâlnești pe drum la ora asta târzie. Poate să dăm peste indieni. Trebuie să le putem ține piept.

— Fie și douăzeci, dacă dorești, spuse don Jose bine dispus și te rog să fii atât de amabil din moment ce aceasta este situația, să-i alegi dumneata.

— Fiți liniștit, răspunse don Toribio cu un surâs drăcesc.

Se apropia de apărătorii locului care la venirea guvernatorului ieșiseră afară înarmați și alese douăzeci de călăreți.

— Putem pleca acum d-le guvernator.

Escorta porni. Don Jose Kalbris și don Toribio mergeau cu câțiva pași înaintea celor care îi escortau.

Totul merse bine vreme de vreo trei sferturi de oră. După trecerea acestui răstimp guvernatorul începu să se simtă neliniștit.

— Îmi dai voie, spuse el însoțitorului său oprindu-l, nu ți se

pare curios că aceia înaintea cărora ne ducem noi nu s-au ivit încă?

— Deloc senor, răspunse don Toribio. Senor, căpitanul care-i comandă n-a îndrăznit să înainteze înainte de reîntoarcerea mea. Mai avem o leghe de mers.

— E posibil, spuse după o clipă guvernatorul.

— Cred că este chiar foarte probabil, continuă don Toribio. În cazul acesta, mai avem cel mult o leghe de făcut înainte de a-i întâlni.

Continuă drumul, în trecere, cele două personaje fiind preocupate de gânduri adânci.

Don Toribio ridica uneori privirile cercetând cu amănunțime împrejurimea. Un nechezat de cal se auzi deodată din depărtare.

— Ce să fie asta? întrebă don Toribio.

— Probabil că sunt aceia pe care îi căutăm, spuse guvernatorul.

— Cine știe? răspunse celălalt. Trebuie în orice caz să fim prudenți.

După ce făcu semn guvernatorului, să-l aștepte, dădu pinteni calului și dispăru curând în beznă.

De îndată ce fu singur la oarecare depărtare, don Toribio, descălecă și lipind urechea dă pământ ascultă:

— Demonios! exclamă el ridicându-se grabnic și reîncălecând. Suntem urmăriți și nu mai avem nici o clipă de pierdut. Probabil că banditul acela de don Estevan m-a recunoscut.

— Ei ce se aude? îl întrebă guvernatorul de îndată ce reveni alături de el.

— Nu-i nimic, spuse scurt don Toribio, nimic ce ar putea să vă intereseze.

— Atunci?

— Atunci, continuă tânărul punându-i mâna stângă pe braț și cu accent teribil: Don Jose Kalbris, predă-te căci ești prizonierul meu.

— Ce vrei să spui cu asta? răspunse bătrânul soldat tresărind, Ai înnebunit, don Toribio?

— Nu mă mai numiți don Toribio, senor, spuse tânărul cu glas sumbru. Acum nu mai sunt decât un om pe care setea de răzbunare l-a împins în rândurile apașilor.

— Trădare, strigă atunci colonelul. La mine soldați. Apărați-vă colonelul.

— Oamenii aceștia nu vă vor apăra, don Jose, căci îmi sunt

devotați numai mie. Predă-te!

— Nu, nu mă predau, replică hotărât guvernatorul. Don Toribio, ești un laș.

Dând piteni calului făcu un salt într-o parte scăpând din strânsoarea tânărilor și puse mâna pe sabie.

Galopul precipitat al mai multor cai se auzi în depărtare.

— Ah! Ah! exclamă colonelul. Să fie oare un ajutor care-mi vine?

Vaqueroșii înconjură la porunca sa pe guvernator, asupra căruia se repeziră cu toții deodată.

Don Jose doborî doi trăgând cu revolverul.

Urmă o încăierare teribilă în întunec. Don Jose știind că nu mai poate fi salvat se hotărî să-și vândă scump pielea și făcea adevărate minuni. Împingea calul când la dreapta, când la stânga, ferindu-se de loviturile care-i erau destinate și riposta lovind în mulțimea celor care se atingeau în jurul său cu urlete sălbatece.

Între timp, zgomotul călăreților care se apropiau sporea. Galopul cailor părea un adevărat tunet.

Don Toribio văzu că trebuie să termine dacă nu vrea ca prada-i să scape. Cu un foc de pistol zdrobi capul calului guvernatorului.

Don Jose se prăbuși la pământ, dar ridicându-se imediat dădu renegatului o lovitură de sabie, de care acesta se feri sărind de o parte. Ducându-și atunci revolverul la tâmplă, don Jose spuse:

— Un om ca mine nu se predă unor câini ca voi. Luptați-vă pentru cadavrul meu fiare sălbatece.

Și își zbură creierii.

În aceiaș clipă, se auziră mai multe focuri de armă, iar o ceată de călăreți se năpusti ca o furtună asupra vaqueroșilor. Maiorul Barnum și don Estevan conduceau trupa.

Lupta nu dură decât vreo câteva minute. La un fluierat al lui Don Toribio, vaqueroșii o luară la goană în toate direcțiile, dispărând curând în întunecime. Șapte sau opt cadavre rămăseseră întinse pe teren.

— Ce facem? întrebă maiorul Barnum.

— Am sosit prea târziu, răspunse trist don Estevan. Don Jose s-a sinucis.

— Da, spuse maiorul. A fost un soldat viteaz. Cum facem însă să ajungem din urmă pe demonii aceștia spre a afla ce s-a întâmplat?

— Să-i lăsăm în plata Domnului, domnule maior. Cu siguranță că au și ajuns în tabăra lor. Dacă nu mă înșel vom afla dezlegarea enigmei peste foarte puțină vreme. Lăsați-mă pe mine...

Majordomul descălecă, tăie cu cuțitul o creangă de brad rășinos, aprinse focul și după câteva minute avea o torță.

La lumina acestei flăcări nesigure și roșiatice, începu să cerceteze cu trupurile întinse fără viață la pământ.

Cercetarea nu dură multă vreme. Ridicară cadavrul colonelului și-l puseră de-a curmezișul pe un cal, iar mica trupă se reîntoarse tristă la presidio.

Între timp, dona Hermosa și Ma Manuela, lepădaseră deghizamentul lor indian, profitând de lipsa șefului îmbrăcându-se în hainele lor obișnuite. Când don Toribio sosi, vrăjitorul, care îi a se depărtase de la intrarea cortului se apropie de el.

— Ce vrei? îl întreabă el.

— Fratele meu să mă ierte, răspunse respectuos amanzinul. Două femei au intrat astă noapte în tabără.

— Și ce mă interesează pe mine asta? îl întrerupse nerăbdător șeful.

— Femeile acestea deși sunt îmbrăcate ca indienele sunt albe, continuă vrăjitorul.

— Și ce-i treaba mea? Sunt probabil femeile unor vaqueroși.

— Nu, răspunse amanzinul dând din cap. Măinile lor sunt prea albe și picioarele prea mici.

— Ah, spuse șeful pe care chestiunea începe să-l intereseze. Și cine le-a făcut prizoniere?

— Nimeni, căci au venit de bună voie. Au spus că au de făcut unele comunicări foarte însemnate fratelui meu.

— Ah! Și de unde știe fratele meu toate astea? întreabă don Toribio aruncând o privire pătrunzătoare vrăjitorului.

— Eu le-am apărat și le-am băgat în cortul fratelui meu.

— Sunt prin urmare aici?

— Da, de aproape un ceas.

Don Toribio dădu câteva uncii vrăjitorului.

— Mulțumesc fratelui meu pentru ceea ce ai făcut, spuse el agitat.

Amanzinul se plecă cu o strâmbătură de maimuță.

Tânărul se îndreptă spre cort, ridicând perdeaua de la intrare. Nu-și putu stăpâni un strigăt de uimire și bucurie recunoscând-o

pe dona Hermosa. Aceasta surâse.

— Ce să fie oare? își spuse el încet.

Se plecă grațios în fața tinerei fete.

— Cum trebuie să vă numesc oare, caballero? îi spuse ea făcându-i semn să se așeze alături.

— Spune-mi oricum senorita, răspunse el respectuos. Dacă te adresezi spaniolului numește-mă don Toribio. Dacă vrei dimpotrivă să vorbești indianului, apașii mă cunosc sub numele de Blestematul, spuse el trist.

— De ce porecla aceasta teribilă? întrebă ea.

Urma o clipă de tăcere.

Cei doi tineri se priveau cercetători.

Don Toribio fu primul care luă din nou cuvântul.

— Pe mine m-ai căutat venind aici, senorita?

— Pe cine altcineva?

Îl privi pe tânăr cu o expresie de dragoste nețărmurită. Don Toribio se pierdu.

— Ah! spuse el. Mă mai iubești încă?

— Prezența mea aici nu este oare destul de semnificativă? De ce aș fi venit oare atunci? răspunse ea. Ce motiv m-ar fi obligat s-o fac?

— Ai dreptate, spuse el căzându-i în genunchi. Iartă-mă senorita, căci sunt nebun și nu-mi dau seama ce spun. Oh! E prea multă fericire pentru mine.

Dona Hermosa își stăpâni un surâs răutăcios. Leul zăcea înfrânt la picioarele ei. Omul acesta atât de puternic era învins. Era sigură acum de răzbunarea ei.

— Trebuie să-i scriu tatălui meu, spuse ea. Care-ți este răspunsul, Don Toribio?

Tânărul se ridică în picioare, iar ochii lui lansau fulgere. Fruntea îi era luminoasă. Spuse cu glas profund:

— Senorita, scrie-i tatălui dumitale, că viața mea întreagă nu va fi suficientă spre a răsplăti plăcutele clipe pe care le-am petrecut alături de dumneata. Deîndată ce presidioul San Lucar va fi ocupat, voi avea onoarea să mă prezint la hacienda lui don Pedro de Luna.

XII

VOINȚA UNEI FEMEI

— Pot rămâne acum fără teama de a fi insultată în tabăra dumată, până la sosirea tatălui meu? întrebă ea.

— Ordonă senorita, căci aici nu sunt decât sclavi, spuse el înclinându-se.

— Femeia aceasta cu ajutorul căreia am reușit să ajungă până aici se va duce la hacienda de Las Norias.

Don Toribio se apropie de perdeaua de la intrarea cortului și bătu de două ori din palme.

Un războinic indian apărură.

— Să se pregătească un cort pentru mine: îl cedez pe acesta celor două femei cu fețe palide, spuse tânărul în limba apasă. O ceată de războinici aleși comandați de fratele meu, va veghea neconținut la siguranța lor. Vai de acela care nu le va arăta cel mai profund respect. Femeile acestea sunt sfinte, se pot duce, veni și primi pe oricine doresc. M-a înțeles fratele meu?

Războinicul se plecă fără să răspundă.

— Fratele meu să pregătească doi cai.

Indianul ieși.

— Vezi, senorita, spuse don Toribio plecându-se în fața tinerei fete, aici ești o adevărată regină.

— Îți mulțumesc, spuse dona Hermosa, scoțând de la piept o scrisoare gata scrisă și care nu era închisă. Ea continuă. Eram sigură de rezultatul întrevăderii pe care urma s-o am cu tine. Iată că am și scris tatălui meu mai înainte chiar de a te fi văzut. Ține, citește ce am scris tatălui meu don Toribio.

— Oh! Senorita, exclamă el respingând scrisoarea cu un gest, ceea ce scrie o fată tatălui ei este lucru sfânt și nimeni n-are dreptul să citească.

Dona Hermosa închise încet scrisoarea, fără să arate cu nimic emoția pricinuită de pericolul imens prin care trecuse și o dădu

Ma Manuelei:

— Maică, spuse ea. Nu vei da scrisoarea aceasta decât tatălui meu și-i vei spune și singură ceea ce n-om putut scrie aici.

— Îngăduie-mi să mă retrag, seniorita, o întrerupse don Toribio. Nu vreau să aflu nimic din cele ce ai de spus subreței dumitale.

— Mă opun, spuse ea cu glas răsfățat. Nu trebuie să mai am nici un secret față de tine. Din clipi aceasta, vei cunoaște și cele mai ascunse gânduri ale mele.

Tânărul surâse fericit. În momentul acela, fură aduși caii.

Dona Hermosa profită de faptul că don Toribio schimbă câteva cuvinte cu apașul care adusese caii și șopti repede Ma Manuelei:

— Trebuie ca fiul tău să fie aici peste o oră dacă este cu puțință.

Bătrâna femeie îi făcu semn că a înțeles.

Tânărul mexican reintră în cort.

— O voi conduce chiar eu pe Ma Manuela! Până la primele întărituri ale presidoului, spuse el. În felul acesta vei fi sigură că trimisa dumitale nu riscă nici un pericol.

— Îți mulțumesc, spuse dona Hermosa.

Cele două femei se îmbrățișară ca și cum ar fi urmat să se despartă pentru totdeauna.

— Nu uita, șopti dona Hermosa.

— Fii liniștită, răspunse Ma Manuela.

— Aici ești ca acasă, seniorita, mai zise don Toribio. Nimeni nu va intra fără îngăduința dumitale.

Dona Hermosa îi mulțumi cu un surâs și îl întovărăși până la intrarea cortului. Ma Manuela și tânărul încălecară pe cai și porniră.

Un sfert de oră mai târziu, Ma Manuela și ghidul său ajunseră la vreo cincizeci de pași de pueblo.

Cei doi călători nu schimbaseră nici un cuvânt tot drumul.

— De aici încolo, nu mai ai nevoie de mine, spuse don Toribio. Păstrează calul căci sar putea să ai nevoie de el. Dumnezeu să te aibe în paza Lui.

Aceasta după ce aruncă o privire în jurul ei spre a se orienta, înaintă hotărâtă spre oraș a cărui masă întunecată se ridica în fața ei, la oarecare distanță.

De abia făcuse câțiva pași în direcția aceasta, când Ma Manuela se pomeni cu o mână voinică ce apucă dârlogii calului ei, în timp ce un revolver i se sprijini în piept, iar un glas gros îi

spuse în spaniolă:

— Stai! Cine-i!

— Prieten, răspunse ea stăpânindu-și un strigăt de spaimă.

— Mamă! spuse glasul cu cea mai mare bucurie.

— Estevan, fiul meu drag, exclamă ea și căzu la pieptul fiului ei.

— De unde vii, întrebă el după o clipă.

— Din tabăra pieilor roșii.

— Așa curând? întrebă el uimit.

— Da, stăpâna mea mă trimite la tine.

— Și cine a fost bărbatul care te-a întovărășit, mamă?

— Don Toribio în persoană.

— Blestemat să fie! strigă majordomul. Să nu mai stăm aici. Hai cu mine. Când vei fi în siguranță, îmi vei spune tot ce îmi transmite dona Hermosa.

Când ajunseră la presidio, Estevan o puse pe mama sa să-i povestească tot ce s-a întâmplat.

Când Ma Manuela își termină povestirea, el îi spuse:

— Nu mai avem nici o clipă de pierdut, mamă.

Fără să mai spună un cuvânt întoarse calul și se reîntoarse în tabără lăsând-o pe bătrâna doamnă singură.

Trebuie neapărat ca don Pedro să primească încă în noaptea asta scrisoarea. Sărmanul tată trebuie să fie extrem de neliniștit.

— Plec îndată, spuse Ma Manuela.

— Nu, îi răspunse el. Ai nevoie de odihnă. Știu pe cineva care va face treaba asta. E mai bine așa. Intră în casa aceasta. Femeia căreia îi aparține mă cunoaște și va avea grijă de tine.

Își îmbrățișă mama, o băgă în casă și după ce o recomandă călduros proprietăresei ieși din nou afară și începu să-l caute pe omul pe care voia să-l trimită lui don Pedro de Luna.

În jurul unui foc aprins în mijlocul străzii se odihneau mai mulți oameni înfășurați în mantalele lor.

Estevan scutură puternic piciorul unuia dintre cei care dormeau.

— Hai scoală-te Tonillo, spuse el. Hai băiete, căci trebuie să pleci la hacienda de Las Norias.

— De abia am sosit de acolo acum jumătate oră, spuse leperosul pe jumătate adormit și frecându-se la ochi.

— Știu prea bine, spuse tânărul, tocmai de aceia te trimit încăodată, căci cunoști mai bine drumul. Dealtfel este vorba de ceva din partea donei Hermosa?

— Din partea donei Hermosa! exclamă leprosul, pe care acest nume îl trezi de-a binelea. Și ridicându-se sprinten spuse: Ce trebuie să fac?

— Bravo prietene, așa îmi placi. Vei încăleca imediat și vei duce fără întârziere scrisoarea aceasta lui don Pedro. Este din partea fiicei sale, înțelegi prin urmare cât este de însemnată.

— Prea bine, plec imediat.

— Nu mai am nevoie să-ți atrag atenția, că eu trebuie ca rândurile acestea să cadă în mâinile altcuiva.

— Înțeleg! *Canarios!*

— Mori mai bine decât să dai scrisoarea!

— Fii liniștit: don Estevan.

— Și nici chiar dacă mori nu trebuie ca rândurile acestea să fie găsite.

— Le voi înghiți mai degrabă, *rayo de Dios!*

Un sfert de oră mai târziu El Zapote calarea pe drumul care ducea la hacienda de Las Norias.

— Acum este rândul meu, spuse tânărul rămas singur. Cum pot ajunge până la dona Hermosa?

După o scurtă consfătuire cu maiorul Barnum care, după moartea guvernatorului, preluase comanda orașului, don Estevan își schimbă costumele și se îmbracă în haine indiene îndreptându-se spre tabăra apasă.

Câteva minute înainte de răsăritul soarelui reveni în oraș.

— Ei, ce se aude îl întrebă mama sa.

— Totul este cum nu se poate mai bine, răspunse el. Slavă Domnului. Cred că dona Hermosa îl va face pe banditul acesta să plătească scump răpirea lui don Fernando Carril.

Fără să dea mai multe amănunte, tânărul cara cădea din picioare de osteneală se duse să se odihnească vreo câteva ore.

Trecură câteva zile fără ca indienii să mai atace orașul. Se mulțumeau să se strângă încercuirea mereu mai tare, fără a încerca însă să-l cucerească. Se părea că intenția lor este să nu mai încerce un nou atac, ci să-i înfometeze pa locuitori constrângându-i astfel să se predea.

Proiectul indienilor ar fi reușit fără nici o îndoială, iar mexicanii reduși la ultimele resurse n-ar fi avut încotro trebuind să se predea fără să se aptere, dar o idee a lui don Estevan, care fu comunicată imediat maiorului Barnum și pusă în aplicare, răsturnă cu totul planurile Tigrului și-l obligă să atace, spre a împiedica revolta triburilor de piei roșii.

Ori asaltul era ceea ce doreau mai mult mexicanii, pe care foamea îi adusese la disperare.

Estevan dădu ordin să se facă două sute cincizeci de pâini de grâu pe care le frământă cu arsenic. Încărca pâinile acestea pe niște catâri, alături de optzeci de butoiașe de rachiu, amestecat cu vitriol. După aceea, împreună cu alți zece oameni hotărâți duseră încărcătura aceasta înfiorătoare afară din oraș, trecând la mică distanță de tabăra indiană.

Ceea ce era de prevăzut se întâmplă. Indienii, lacomi după rachiu, la vederea butoiașelor, se repezică asupra caravanei ca să o captureze.

Don Estevan nu-și pierde însă timpul. Aruncă pâinile și rachiul din spinarea catârilor și dând piteni calului se reîntoarce în oraș cu tovarășii săi.

Indienii duseră butoiașele în tabără, le desfundă și începură o orgie, care nu se termină decât odată cu pâinea și rachiul capturat.

Mai bine de două mii de indieni pieriră în urma acestei idei ingenioase a majordomului, în chinuri îngrozitoare. Ceilalți începură să se răspândească înapăimântați în toate direcțiile.

Înnebuniți în primele momente de iritație, indienii, masacră fără milă, în torturi îngrozitoare pe bărbații, femeile și copiii pe care îi luaseră prizonieri, în ciuda strădaniilor șefului lor care voia să-i împiedice.

Chiar și dona Hermosa, cu tot respectul de care era înconjurată și deci să străduia să iasă cât mai puțin din cort, era cât pe ci să cadă victima furiei indienilor. Numai întâmplarea o salvă.

Marele șef se hotărî să termine. Dădu ordin tuturor sachemilor prin El Zopilote să se adune în cortul său. Când aceștia sosiră, îi anunță că a doua zi la răsăritul soarelui, presidiumul va fi atacat din toate părțile deodată. Don Toribio asistase la acest sfat în calitate de șef. De îndată ce termină se duse la cortul doinei Hermosa. Tigrul, care de la sosirea tinerei fete în tabără știa totul ce se petrecuse între aceasta și don Toribio, evitase cu cea mai mare grijă să se întâlnească cu dânsa, felicitându-l însă pe don Toribio pentru dragostea pe care dona Hermosa părea să o aibe pentru el.

Tânăra fată discuta tocmai cu tatăl ei. Don Pedro de Luna se grăbise să vie alături de copiii lui de îndată ce primise scrisoarea. Se afla prin urmare de câteva zile în tabără.

Interiorul cortului nu mai era de recunoscut. Don Toribio, pusese să fie împodobit cu mobilele de preț pe care indienii le prădaseră din haciendele distruse. Fuseseră făcute despărțituri, fură puse perdelele și covoare așa încât transformarea era completă și deși exteriorul rămăsese același, interiorul devenise datorit modificărilor o adevărată locuință europeană.

Odată cu don Pedro, revenise și Ma Manuela. Prezenta bătrânei de fiecare dată când venea don Toribio s-o viziteze pe dona Hermosa, a ferea pe aceasta din urmă de orice încercare îndrăzneță la care ar fi fost împins tânărul de pasiunea sa, forțându-l să nu părăsească niciodată limitele unui profund respect.

— Ei bine, spuse dona Hermosa de îndată ce-l văzu, a reușit oare Tigrul să calmeze agitația triburilor?

— Da, slavă Domnului, senorita, răspuns el. Faptul comis însă de maiorul Barnum este însă nedemn și mai degrabă gestul unei fiare decât al unei ființe civilizate.

— Poate că maiorul nu este vinovat, spuse tânăra fată.

— Oh! Albii obișnuiesc să se poarte astfel cu indienii. N-am auzit spunându-se oare de mii de ori că indienii nici nu sunt oameni? Orice larmă care ucide este suficient de bună pentru ei, iar otrava este una dintre cele mai sigure. Crima aceasta este suficientă spre a scuza faptul că am părăsit rândurile unor asemenea monștri.

— Să nu mai vorbim despre asta, te rog, căci mă înfioară. Fără voia mea, trebuie să ți dau dreptate. Văzând asemenea orori, îți pare rău ca faci parte din rasa acelor care le-au comis.

— Ce s-a hotărât cu prilejul sfatului? întrebă don Pedro, spre a abate discuția.

— Mâine în zori, se va da un atac general asupra presidiumului San Lucar, răspunse dori Toribio.

— Mâine, exclamă tânăra fată speriată.

— Da, răspunse el, mâine. Sper să mă răzbun pe aceia care au fost frații mei și care m-au forțat să-i reneg. Mâine voi fi învingător sau mort.

XIII

ALB CONTRA ROȘU

Pieile roșii în general și apașii în special devin extrem de prudenți atunci când sunt în război sau când pregătesc o expediție riscată.

Spre ora trei după miezul nopții, Tigrul și don Toribio se sculară și complet înarmați de luptă ieșiră din cort urmați de mai mulți războinici apași, îndreptându-se tăcuți și repede spre centrul taberei, unde în jurul unui foc, își fumau luleaua de război, stând ghemuiți pe vine în așteptarea marelui lor șef, principalii sachemi ai armatei.

La sosirea Tigrlui, toți indienii se ridicară în semn de respect.

După ce le răspunse la salut, Tigrul le făcu semn să se reazeze și întorcându-se spre amanzinul care venise cu ei, spuse:

— Stăpânul vieții va fi oare neutru? Wacondah va fi favorabil războinicilor apași sau este împotriva luptei care i-a adus pe fii săi indieni în fața *atepeltului* de piatră al fețelor palide?

— Dacă este dorința căpeteniilor, spuse vrăjitorul, îl voi întreba pe stăpânul vieții.

Se ridică atunci drept în picioare, își puse pe el o manta de piele de bizon și se apropia de foc, pe care-l înconjură de trei ori de la dreapta la stânga, murmurând cuvinte pe care nimeni nu le putea înțelege, dar care păreau să aibe un sens misterios. La cea de a treia, umplu o cană cu apă și după ce muia o legătură de izmă în cană, stropi pe cei de față, vărsând de trei ori lichidul spre răsărit.

Plecându-și după aceea trupul înainte, întinsa capul și desfăcu brațele, părând că ascultă sunete cere le auzea numai el.

Chipul i se descompuse atunci devenind oribil. Ochii injectați de sânge păreau că stau să-i iasă din orbite, o spumă albicioasă se ivi în colțul buzelor subțiri. Fata îi fu acoperită de o paloare cadaverica, membrele i se înțepeniră, iar trupul îi fu scuturat de

un tremur spasmodic.

— Spiritul vine... spiritul vine..., murmurau indienii cu spaimă superstițioasă.

— Liniște! spuse Tigrul, căci înțeleptul va vorbi.

Într-adevăr din gura vrăjitorului ieși un șuierat dureros, care se transformă încetul cu încetul în cuvinte care la început erau de neînțeles, dar deveniri peste puțin destul de limpezi spre a fi înțelese de oricine.

— Spiritul vine, spuse el și-a desfăcut părut lung care flutură în vânt. Suflarea lui aduce moartea... cerul este roșu de sânge... victimele nu vor lipsi lui Wacondah spiritul răului... cine-i poate rezista? El singur este stăpânul... piepturile albilor devin teci pentru cuțitele apașe... vulturii și urubușii se bucură... ce pradă bogată! Scoateți strigătul de luptă! Curaj războinici! Wacondah va conduce... morții nu înseamnă nimic. Gloria este totul!

După ce mai spuse încă vreo câteva cuvinte al căror sens era cu neputință să fie înțeles, amanzinul se rostogoli pe pământ cuprins de un violent atac de nervi și de convulsii grozave.

Lucru straniu! Oamenii aceștia care până mai adineauri îi sorbeau cuvintele de pe buze, ascultând cu teamă ce spunea, nu-i mai aruncară nicio privire de milă sau de omenie de îndată ce fu la pământ și-l părăsiră fără să se mai ocupe de el. Procedau astfel fiindcă omul care ar îndrăzni să se atingă de un vrăjitor sub influența spiritului, ar fi murit fulgerător, după credința lor.

Îndată după ce amanzinul tăcu, Tigrul luă cuvântul la rândul său:

— Căpetenii ai marilor triburi apașe, spuse el cu glas profund, vedeți bine că Dumnezeuul părinților voștri surâde strădaniilor noastre și ne încurajează. Să nu ezităm războinici!

Căpeteniile indiene se plecară în fața sadismului și se depărtară în toate direcțiile. Tigrul rămase singur, cufundat în gânduri.

O mână i se puse atunci pe umeri.

Readus brusc la realitate, Tigrul tresări. Își trecu mâna peste fruntea umedă de sudoare și se întoarse. Vrăjitorul se afla alături de el privindu-l cu ochii lui de fiară și rânjind sinistru.

— Ce vrei? îl întrebă el rece.

— Fratele meu este mulțumit de mine? întrebă vrăjitorul. Wacondah a vorbit cum trebuie sachemilor?

— Da, spuse șeful stăpânindu-și un gest de dezgust. Poți pleca.

— Fratele meu este mare și darnic, continuă vrăjitorul. Spiritul mă face să sufăr grozav atunci când pune stăpânire pe mine.

Tigrul luă un colier de perle de la piept și-l aruncă mizerabilului, care-l primi cu o exclamație de bucurie.

— Pleacă! îi spuse el cu un gest disprețuitor.

Amanzinul se retrase fără să mai adauge un cuvânt.

De îndată ce marele sachem îi trimisese la posturile lor, șefii ai căror războinici nu așteptau decât un semn spre a începe mișcarea, se îndreptară spre diferitele locuri unde se aflau triburile respective.

Oamenii se culcară pe burtă și începu unul din marșurile acelea fantastice, de care sunt în stare numai indienii. Furișându-se, târându-se ca șerpii prin ierburile înalte, reușiră să ajungă după o oră chiar la poalele fortificațiilor mexicanilor.

Mișcarea fusese executată atât de perfect, încât liniștea preeriei nici nu fusese tulburată în nici un chip și nimic nu părea să se fi mișcat pe câmpia care era cufundată în somn.

Cu toate acestea, câteva minute mai înainte ca sachemii să fi primit cuvântul de ordine al Tigrului, un om îmbrăcat în costumul apașilor părăsise înaintea tuturor tabăra și se îndreptase spre oraș târându-se pe mâini și pe genunchi.

Ajuns la prima barcadă, un alt om, care sta aplecat ascultând cu teamă zgomotele nopții, îi întinse mâna ajutându-l să treacă de fortificații.

— Ei ce se aude, Estevan?

— Vom fi atacați peste o oră, d-le maior, spuse majordomul.

— Va fi un atac serios?

— Un asalt: indienii vor să termine odată.

— Ce ne facem? întrebă îngrijorat maiorul.

— Sa murim pe poziții, spuse hotărât Estevan.

— Drace! Frumos sfat îmi mai dai. Aceasta este, în orice caz, ultima noastră soluția.

— Mai putem încerca ceva...

— Ce anume? Vorbește pentru numele lui Dumnezeu.

— Toate sunt gata așa cum ne-am înțeleș?

— Da, dar ce vrei să propui?

— Dați-mi douăzeci și cinci de vaqueroși credincioși...

— Ia-i! Și ce ai de gând cu ei?

— Lasă-mă pe mine, domniile maior. Nu pot fi sigur ce succes căci diavolii aceștia roșii sunt tot atât de numeroși ca muștele, dar te pot asigura că le voi răi rândurile.

— Asta nu poate strica.
— Vom lupta cu disperare, Estevan.
— Mai ai ceva să-mi spui?
— Da, domnule maior. Încă un cuvânt.
— Fii scurt căci nu mai avem timp.
— Semnalul de atac vor fi trei strigăte de urubu la intervale egale.

— Bine. Ma duc să iau toate măsurile.

Maiorul de o parte și majordomul de cealaltă meraseră din post în post trezind pe apărătorii orașului și avertizându-i să fie atenți.

Trecu o oră fără ca ceva să fi turburat liniștea nopții. Mexicanii credeau că așa după cum li se mai întâmplase și în alte rânduri, vor avea de a face numai cu o alarmă falsă și că pieile roșii nu vor ataca.

Deodată, din întunec se înalță răgușit și sinistru strigătul urubului. Mai răsună odată și un fior trecu prin vinele tuturor acelor bărbați pentru care semnalul acesta însemna moartea și care știau că pentru ei nu mai există salvare.

Strigătul urubului se înalță a treia oară mai răgușit și mai sinistru abia se stinse ultima notă, când izbucni de pretutindeni un zgomot infernal, iar indienii năvăliră în iureș asupra fortificațiilor exterioare pe care încercară să le escaladeze.

Mexicanii care îi așteptau îi primiră cu salve dese, ca bărbați care deși siguri că vor pieri, voiau măcar să facă pe cât se poate mai multe victime în rândurile dușmane.

Uimiți de această rezistență la care erau departe de a se fi așteptat, căci măsurile lor fuseseră luate în așa mare secret, încât erau siguri că-i vor surprinde pe atacați, indienii dădură înapoi fără voia lor. Tunurile traseră atunci în plin în mulțime răspândind moartea și distrugerea.

Folosind abil panica ce cuprinsese pe indieni, Estevan se aruncă în fruntea vaqueroșilor lui în mijlocul lor și începu să-i lovească cu sabia. Atacă de două ori cu un adevărat curaj de leu, iar indienii dădură de două ori înapoi în fața lui.

Tot timpul nopții lupta dură mai mult favorabilă pentru albi.

Soarele răsări cam după două ore de la începerea acestei lupte între uriași, răspândind razele lui strălucitoare pe câmpul de bătaie.

Indienii îi salutară apariția cu strigăte de bucurie și se repeziră cu furie înzecită asupra fortificațiilor.

Șocul lor fu irezistibil. După o apărare calculată, albi

abandonară un post pe care nu-l mai puteau apăra multă vreme. Indienii porniră în goană pe urmele lor.

În clipa aceea se auzi o detunătură formidabilă, pământul pieri de sub picioarele lor, iar nenorociții fură aruncați în aer, căzând apoi cu trupurile scrobite la pământ.

Solul fusese minat sub pașii lor, iar maiorul dăduse ordin ca totul să fie aruncat în aer.

Rezultatul acestei explozii fu oribil. Indienii începură să fugă înspăimântați în toate direcțiile, pradă unei frici nebune, nemaiascultând de poruncile sachemilor și nemaivoidnd să se reîntoarcă în luptă.

Vreme de o clipă albie se crezură salvați. Iată însă că Tigrul, călare pe un cal negru, se repezi înainte fluturând peste capul său totemul triburilor reunite. Era aproape singur și înfrunta loviturile pe care mexicanii le îndreptau exclusiv asupra lui, strigând cu un glas de tunet:

— Lașilor! Deoarece nu vreți să învingeți, priviți-mă măcar cum mor.

Glasul acesta răsună în auzul indienilor ca un reproș sângeros. Cei mai lași se rușinară să-și părăsească șeful care se sacrifica cu atâta generozitate pentru ei. Se întoarseră la atac cu furie înzecită.

Tigrul părea că este invulnerabil. Își îmboldea calul năpustindu-se acolo unde învălmășeala era mai mare, ferindu-se de toate loviturile cu mânerul totemului pe care-l ținea neconținut deasupra capului.

Electrizați de îndrăzneala sachemului lor, apași se grămădeau în jurul său, înfruntând moartea și strigând:

— Tigrul! Sachemul apașilor. Să murim pentru marele șef.

— Iată, strigă el entuziasmat arătând spre soare, tatăl vostru surâde văzându-vă vitejia. Înainte! Înainte!

— Înainte! repetau indienii însutindu-și furia atacului.

Lupta aceasta oribilă nu mai putea dura multă vreme și maiorul își dădea seama de acest lucru. Indienii trecuseră toate baricadele, iar orașul era ocupat în întregime. Se luptau din casă în casă, părăsind una spre a ataca alta, atunci când nu se mai putea altfel.

Indienii urcau în pas alergător și în formațiune strânsă sub comanda lui don Toribio, strada în pantă care ducea la vechiul presidio și la fortul care domina tot terenul.

Cu toate ravagiile neconținute făcute în rândurile lor de

tunurile fortului, ei înaintau fără clintire. Tigrul se afla cu zece pași mai înaintea lor, călare pe calul lui negru și agitând totemul.

— Hai, spuse trist maiorul lui don Estevan, a sosit momentul să punem în aplicare ceea ce am hotărât.

— Prea bine, domnule maior. Adio, sau mai bine zis, la revedere acolo sus, căci probabil că nici eu nu voi scăpa.

— Cine știe? Adio!

— Nici n-o doresc, spuse tânărul cu glas înăbușit.

Cei doi bărbați își strânseseră mâinile căci știau că numai o minune mai putea face ca să se revadă.

După acest ultim rămas bun, Estevan adună vreo patruzeci de călăreți, îi aranjă în formație strânsă și, între două salve de tun, se repezîră în galop nebun asupra indienilor care urcau spre fort.

Pielele roșii nu putură rezista acestei avalanșe care se năpustea din susul dealului asupra lor și se dădură de o parte.

Când își reveniră din uluială constatară că acei călăreți care năvăliseră așa asupra lor se imbarcaseră în două bărci și se îndreptau vâslind din toate puterile spre hacienda de Las Norias. Estevan și cei care îl urmaseră erau salvați.

Maiorul folosi împrejurarea și intră împreună cu albi care mai rămăseseră în fort, ale cărei porți fură imediat închise.

Don Toribio făcu semn indienilor să se oprească și înaintă singur până în apropierea fortului.

— Maiorule, strigă el cu glas puternic, predă-te și în cazul acesta îți garantez viața atât dumitale cât și garnizoanei.

— Ești un trădător, un laș și un câine, răspunse maiorul. L-ai asasinat pe prietenul meu, un om care se încrezuse în lealitatea ta. Nu mă predau.

— Asta înseamnă moartea dumitale și a tuturor acelor care sunt cu dumneata, replică don Toribio. Din omenie, îți spun că să te predai, căci nu te mai poți apăra multă vreme.

— Ești un laș, acesta este răspunsul meu, strigă maiorul.

— Înapoi! Înapoi! răzni atunci Tigrul dând piteni calului său, care făcu un salt formidabil și porni cu repeziciunea unei săgeți.

Indienii se repezîră la vale, alergând ca niște nebuni pradă unei spaime, în panică de nedescris, dar nu suficient de repede spre a înlătură cu totul nenorocirea care-i amenința. Maiorul dăduse foc pulberii care se afla în fort.

O detunătură asurzitoare izbucni. Uriașul de piatră se clătină vreme de două trei secunde pe bazele sale ca un mastodont beat, apoi smuls pe neașteptate din sol se ridică în spațiu,

explodând ca o grenadă uriașă.

În strigătele: Trăiască patria! O ploaie de pietre și de cadavre oribil mutilate căzură peste indienii înspăimântați de această catastrofă nemaipomenită. Totul reîntră apoi în liniște. Tigrul era stăpân pe presidioul de la San Lucar, dar după cum făcuse jurământ maiorul Barnum, bătrânul bandit nu cucerise decât ruine și dărâmături.

Don Toribio înfipse cu lacrimi de furie în ochi, totemul apașilor pe un zid care abia s-e mai ținea drept, singura urmă a locului unde cu numai zece minute mai înainte se aflase minunatul fort de la San Lucar.

XIV

PERIPEȚII

Trecuseră câteva zile de la ocuparea presidiului San Lucar. Pueblo-ul fusese lăsat pradă indienilor. Principalele case fură salvate datorită Tigrului, care le dase sachemilor celor mai puternici din jurul său.

Bătrânul bandit își stabilise cartierul general în fosta casă a lui don Toribio Quiroga și pe care tânărul o pusese de bună voie la dispoziția lui.

Dona Hermosa și tatăl ei reintraseră în posesia vechei lor case.

Orașul care era locuit acum în întregime numai de indieni avea un aspect lugubru. Nu mai exista negustorie, nici cântece vesele, nimic din ceea ce făcea caracteristica acestei înfloritoare colonii mexicane.

Opt zile după întâmplările povestite, pe la ora zece de dimineață, trei persoane se aflau în salonul casei lui don Pedro de Luna discutând cu glas scăzut.

Aceste trei persoane erau, don Pedro în persoană, fiica sa și capatazul Luciano Pedralva, care datorită costumului pestriț de vaquero în care se îmbrăcase, semăna ca un bandit, ceea ce o făcea pe Ma Manuela să râdă fără voia ei, în timp ce sta de pază la fereastră.

— Prin urmare, ne-am înțeles, Luciano, spuse don Pedro. Pregătește-ți fluierul căci va trebui să intri și tu în horă.

— Prin urmare ceremonia va avea loc astăzi?

— Fără îndoială prietene. Recunosc că trecem prin vremuri ciudate, într-o țară și mai ciudată. Am văzut multe revoluții, dar asta le întrece pe toate.

— Eu o găsesc foarte logică din punctul de vedere a indienilor, spuse dona Hermosa.

— Poate copila mea, nu vreau să discut chestia asta cu tine,

trebuie să recunoști însă că acuma o lună eram departe de a ne aștepta la o restabilire atât de apropiată a puterii apașilor asupra acestor ținuturi. Nu este însă vorba de toate astea acum: Întoarce-te la hacienda, Luciano și nu uita mai ales cele ce ți-am spus.

— Fii pe pace, senor. Încă un cuvânt însă...

— Spune repede prietene....

— Sunt foarte neliniștit de soarta lui don Estevan, spuse el încet spre a nu fi auzit de Ma Manuela. A dispărut de șase zile și nu mai avem știri despre el.

Dona Hermosa surâse.

— Estevan nu este omul care să dispară fără să lase urme. Liniștește-te căci la momentul oportun va reapare.

— Cu atât mai bine, senorita. Căci este un om pe care te poți bizui.

— Don Toribio, spuse Ma Manuela întorcându-se spre cei din cameră.

— Hm! Trebuie să dispar atunci, zise capatazul.

După ce se închină în fața doinei Hermosa și a lui don Pedro, capatazul o urmă pe Ma Manuela.

De abia se închisese ușa pe care ieșise capatazul și apărură don Toribio.

Tânărul purta un minunat costum indian. Fruntea îi ere însă încruntată și privirea îngrijorată. Se plecă în fața tinerei fete, strânse prietenește mâna lui don Pedro și luă loc în urma unui gest făcut al don Hermosa. După primele cuvinte fiica hacienderului, pe care înfățișarea neliniștită a tânărului; o tulbură mai mult decât ar fi voit s-o arate, se plecă drăgălașe spre el și-i spuse cu un interes perfect jucat:

— Cei cu tine, don Toribio? Îmi pari trist. Ai primit oare știri rele?

— Nu, senorita. Mulțumesc pentru interesul pe care mi-l arăți. Dacă aș fi un ambițios, atunci toate dorințele mele ar fi împlinite, deoarece obținând mâna dumitale peste câteva zile, visul cei mai drag al vieții mele se va împlini.

— Îți mulțumesc don Toribio. Cu toate acestea, acum câteva zile, nu erai așa. Probabil că s-a întâmplat ceva...

— Te asigur că nimic care mă privește personal, o întrerupse el. Dar cu cât se apropie mai mult momentul ceremoniei luării în posesie a acestor ținuturi, cu atât sunt cuprins mai mult de descurajare. Nu aprob cu nimic intenția Tigrului de a se proclama

șef independent într-un chip oficial. E o nebunie pe care n-o pot înțelege.

— Este cu neputință să-l faci pe Tigru să-și schimbe intențiile?

— Am încercat toate mijloacele și i-am dat argumentele cele mai logice. N-a voit să asculte de nimic. Omul acesta urmărește o țintă pe care n-o știe decât el și dorința pe care o exprimă de a regenera rasa indiană îmi face impresia că este numai un pretext.

— Mă sperii, don Toribio și dacă este așa de ce nu-l părăsești pe omul acesta?

— Cum o pot face oare, spuse el zdrobit. Acum nu sunt decât un simplu renegat. Cu toate că lucrurile sunt în aparență calme deși viitorul pare să-mi surâdă, ei bine cu toate acestea sunt de câteva zile prada unei descurajări de neînvins, văd totul în negru, mă simt sătul de viață, sunt obosit și am presentimentul unei mari nenorociri care mă paște.

Îți clipa aceasta, se servi masa.

Primele momente decurseră în tăcere. Convivii părea stingheriți, dar încetul cu încetul, datorită strădaniilor doinei Hermosa și a tatălui ei, spre al înveseli pe tânăr, gheața se rupse, iar conversația deveni mai vie. Spre finele mesiei, don Toribio se întoarse spre dona Hermosa.

— Senorita, spuse el, seara aceasta înseamnă totul pentru mine. Asistând în costum indian la ceremonia de astăzi, voi fi aruncat pe față mânușă compatrioților mei, dându-le să înțeleagă că m-am raliat fățiș cauzei pieilor roșii. Cunoscut orgoliul albilor: deși nu sunt în stare să cultive imensele teritorii pe care le posedă, nu-i vor lăsa pe indieni să se bucure în pace de moștenirea pe care au obținut-o cu tăișul săbiilor, iar guvernul mexican va duce împotriva la un război înverșunat. Pot să conțez în cazul acesta pe dumneata?

— Înainte de a da vreun răspuns, aștept să te explici mai limpede, don Toribio.

— Iată: spaniolii se tem mai ales cu prilejul răscoalelor indiene de represalii, adică de masacrarea albilor. Căsătoria mea cu o mexicană este oarecum o garanție de pace pe care o dăm siguranței viitoare a comerțului lor și trăinicie legăturilor pe care le vom stabili cu ei. Oricare ar fi obiecțiile șefilor de triburi, calea este dinainte stabilită și o vom urma. Tigru și cu mine nu ne vom abate nici cu o iotă. Îți pun prin urmare această întrebare deschisă și sinceră senorita: Îmi acorzi mâna dumată?

— Ce ne forțează să discutăm în momentul acesta o chestiune atât de gravă, don Toribio, răspunse ea. Nu ești oare sigur de mine?

Tânărul se încruntă.

— Mereu acelaș răspuns! obiectă el. Dona Hermosa, te joci cu o fiară. Fără sprijinul meu în ultimele opt zile, ai fi fost de mult masacrată. Crezi poate că n-am văzut micile tale manevre și că nu am descoperit toate mașinațiile tale? Ai voit să joci un joc care ucide! Te-ai prins în rețelele pe care mi le-ai întins. Ești în puterea mea. Eu sunt acum acela care dictează condițiile: mâine te vei căsători cu mine: capul tatălui tău și acela al lui don Fernando îmi sunt garanție că vei fi ascultătoare.

Și punând mâna se o carafă de cristal plină cu apă limpede, își umplu paharul și-l goli dintr-o trăsătură, în timp ce dona Hermosa îl fixa cu o privire stranie.

— Peste o oră vreau să iei parte alături de mine la ceremonie, spuse el.

Don Toribio ieși. Tânăra fată luă carafa de apă și o goli pe terasă și murmură:

— Don Toribio, între pahar și buze poate, oricând să fie moartea.

Piața puebloului prezenta un aspect cu totul neobișnuit. În mijlocul ei se ridica o estradă mare acoperită cu un covor roșu. Pe estradă se afla un fotoliu de mahon. La dreapta acestuia, se găsea un altul mai mic și mai simplu și alte câteva rânduri de scaune erau aranjate în semicerc în jurul acestora două.

La amiază exact, cinci focuri de tun, trase la intervale regulate, izbucniră majestuoase.

În aceeași clipă intrară în piață, diferitele triburi de apași care formau armata Tigrului, conduse de principalii lor sachemi în haine de sărbătoare.

Războinicii aceștia erau puțini la număr și abia de se ridicau la o mie cinci sute de capete, căci conform obiceiului indian, de îndată după ocuparea presidiului, prada fusese trimisă sub escortă în sate și cei mai mulți dintre indieni se răspândiseră spre a se reîntoarce la *atepelturile* lor. Acei care mai rămăseseră erau credincioșii devotați, războinici experimentați și legați trup și suflet Tigrului.

Acesta socotise că nu mai este necesar să-i reție mai mult cu cât știa că la primul semnal ei vor reveni alături de el.

Pe măsură ce triburile intrau în piață, ele se orânduiau în ordine pe cele trei laturi, lăsând liberă pe cea de a patra, care fu ocupată aproape imediat de o trupă de aproape două sute de vaqueroși, care rămaseră nemișcați întocmai ca și indienii la locurile care le fuseseră indicate. Numai că indienii erau pe jos și aproape neînarmați, neavând la ei decât machetele la centură, în timp ce vaqueroșii erau călări și înarmați până în dinți.

După ce fiecare își luă locul, se auziră alte cinci lovituri de tun.

Atunci, sosi în piață o cavalcadă strălucitoare.

În frunte, venea Tigrul, cu înfățișare mândră și ochii strălucitori, ținând în mână totemul și având la dreapta sa pe don Toribio care ținea marea lulea sfântă.

În urma lor, venea don Pedro cu fiica sa și câțiva dintre principalii locuitori ai orașului.

Tigrul descălecă, urcă pe estradă oprindu-se în dreptul primului fotoliu fără să se așeze totuși pe el.

După ce o ajută pe dona Hermosa să descalece, don Toribio, se opri în dreptul celui de al doilea fotoliu.

Trăsăturile tânărului, de obicei palide, erau de data aceasta aprinse, iar ochii îi păreau roșiți de veghe.

Dona Hermosa se așezase în spatele tatălui ei la numai câțiva pași de estradă. Ea îi fixa neconținut pe don Toribio.

Sachemii indienii se apropiară de estradă care o înconjură.

Tunul răsună a treia oară. Vrăjitorii se dădură atunci de o parte lăsând să fie văzut un individ care zăcea la pământ strâns legat.

Amanzinul se întoarse spre mulțime.

— Voi toți care mă ascultați, spuse el, știți de ce ne-am adunat aici? Marele nostru tată soarele, a surâs victoriei noastre. Wacondah a luptat pentru noi și suntem victorioși. Atepeltul este el nostru. Căpetenia aleasă de noi spre a ne conduce și a ne apăra este Tigrul. Vom face Stăpânului vieții, în numele lui și al nostru, sacrificiul care-i este cel mai plăcut, ca să ne protejeze și de azi înainte. Vrăjitori, aduceți victima.

Amanzinii ridicară pe nenorocitul pe care-l păzeau și-l întinseră pe altar. Era un mexican care fusese făcut prizonier cu ocazia ocupării vechiului presidio.

Victima fu dezbrăcată de haine. Sărmanul scotea strigăte înfiorătoare.

Amanzinul se apropia de el cu cuțitul ridicat.

— E groaznic, exclamă dona Hermosa acoperindu-și fața cu

măinile.

— Liniște, spuse don Toribio. Trebuie!

Fără să țină seama de zbieretele victimei sale, vrăjitorul alege calm locul unde voia să lovească, în timp ce nenorocitul, cu ochii larg deschiși, îl privea cu o expresie de spaima imposibil de redat.

Amanzinul ridică deodată cuțitul și-l rezezi în pieptul victimei, pe care îl spintecă în toată lungimea.

Nenorocitul scoase un urlet înfiorător.

Vrăjitorul își cufundă atunci mâinile în pieptul desfăcut al sărmanului, îi smulse inima care palpita, în timp ce ajutoarele sale adunau sângele ce curgea valuri. În clipa aceea sachemii se urcară pe estradă și așezându-l pe Tigru pe tron, îl ridicară pe umerii lor strigând cu entuziasm:

— Trăiască învingătorul fețelor palide, marele sachem al apașilor!

Indienii săreau în sus de bucurie, pradă unui adevărat delir, urlând asurzitor.

— În fine, spuse Tigru mândru, mi-am ținut făgăduiala și am izgonit pe albi din țară.

— Nu încă! îi spuse don Pedro cu glas tăios. Privește!

Se produse o adevărată lovitură de teatru.

Vaqueroșii care asistaseră până atunci impasibili la întregul spectacol se repeziră în galop asupra indienilor lipsiți de apărare, în timp ce pe toate străzile se revărsau spre piață în pas alergător trupele mexicane, iar la toate ferestrele apăreau albi înarmați cu carabine care trăgeau în plin asupra mulțimii.

În mijlocul pieții puteau fi văzuți don Fernando Carril, don Estevan și Luciano Pedralva care masacrau fără milă pe indieni, strigând:

— Pe ei! Moarte! Moarte!

— Oh! strigă don Toribio agitând totemul, ce trădare oribilă.

Se aruncă în ajutorul indienilor, dar se clătină și un vâl de sânge îi acoperi privirile. Căzu la pământ.

— Dumnezeuule, strigă el ce e cu mine?

— Vei muri! îi spuse la ureche don Estevan apucându-l de braț.

— Minți, câine, strigă el încercând să se ridice. Vreau să-mi salvez frații.

— Frații tăi sunt masacrați. Nu trebuia să ucizi, mâine, pe don Pedro, pe fiica sa, pe don Fernando și chiar pe mine? Mori,

mizerabile văzându-ți pedepsită trădarea ta lașă. Eu sunt acela care ți-am dat să bei *leche de palo*. Ești otrăvit.

— Of! strigă el atunci disperat târându-se pe genunchi spre marginea estradei. Nenorocire, nenorocire! Dumnezeu este drept!

În piață, mexicanii masacrau fără milă pe indieni.

— Amintiți-vă de don Jose Kalbris! Răzbunați-l pe maiorul Barnum, strigau ei.

Câțiva șefi se refugiaseră pe estradă.

Don Toribio încercă să se ridice încă odată în genunchi cu un efort suprem și cu ochiți strălucitori de speranță, privi spre cer, apoi se prăbuși mort.

Dona Hermosa dispăruse.

Când Tigrul care luptase nebunește acolo unde era învălmășeala mai mare constea că totul este pierdut și că nu mai putea să scape decât printr-o fugă rapidă de soarta pe care i-o pregăteau mexicanii, adună în jurul său o mână de credincioși, puse mâna pe dona Hermosa și ridicând-o în fața sa pe șea, își deschise drum urmat de războinicii săi, reușind să iasă din oraș.

Când mexicanii își dădură seama de fuga lui, era prea târziu ca să-l mai urmărească. Întocmai unui vultur care fugea cu prada în gheare, bătrânul bandit era prea departe spre a mai putea fi ajuns.

XV

O LUNA MAI TÂRZIU

Într-o pădure, la vreo două sute de mile distantă de San Lucar, unde s-au petrecut ultimele episoade ale povestirii noastre, în mijlocul unui mare luminiș, ședeau pe niște capete uscate de bizon, doi oameni îmbrăcați în gambucinos mexicane. Focul ardea limpede și fără fum.

Cei doi erau don Estevan Diaz, majordomul lui don Pedro de Luna și capatazul Luciano Pedralva, care ținea carabina sprijinită de coapsă, spre a se putea servi la prima alarmă, își fumau țigările fără să spună nici un cuvânt.

Lângă ei, apăru don Pedro. Trăsăturile îi erau palide, fața tristă și gânditoare.

— Ce se aude? întrebă el neliniștit.

— Nimic încă, răspunse don Estevan.

— Lipsa aceasta este de neînțeles. Don Fernando n-a lipsit încă niciodată atât de mult! spuse agitat don Pedro.

— E drept că a plecat de mai bine de treizeci de ore, spuse capatazul. Numai de nu i s-ar fi întâmplat vreo nenorocire.

— Nu, răspunse don Estevan. Don Fernando cunoaște prea bine deșertul, pe care l-a străbătut deseori pentru a i se putea întâmpla ceva.

— Hei! exclamă capatazul făcându-le semn să-și încordeze auzul, aud tropot de cal.

— Așa-i, spuse vesel Don Pedro.

— Da, zise don Estevan, aud și eu un zgomot, numai că tropotul acesta nu e făcut de un singur animal, ci de doi sau trei.

Zgomotul se apropia repede.

Peste o clipă se auzi glasul profund și modulat al lui don Fernando răspunzând somației sentinelei, iar doi călăreți apărură din dosul desișului care, înconjura luminișul formând un fel de retranșament natural.

Era într-adevăr don Fernando, care sosia întovărășit însă de un individ, pe care de teamă sa nu fuga îl legase solid pe un cal.

Omul acesta nu era altul decât Tonillo El Zapote, demnul vaquero pe care cititorii noștri îl știu de mai înainte.

Primirea pe care o făcură lui don Fernando fu dintre ode mai prietenoase. După ce strânse cele trei mâini care se întinseseră spontan spre el, don Fernando descăleca și desfăcu chinga care prindea pe sub burta calului picioarele prizonierului său, redându-i libertatea de mișcare.

— Uf! exclamă vaqueroul, îți mulțumesc don Fernando. *Capista!* Începusem să mă cam satur, ți-o jur. Picioarele mă înțeapă ca și cum mi s-ar înfige mii de ace în ele.

Sări la pământ, dar spusese adevărul, căci picioarele amorțite nu-i putură suporta greutatea trupului și căzu greoi la pământ.

Capatazul se grăbi să-l ridice.

— Nu face nimic, spuse Tonillo, surâzându-i grațios. Îți mulțumesc caballero.

Frecându-și pulpele, continuă.

— Peste cinci minute circulația sângelui va fi restabilită și nu voi mai avea nimic. În orice caz, don Fernando, v-aș ruga ca altădată să strângeți mai puțin.

— Aceasta va depinde numai de tine, Zapote. Jură-mi că nu vei încerca să fugi și te las liber.

El Zapote nu răspunse, ci ridicând privirile spre cer, se prefăcu că vrea să-l ia martor pentru nedreptatea pe care i-o făceau și-și încrucișa brațele pe piept.

— Înainte de a vă povesti întâmplările, îngăduiți-mi să mănânc, spuse don Fernando, căci mor de foame. N-am mai mâncat și nici n-am mai bănit de la plecarea mea din tabără.

Estevan se grăbi să dea ceva de mâncare tânărului și prizonierului său, iar aceștia onorară cum trebuie mâncarea. Apoi, tânărul începu să povestească:

Don Fernando descoperise pista căutată cu atâta ardoare, dar fără rezultat vreme îndelungată. Drumul acesta ducea spre sud vest, în regiunile cele mai neexploatate ale ținutului.

El revenea spre tabără în cea mai mare grabă, fără să neglijeze însă măsurii de prevedere pe care le dictează prudența, într-un ținut unde fiecare tufiș poate ascunde o cursă a dușmanului nevăzut. Văzu deodată în mijlocul ierburilor înalte o fremătare care nu era de loc naturală. Se dădu încet jos de pe cal și fără altă armă afară de macheta care o avea la centură, se

îndrepta spre locul suspect târându-se pe mâini și pe genunchi, cu repeziciunea tăcută a unui șarpe care se furișează printre ierburi.

După un sfert de oră de mers atât de puțin obișnuit, tânărul ajunsese la locul suspect. Îi trebui toată voința să toată prezența sa de spirit spre a-și stăpâni un strigăt de bucurie și uimire, când îl văzu pe El Zapote șezând liniștit la pământ, cu dârlogul calului petrecut peste braț și terminând tocmai o masă îmbelșugată.

Don Fernando se mai apropiă câțiva pași ca omul să nu-i poată scăpa cumva, apoi calculând cu grijă distanța, sări ca un jaguar, îl apucă de gât pe vaquero și mai înainte ca acesta să-și fi putut reveni din surpriza provocată de acest atac atât de neașteptat, fu legat și pus în imposibilitate de a mai opune cea mai mică rezistență.

— Ei! spuse atunci don Fernando apropiindu-se de prizonierul său. Ce întâmplare curioasă. Ce mai faci prietene Zapote?

— Mulțumesc bine, spuse acesta, tușesc numai puțin.

— Oh! Sărmane caballero, sper că aceasta nu va avea urmări.

— Sper și eu senor. Cu toate acestea sunt neliniștit.

— Bah! Liniștește-te căci îmi iau eu însărcinarea să te vindec.

— Știi un leac, senor?

— Da, unul admirabil pe care am de gând să ți-l aplic.

— Sunteți prea bun.

— Ia gândește-te; am de gând să-ți zbor creieri cu un foc de pistol.

— Credeți ca leacul acesta mă va vindeca? replicase vaqueroul.

— Radical, de asta sunt convins.

— Hm! Curios, senor. Cu tot respectul pe care-l am pentru dumneavoastră, sunt constrâns să vă spun că nu împărtășesc deloc acest punct de vedere.

— N-ai dreptate, spuse rece vânătorul încărcându-și revolverul. Vei vedea peste foarte puțin că nu mint.

— Și credeți, senor, că nu există alt leac afară de acela pe care mi-l propuneți?

— Nu prea văd altul.

— Știți, asta îmi pare puțin cam violent.

— Ah! Asta e o superstiție.

— Poate. Nu îndrăznesc să discut chestia asta cu dumneavoastră, senor, dar țineți neapărat să-mi administrați aici leacul?

— Nu, de fel! Știi un loc mai indicat?

— Cred că da, senor.

— Ah! Și unde ar fi asta?

— Pe Dumnezeuul meu senor, poate ca mă înșel, cred însă că ar fi mare nenorocire ca din lipsă de martori să se piardă secretul unui leac atât de miraculos. Prin urmare, prefer să vă conduc într-un loc unde vom găsi și asistenți.

— Prea bine! Știi vreun asemenea loc pe aici prin apropiere?

— Da, caballero, cred chiar că veți fi încântat să vedeți persoanele cărora vreau să vă prezint.

— Depinde cine sunt persoanele acelea.

— Oh! Le cunoști prea bine senor: una dintre ele este Tigrlul, un domn foarte amabil.

— Și îți iei obligația să mă conduci acolo?

— Oricând doriți - chiar acum.

Vânătorul puse pistolul înapoi în toc.

— Nu imediat, spuse el. Trebuie să ne ducem mai întâi de toate la tabăra unde sunt așteptat de prietenii mei. Găsesc că nu ești atât de bolnav să-ți administrez imediat leacul meu. O să-l putem aplica oricând dacă va fi necesar.

— Oh! Caballero, nu este nici o grabă în privința asta, răspunse vaquerosul căutând să fie grăbit.

Afacerea fu încheiată în felul acesta între cei doi bărbați, care se cunoșteau de destul de multă vreme spre a știe fiecare la ce se poate aștepta din partea celuilalt.

Don Fernando n-avea nici cea mai mică încredere în Tonillo. Prin urmare, se feri să-l dezlege spre a nu-i da ocazie să fugă, fapt pentru care leperosul nu se formaliză deloc.

Cei doi călătoriră, în felul acesta, până în tabăra lui don Pedro, discutând despre tot felul de lucruri indiferente și fiind în aparență cei mai buni prieteni din lume.

XVI

ÎNAINTE DE VÂNĂTOARE

Tot timpul cât vorbise don Fernando, El Zapote arăta nonșalanța unui om satisfăcut de sine, dând afirmativ din cap la anumite pasaje și surâzând la altele cu o expresie de satisfacție: modestă. Când tânărul tăcu, în cele din urmă, socoti de cuviință să ia și el cuvântul.

— Vedeți senores, spuse el, cu ton de împăcăciune, că nu m-am opus de loc să-l urmez pe acest stimat caballero. Prin urmare sunt gata să ascult orice ați vrea să-mi porunciți.

Don Fernando surâse ironic.

— Bine, spuse tânărul, doresc pentru binele dumitale să fie așa cum spui. În orice caz, ascultă-mă acum cu cea mai mare atenție.

— Sunt numai urechi, senor și nu voi scăpa un cuvânt din cele ce-mi veți spune. Fiți sigur.

Tânărul continuă, accentuând, asupra cuvintelor:

— Știi prea bine că sunt bogat, nu-i așa? Sunt prin urmare în măsură să-mi respect angajamentele pe care le-ași lua față de dumneata. Pentru a evita totuși orice pierdere de vreme și pentru a-ți lua orice pretext de a mă trăda, voi depune imediat în mâinile tale trei diamante, fiecare în valoare de două mii cinci sute de piaștri. Te pricepi destul de bine la pietre prețioase, spre a le evalua de la prima privire. Îți dăruiesc aceste diamante. Cu toate acestea, îmi iau obligația dacă preferi, să-ți număr valoarea, adică să-ți dau șapte mii cinci sute de piaștri la prima dumitale cerere, imediat după reîntoarcerea noastră la presidioul din San Lucar, la prezentarea pietrelor.

— Și aveți la dumneavoastră diamantele? întrebă leperosul cu glasul sugrumat de emoție.

— Iată-le, spuse tânărul scoțând de la piept un săculeț de piele, pe care-l deschise și din care scoase trei diamante pe care

le dădu banditului. Acesta le apucă cu un gest de bucurie pe care nici nu încercă să-l ascundă, le privi o clipă cu ochi strălucitori de plăcere, după care le ascunse cu grijă în buzunarul de la piept.

— Un moment, spuse don Fernando. N-am vorbit încă despre condițiile mele.

— Oricare ar fi ele, le accept, senor, striga el cu aprindere. Șapte mii cinci sute de piaștri este o avere pentru un diavol sărman ca mine! Niciodată nu voi câștiga atâta de pe urma unei *navajade*, oricât de bine mi-ar fi plătită.

— Prin urmare, te-ai gândit?

— *Canarios!* Cred și eu. Pe cine trebuie să tai?

— Pe nimeni, răspunse rece tânărul. Ascultă-mă, este vorba să mă conduci numai acolo unde s-a refugiat Tigrul.

Leperosul dădu nemulțumit din cap auzind aceasta propunere.

— Nu pot face lucrul acesta, senor. Pe fericirea mea, că nu este cu puțință, spuse el.

— Ah! Ah! spuse atunci tânărul. Bine că-mi amintesc că mai trebuie să-ți spun ceva.

— Ce anume, senor, spuse leperosul neliniștit de întorsătura pe care o luase discuția.

— Numai asta: că dacă nu primești propunerile mele îți zbor imediat creierii.

El Zapote își privi interlocutorul vreme de o clipă cu cea mai mare atenție. Își dădu seama cu flerul pe careul au bandiții, că momentul glumelor trecuse și că discuția amenința să ia o turnură tragică.

— Dați-mi voie să vă explic senor....

— Poftim, nici n-am altă pretenție. Nu sunt grăbit, răspunse rece tânărul.

— Nu vă pot conduce ce-i drept la locul unde este refugiat Tigrul, dar vă pot spune unde este anume.

— Asta e ceva. Suntem în plin progres. Sunt convins că vom termina prin a ne înțelege. Sunt foarte supărat că trebuie să ajung totdeauna cu tine la mijloace extreme.

— Din nefericire, senor, v-am spus numai adevărul. Iată ce s-a întâmplat: după fuga sa din presidio, Tigrul a adunat vreo douăzeci de oameni hotărâți printre care mă aflu și eu, caci înțelegând că pentru un oarecare timp de aici înainte teritoriul confederației mexicane va fi cam arzător pentru tălpile lor, erau hotărâți să intre în pustiu spre a da timp furtunii să se calmeze. Lucrurile au mers bine o bucată de vreme, dar, după vreo trei

săptămâni Tigrul a schimbat brusc direcția și în loc să continue să străbată ținutul apașilor, ne-a condus spre locurile unde se găsește cascarilla.

— A făcut asta? spuse tânărul tresărind de uimire și spaimă.

— Da, senor. Înțelegeți prea bine că mă interesa îndeaproape dacă urma să-mi risc pielea într-un ținut înțesat cu fiare sălbatece și șerpi veninoși a căror mușcătură este ucigătoare. Văzând că Tigrul este hotărât să se refugieze în regiunile acelea îngrozitoare, trebuie să recunosc, senor, că frica a pus stăpânire pe mine și cu riscul de a muri de foame în deșert, sau de a fi scalpat de indieni, am rămas pe neobservate mai la urmă și am folosit primul prilej care mi s-a oferit spre a șterge putina.

Don Fernando îl privi ținută pe bandit ca și cum ar fi voit să citească până în străfundurile sufletului lui, privire pe care leperosul o îndură fără sa clipească.

— Bine, spuse don Fernando, n-ai mințit. Știu. De câtă vreme l-ai părăsit pe Tigrul?

— Numai de patru zile, senor. Cum nu cunosc partea aceasta a deșertului, mergeam la întâmplare, când am avut fericirea să vă întâlnesc.

— Hm! Și cum se numește locul unde voia să vă ducă Tigrul?

— El Voladero de Las Animas, răspunse fără ezitare leperosul.

O paloare mortală acoperi deodată chipul tânărului, la auzul acestei revelații, la care se aștepta cu toate acestea, deoarece cunoștea caracterul crud și neiertător al aceluia care-l crescuse.

— Oh! strigă el. Nenorocita este pierdută. Mizerabilul acela a dus-o într-un adevărat cuib de vipere.

Un fior de groază îi străbătu pe cei de față.

— Unde este ținutul acesta teribil? întrebă neliniștit don Pedro.

— Hei, răspunse don Fernando, El Voladero de Las Animas este un loc blestemat unde chiar și vânătorii și cascarilleroșii cei mai îndrăzneți nu se aventurează decât tremurând. Voladeroul acesta este un munte care se înalță peste o întindere de mlaștini pline de cobre, corali, șerpi veninoși a căror mușcătură oricât de ușoară provoacă moartea chiar și a celui mai voinic om după zece minute cel mult. Vreo zece leghe jur împrejurul acestui munte trăiesc miriade de reptile și insecte veninoase contra cărora este aproape cu neputință să te aperi.

— Dumnezeu! și în infernul acesta a condus monstrul acela pe fiica mea? strigă disperat don Pedro.

— Liniștește-te, spuse tânărul care-și dădu seama că este

nevoie să încurajeze cât de cât pe sărmanul tată. Tigrul cunoaște prea bine ținuturile acelea spre a se fi aventurat pe acolo fără să-și fi luat măsurile de prevedere necesare. De temut sunt numai mlaștinile. Voladeroul prin înălțimea sa și datorită rarefacției aerului este ferit de animalele acestea răufăcătoare, dintre care nu există nici unul care să se târască până pe culme. Dace fiica dumitale a ajuns, după cum sper sănătoasă, pe Voladero, atunci se află acolo în siguranță.

— Hei, răspunse atunci don Pedro, cum să trecem însă peste bariera aceea de netrecut? Cum să ajung alături de fiica mea fără să mă expun unei morți sigure?

Un surâs vag jucă pe fața tânărului.

— Voi ajunge eu, don Pedro, spuse el cu glas sigur. Nu-ți amintești oare că eu sunt Necruțătorul, cel mai faimos vânător al preeriei? Tigrul mi-a încredințat și mie secretele lui, pe vremea când nu numai că mergeam la vânătoare împreună, dar căutam împreună cascarilla. Ai curaj căci totul nu este încă pierdut.

Don Fernando continuă apoi să-l interogheze pe Zapote.

— Nu l-ai auzit nici odată pe Tigru stând de vorbă cu dona Hermosa?

— O singură dată, răspunse leperosul. Sărmana seniorita era tristă. Nu îndrăznea să plângă în gura mare de teamă să nu-l supere pe șef, dar ochii îi erau neconținut plini de lacrimi, iar oftările înăbușite îi cutremurau pieptul. Într-o zi, în timpul unei opriri, pe când se așezase de o parte la poalele unui copac, iar ochii tinerei fele cercetau drumul pe care tocmai venisem, lacrimile curgându-i neconținut, lăsând urme pe obraji ei, Tigrul se apropia și după ce o privi o vreme cu un amestec de milă și furie, îi spuse cam aceste cuvinte:

— Copilă, este zadarnic să tot privești în urma ta. Aceia pe care îi aștepți nu vor veni. Nimeni nu te va smulge din mâinile mele până în ziua în care voi socoti eu de cuviință că trebuie să-ți dau drumul. Numai ție îți datorez ruina proiectelor mele și masacrarea prietenilor mei la presidioul de la San Lucar. Știu bine. Te-am luat din răzbunare, dar dacă aceasta te poate consola și să-ți facă curaj, află că răzbunarea aceasta va fi blândă deoarece peste o luna te vei unii cu cel pe care-l iubești.

Tânăra seniorita îl privi neîncrezătoare.

Tigrul observă și spuse cu o înfățișare de o răutate neiertătoare:

— Dorința mea cea mai vie este să te văd într-o bună zi soția

lui don Fernando Carril. N-am avut niciodată altă țintă afară de aceasta. Prin urmare și curaj și șterge-ți lacrimile care nu pot decât să te urâțească fără să-ți fie de nici un folos, căci cele ce ți-am spus se vor întâmpla așa cum am hotărât la ora și ziua fixate de mine.

După aceste cuvinte ale leperosului, urmară clipe de liniște, pricinuite de dezvăluirile acestea stranie.

Don Fernando își frământa zadarnic creierii spre a afla motivele straniei purtări a Tigrului.

Între timp, soarele apusese, iar noaptea se lăsase cu acea repeziciune caracteristică zonelor intertropicale unde nu există crepuscul.

Când don Pedro pornise împreună cu cei doi majordomi ai săi în căutarea donei Hermosa, sub conducerea lui don Fernando, Ma Manuela ființa aceea cu inima atât de curată și atât de devotată, nu voi să-și părăsească nici fiul și nici stăpânul. Ea era aceea care se ocupa de treburile gospodărești ale călătorilor, având grijă de nevoile lor materiale.

Între timp, vremea trecea și sosise ceasul odihnei. Peonii se înfășuraseră unii după alții în zarapeurile lor și adormiseră, în afara sentinelor care trebuiau să aibe grijă de liniștea tuturor.

Cu capul sprijinit în palma dreaptă, don Fernando era cufundat de multă vreme în meditații profunde. Prietenii săi schimbau arareori între ei, cu glas scăzut câteva cuvinte, numai spre a nu-l tulbura.

— Senores, spuse într-un târziu don Fernando adresându-se prietenilor săi, vă puteți duce la culcare. Eu voi mai veghea o parte din noapte.. Ai curaj, don Pedro, căci situația este departe de a fi disperată. Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât sunt mai convins că vom reuși să scoatem, din ghearele Tigrului prada pe care vrea s-o distrugă. Nu fii neliniștit și dacă nu mă vei vedea mâine dealtfel excursia mea nu va fi de lungă durată nu părăsi sub nici un pretext tabăra înainte de reîntoarcerea mea. Noapte buna tuturor.

Prietenii îi respectară dorința de a rămâne singur și se retraseră în tăcere. Câteva minute mai târziu toată lumea în afara lui don Fernando și a sentinelor, dormea sau părea că doarme.

XVII

PE URMELE VÂNATULUI

O liniște majestuoasă domnea asupra deșertului. Nu se auzea decât din timp în timp miorlăitul jaguarilor la adăpătoare sau lătratul coioșilor. Vânătorul nu-și schimbase poziția din clipa în care se retrăsese prietenii săi Nemișcarea sa era atât de desăvârșită, încât de nu s-ar fi văzut, din când în când în întunecul fulgerarea ochilor săi, l-ai fi putut crede cufundat într-un somn adânc. De odată, o mână grea se lăsă pe umărul său.

Don Fernando se ridică brusc.

Don Estevan era alături de el.

Vânătorul surâse blând.

— Vrei să-mi vorbești prietene? Întrebă el.

— Da, răspunse tânărul așezându-se alături.

— Ce dorești, Estevan? Te ascult.

— Am lăsat să adoarmă mai întâi toată lumea din tabără, după care am venit alături de tine, prietene. Pui la cale o expediție îndrăznească. Poște că ai de gând să te duci la adăpostul Tigrului.

Vânătorul surâse fără să dea alt răspuns.

— Am bănuț nu-i așa? continuă majordomul care surprinse în treacăt acest surâs fugitiv.

— Poște că da, prietene, răspunse el, dar ce te interesează asta?

— Mai mult decât crezi, Fernando, spuse tânărul. Expediția aceasta este dintre cele mai periculoase și spus-o singur. Să pornești singur este o nebunie pe care nu te voi lăsa s-o faci. Prietene, vin alături de tine și-ți spun: jumătate din aceste pericole îmi aparțin. Vin să-ți cer partea de care n-ai dreptul să mă lipsești.

— Prietene, spuse emoționat don Fernando, mă temeam de ceea ce se întâmplă acum. Mă temeam de cererea pe care mi-o faci în momentul acesta, Hei, ai avut dreptate bănuind că

expediția aceasta pe care o pun la tale este disperată. Cine știe dacă voi reuși? De ce să vrei să-mi împărtășești soarta tragică? Viața mea întreagă n-a fost decât o neconținută durere. Sunt fericit s-o sacrific acestui sărman tată care-și plânge copila ce i-a fost răpită.

— Hotărârea mea este irevocabilă, prietene. Orice ai spune, te voi urma.

— Nu insista, Estevan, te implor. Gândește-te la mama ta, la marea ei durere.

— Nu mă gândesc în clipa aceasta decât la ceea ce îmi poruncește onoarea! exclamă cu ardoare tânărul.

— Nu, îți repet încăodată că nu pot admite să mă întovărășești, prietene. Gândește-te la durerea mamei tale dacă te-ar pierde.

— Dacă m-ar auzi, mama mea ar fi prima care mi-ar porunci să te urmez, Fernando!

— Ai vorbit bine fiule! se auzi un glas blând în spatele tinerilor.

Aceștia se întoarseră tresărind. Ma Manuela sta în picioare la doi pași de ei. Surâdea.

Don Fernando privi cu admirație pe această mamă, care cu toată dragostea nemărginită pe care o avea pentru fiul ei, nu ezita să-l sacrifice datoriei.

— Vezi prietene, însăși mama a venit să-mi poruncească să te urmez, spuse Estevan.

— Facă-se voia ta, Estevan, răspunse tânărul sugrumându-și un oftat.

Vânătorul cercetă cerul.

— E aproape ora două de dimineață, spuse el. La trei și jumătate se luminează. Trebuie să pornim.

Fără să răspundă, tânărul se duse să înșeeze calul său și al vânătorului. Ieșiră din tabără și înfingând pintenii în coastele cailor porniră în galop.

La răsăritul soarelui străbătuseră șase leghe. Înaintau de-a lungul țărmului verde al uneia din acele nenumărate ape care străbat în toate direcțiile deșertul, pierzându-se după o distanță mai lungă sau mai scurtă într-un râu mai mare.

— Să ne oprim pentru câteva clipe, spuse vânătorul, în primul rând spre a ne lăsa caii să se mai odihnească și în al doilea rând spre a lua unele măsuri absolut necesare pentru reușita proiectului nostru.

Descălecară, scoțând frâurile cailor pentru ca aceștia să poată

paște ierburile înalte de pe malul sapei.

— A sosit momentul, prietene, spuse don Fernando, când trebuie să te inițiez într-o operație absolut necesară spre a evita cele mai mari pericole care ne amenință și să-ți dezvălui un secret care este cunoscut numai de noi, vânătorii preeriei. La vreo două leghe de aici intrăm în ținutul locuit de șerpi. Trebuie să luăm măsuri spre a ne apăra de mușcăturile lor mortale, căci în drumul nostru vom întâlni specii dintre cele mai veninoase.

— Drace! spuse tânărul îngălbenind ușor.

— Te voi instrui. După ce vom pune zalele pe urmă vom putea călca fără frica pe capetele șerpilor celor mai veninoși.

— *Carai!* exclamă don Estevan. Secretul tău este de cea mai mare însemnătate.

— Îți vei da singur seama. Urmează-mă. Cunoști fără îndoială pasărea guaco.

— Am văzut-o luptând de mai multe ori împotriva șerpilor.

— Bine. Nu știi probabil ce mijloc folosește această inteligentă pasăre spre a se feri de rănila pe care le primește în cursul acestor lupte înverșunate, care se termină întodeauna cu moartea șarpelui.

— Să-ți spun drept, prietene, nu m-am gândit niciodată la cheștiunea aceasta.

— Eu m-am gândit din fericire, spuse râzând don Fernando. Iată la câțiva pași de aici niște *mikania* înfășurate în jurul trunchiului unor stejari și mezequiți. Iată ce ne trebuie: să facem o provizie din frunzele lianei guacoului..

Fără să încerce să aprofundeze ce voia să facă prietenul său, don Estevan, îl imită începând să strângă frunzele lianei pe care i-o arătase acesta. Când socoti că a strâns o cantitate suficientă, don Fernando puse frunzele în zarapeul său și se reîntoarseră la locul unde-și lăsaseră caii.

Fără să mai dea alte explicații vânătorul începu să strivească frunzele pe o piatră plată pe care o scoase în vederea acestui scop din apă. Don Estevan, care se interesa fără voia lui de această misterioasă operație începu să stoarcă într-un vas mustul frunzelor, pe măsură ce vânătorul i le dădea în acest scop.

Munca aceasta dură aproape o oră. După acest răstimp vasul era pe jumătate plin cu un lichid verde.

— Și ce vom face acum? întrebă don Estevan din ce în ce mai intrigat.

— Ah! spuse râzând don Fernando. Iată că cheștiunea devine delicată, prietene. Trebuie să ne dezbrăcăm și apoi ne vom face cu vârful navalelor noastre tăieturi de-a lungul corpului destul de adânci ca să dea sângele, pe piept, pe coapse, între degete și la picioare, după care vom introduce în aceste tăieturi lichidul verzui pe care l-am strâns. Ai curaj să-ți inoculezi mustul *mikaniei*?

— Fără îndoială, prietene, deși bănuiesc că operația aceasta trebuie să fie destul de dureroasă. Ce folos vom trage însă din aceasta?

— Oh! Nu prea mult: vom fi pur și simplu invulnerabili și vom putea călca în picioare miriade de șerpi, a căror mușcătură nu va însemna pentru noi mai mult decât pișcăturile unor țânțari.

Vânătorul se dezbracă fără să mai discute și începu să-și facă tăieturi pe trup. Don Estevan nu ezită să-i urmeze exemplul.

După ce s-au crestat bine, își freacă rănilor cu suc de liană și rămaseră goi câțeva vreme spre a da timp lichidului să pătrundă în ei, după care se reîmbrăcău.

Aspectul ținutului se schimbă după primele leghe făcute. În locul potecilor largi pe care meraseră până atunci, înaintau de-a lungul unor nesfârșite mlaștini deasupra cărora bâzâiau milioane de țânțari și ale căror ape exhalau mirosuri pestilențiale. Cu cât înaintau mai mult, cu atât deveneau mai numeroase și mlaștinile.

Cei doi tineri mergeau repede.

Se pomeniră, deodată, în fața unui cadavru oribil și umflat, putrezit, peste care trebuia să treacă.

— Ei! spuse don Fernando. Iată un nenorocit care nu cunoștea probabil liana guacoului.

În aceiași clipă, se auzi un șuierat ascuțit și un șarpe drăguț și mic, gros cam cât degetul mic și lung de câteva degete, ieși de sub cadavru, se ridică în coadă și rezezându-se fulgerător se înfipse în coapsa dreaptă a vânătorului.

— Scuză prietene, spuse calm acesta, dar te înșeli. Și apucând șarpele de coadă îl răsuși și-i zdrobi capul. E un „ruban” spuse el. Dacă te mușcă mai ai cel mult unsprezece minute de viață. Devii galben, apoi verde, te umfli și s-a sfârșit căci mori. Singura consolă este că-ți mai schimbi odată culoarea trecând de la verde la negru. E ceva ales, nu-i așa Estevan?

— *Carai!* răspunse acesta cu un fior pe care nu și-l putu stăpâni. Știi că ai avut o idee strașnică, Fernando?

— Cred și eu, spuse acesta, căci fără ea am fi de mult morți amândoi.

Înaintară astfel ziua întreagă. Șerpii deveneau mereu mai numeroși. Vânătorul se opri deodată, încordat și făcu semn tovarășului său să rămână nemișcat. Își ascuți auzul.

— Nu m-am înșelat, spuse el după o clipă cu glas încet. Cineva vine spre noi.

— Cineva? spuse uimit don Estevan. Nu-i posibil.

— De ce nu? Întrebă vânătorul. Noi nu suntem aici? De ce n-ar mai fi și alții?

— Ai dreptate. Cine să fie însă?

— O vom afla îndată. Hai, mai spuse el trăgându-l spre un tufiș des în spatele căruia se ghemuiră.

— Încarcă-ți arma, Estevan, spuse Fernando, căci nu poți știe cu cine ne vom întâlni.

Vânătorul văzu curând o umbră care apăru la câțiva pași de el. La cotitura drumului apăru un bărbat. Don Fernando îl recunoscă imediat după statura sa înaltă și lungă barbă albă: era Tigrul.

La apariția lor neașteptată, Tigrul nu se arată deloc mirat.

— Te căutam, spuse el calm oprindu-se.

— În cazul acesta, călătoria dumitale s-a sfârșit, din moment ce m-ai găsit, spuse tânărul.

— Nu, nu încă, căci în timp ce eu mă voi duce în tabăra ta, tu te vei duce la a mea.

— Crezi? spuse batjocoritor tânărul.

— Desigur. Vrei poate să-mi ații calea? Întrebă batjocoritor Tigrul.

— De ce nu? Nu crezi oare că a sosit momentul să ne explicăm?

— Nu văd nici o nevoie dinspre partea mea. Cred că nu mă căutai pe mine.

— Te înșeli Tigrule, căci tocmai pe tine te.

— Pe mine și încă pe altcineva, spuse acesta cu un surâs ironic.

— Pe tine în primul rând căci avem să facem socoteli cam încurcate.

— Să nu ne pierdem vremea, spuse nerăbdător Tigrul. Ascultă-mă și încearcă să mă pricepi: Dona Hermosa se află pe aici în apropiere. Te așteaptă și i-am făgăduit că te voi căsători cu ea. Sunt însărcinat de ea să comunic anumite lucruri tatălui ei: trebuie prin urmare să mă duc în tabăra ta. Te voi conduce mai

întâi la adăpostul meu, un adăpost trist, spuse el oftând, căci din toți tovarășii mei au mai rămas numai patru, ceilalți fiind morți.

— Da, le-am găsit cadavrele în drum. Tu porți vina morții lor. De ce i-ai adus aici?

— Nu are nici o importanță, căci ceea ce s-a făcut s-a făcut. Hai căci vremea este scurta. Vrei să mă urmezi? Sunt sincer cu tine.

— Na, nu te cred. De ce te-ai refugiat în locurile acestea înfiorătoare?

— Nu bănuiești, copile? Fiindcă numai aici eram sigur că prada nu-mi va fi răpită.

— Te înșeli căci am sosit eu.

— Poate, spuse Tigrlul surâzând vag. Să terminăm. Ține. Ia carabina mea și spune prietenului tău, a cărui carabină o văd lucind printre ramuri, să vie și el. Acum când sunteți doi împotriva unui om dezarmat, cred că nu mai ai ce te teme.

Vânătorul rămase vreme de o clipă tăcut.

— Hai Estevan, spuse el apoi.

Tânărul se apropie imediat de ei.

Tigrlul porni imediat urmat îndeaproape de cei doi.

După o oră, ajunseră la adăpostul șefului, situat la jumătatea Voladeroului într-o peșteră spațioasă.

Tigrlul nu mințise. Dintre toți tovarășii săi nu mai trăiau decât patru.

— Înainte de a merge mai departe, spuse șeful, iată ce vă cer.

— Îmi ceri? răspunse vânătorul scandând ironic cuvintele.

Tigrlul dădu din umeri.

— La un semn al meu, oamenii acești o vor înjunghia fără milă pe dona Hermosa. Vezi bine că-ți pot cere orice.

Tânărul simți un fior în tot trupul.

— Vorbește, spuse don Fernando, zguduit de furie.

— Te voi lăsa singur aici cu dona Hermosa. Eu, tovarășul tău și cei patru oameni care mi-au mai rămas vom părăsi Voladeroul. Peste două zile vei părăsi muntele dar nu mai devreme și vei veni la tine în tabără unde te aștept.

— De ce îmi pui condiția aceasta? întrebă neîncrezător tânărul.

— Nu te privește.

— Fie, spuse el în cele din urmă. Primesc să rămân două zile aici.

— Bine. Noi vom pleca acum.

Sosind la primii arbori ai pădurii, Tigrul se opri o clipă și întorcându-se spre peștera în care tocmai intra don Fernando, murmură cu un surâs sinistru frecându-și mâinile:

— Cred că de data aceasta m-am răzbunat.

Porni din nou și dispăru curând în desiș.

XVIII

EL VOLADERO DE LAS

ANIMAS

Am văzut că don Fernando Carril, sau Necruțătorul, își petrecuse mai toată viața sa în deșert. Cunoștea El Voladero de Las Animas în toate amănuntele sale și își aflate de multe ori adăpost în peștera în care se afla acum ascunsă dona Hermosa. Prin urmare, nu-i fu greu s-o găsească.

Vânătorul intră în grotă, care avea curiozitatea de a primi lumina zilei prin nenumărata spărturi, care te lăsau să vezi în interiorul ei la o distanță de circa douăzeci și cinci de pași.

Tânărul era neliniștit. Condiția pusă de Tigru îl neliniștea fără voie. Înainta încet în grotă privind la dreapta și la stânga spre a încerca s-o găsească pe aceea pe care o căuta. Dar de jumătate oră de când intrase nu observă nici o urmă care să trădeze prezența tinerei fete.

Când ajunsese la marginea pădurii, soarele apunea și sta gata să dispară sub orizont. Peștera era întunecată în timpul zilei, dar mai ales scurta, când întunecimea era aproape completă.

Vânătorul se întoarse spre a-și procura o lumină și ca astfel să-și continue cercetările pe care bezna le făcea cu neputință.

Ajuns la intrarea peșterii, profită de ultimele raze ale zilei spre a privi în jurul său. Mai multe făclii din lemn de ocot erau orânduite chiar la intrare. Tânărul aprinse una din ele și intra hotărât în interior.

După ce a străbătut fără nici un rezultat mai multe coridoare, începu să bănuiască că Tigru îl înșelase. Văzu, în momentul acela, în fața sa la mare distanță o lumină nesigură, care se mărea pe măsură ce se apropia de ea și care în cele din urmă fu

destul de mare spre a o recunoaște pe dona Hermosa.

Tânăra fată ținea și ea o torță în mână. Mergea încet cu pași nesiguri. Nu se afla la mai mult de cincizeci de pași de don Fernando. Ne știind cum să-i atragă atenția, el se pregătea s-o strige tocmai, când întâmplarea făcu ca ea să-și ridice privirile. Observând un bărbat în fața ei, ea se opri și întrebă cu oarecare mândrie:

— De ce ai intrat în galeria asta? Nu știi că șeful vostru a interzis oricui să vie să mă tulbure?

— Iartă-mă seniorita, spuse emoționat tânărul, dar nu știam de porunca asta.

— Dumnezeuule, strigă ea. Glasul ăsta. Doamne Dumnezeuule, visezi.

Dând drumul torței ea alergă spre vânător. Acesta se grăbi și el să alerge spre ea.

— Don Fernando, strigă ea recunoscându-l. Don Fernando aici, în locurile acestea îngrozitoare? Dumnezeuule ce nenorocire mă mai amenință? N-am suferit oare destul?

— Liniștește-te seniorita, spuse bărbatul, căci prezența mea aici nu trebuie să te înspăimânte ci din contra să te bucure...

— De ce vrei să mă înșeli, prietene? spuse ea cu surâs palid. Crezi că nu știu că ești și tu prizonierul monstrului acesta cu față omenească și care mă ține și pe mine captivă de atâta vreme?

Fata se ridicase. O vagă roșeață reapăruse pe obraji ei. Întinse mâna tânărului bărbat pe care acesta, o strânse călduros între ale sale și o acoperi cu sărutări arzătoare.

— Acum vom împărți suferința în doi, spuse ea aruncându-i privire pătrunzătoare.

— Dragă Hermosa, murmură tânărul, nu vei mai suferi. Nenorocirile tale s-au sfârșit. Îți repet că vei fi fericită.

— Nu te înțeleg, don Fernando. Îmi vorbești de fericire acum, în locul acesta blestemat, câta vreme mai suntem amândoi în puterea Tigrului...

— Nu, seniorita, nu mai ești în puterea Tigrului. Ești liberă.

Leșiră din peșteră. Noaptea era plăcută și parfumată. Se așezară unul alături de celălalt pe iarbă, iar Fernando începu să povestească peripețiile sale.

— Purtarea omului acesta îmi pare de neînțeles, zise în cele din urmă don Fernando visător. De ce te-a răpit din moment ce intenționa să te elibereze, după câțva timp, cu atâta ușurință, după cum a făcut-o?

— Da, spuse și ea. Locurile acestea mi se par stranii. Ce avea de gând procedând în felul acesta? În fine, iată-mă liberă. Mulțumesc lui Dumnezeu că voi revedea în curând pe tata.

— Mâine, vom porni spre el.

Dona Hermosa îl privi uimită și neliniștită.

— Mâine, murmură ea. De ce nu azi? În dimineața asta, chiar acum?

— Nu se poate, spuse el. Am jurat să nu părăsesc locul acesta înainte de mâine. Tigrul n-a acceptat să-ți redea libertatea decât cu condiția aceasta.

— Straniu! murmura ea. Ce motiv să aibe oare omul acesta ca să ne ție aici?

— Am să vă spun chiar eu care este motivul, spuse Estevan care apăru pe neașteptate în fața lor.

— Estevan, strigară amândoi deodată ridicându-se și repezindu-se spre el.

— Ce întâmplare fericită te readuce aici? îl întrebă vânătorul.

— Nu este întâmplarea, ci Dumnezeu prietene, care a făcut să aud din întâmplare un cuvânt spus de Tigrul, cuvânt care mi-a dezvăluit intențiile lui ca și cum mi le-ar fi explicat intenționat.

— Explică-te prietene, îi spuseră amândoi deodată.

— Ieri după ce ne-am îmbrățișat, te-ai îndreptat spre peșteră, don Fernando, în timp ce noi ceilalți am luat drumul pădurii. Nu știu de ce dar îmi simțeam inima strânsă părăsindu-te. Coboram deci cu încetineală, ezitând când, ajuns la primii arbori ai pădurii, am observat că Tigrul nu mai era cu noi. Se opri la câțiva pași de mine și frecându-și mâinile cu o expresie de bucurie răutăcioasă, privea țintă grota și apoi îl auzii spunând limpede aceste cuvinte:

„Cred că, de data aceasta, sunt răzbunat”.

Cuvintele acestea au fost pentru mine un fulger. Planul monstrului acesta îmi apăru în toată hidoșenia lui. Îți amintești în ce fel am făcut noi doi cunoștință, don Fernando?

— Desigur, prietene. Amintirea aceasta îmi iese prea scumpa a o uita vreodată.

— Îți amintești de discuția pe care ai avut-o în insulă cu Tigrul, conversație surprinsă de mine, insinuările acelui om, ura lui neîmpăcată împotriva lui don Pedro, ură pe care a recunoscut-o în gura mare?

— Da, da, prietene, îmi amintesc de toate acestea, dar tot nu știu ce vrei.

— Iată prietene: disperat că nu-l poate lovi pe don Pedro, Tigrul vrea să-l lovească prin fiica sa. De aceea a urzit vreme îndelungată un plan, în care fără voia ta i-ai fost complice. O iubești pe dona Hermosa și ai făcut tot ce-ți stă în putință ca s-o salvezi. Îți propune să ți-o dea dar cu condiția de a sta împreună cu ea, singuri, vreme de patruzeci și opt de ore. Înțelegeți acum?

— Oh! E groaznic, exclamă tânărul cu cea mai vie indignare.

Dona Hermosa își ascunse fața în mâini și izbucni în lacrimi.

— Iertați-mi durerea pe care v-am prilejuit-o prietenii mei, spuse don Estevan, am voit să vă salvez de voi singuri și n-am putut s-o fac altfel decât dezvăluindu-vă odioasa mașinație a acestui individ. De ce îl urăște însă cu atâta înverșunare pe don Pedro? Numai diavolul acesta ne-ar putea-o spune. Prea puțin ne interesează însă acum căci proiectele sale sunt dejucate și nu mai avem a ne teme de nimic din partea lui.

— Mulțumesc Estevan, spuse dona Hermosa întinzându-i mâna.

— După părerea ta ce trebuie să facem? Întrebă atunci don Fernando. Eu mi-am dat cuvântul că aștept aici.

— Dragă prietene, ești naiv. Ești oare obligat să-ți ții cuvântul față de indivizi de teapa aceluia, care nu ți l-au cerut decât spre a-ți dăuna?

— Da, da, strigă dona Hermosa. Estevan are dreptate. Să-i urmăm sfatul. Să plecăm imediat.

— Să plecăm dacă spuneți așa, replică don Fernando. Din parte-mi n-am altă dorință decât să mă depărtez de peștera aceasta blestemată. Cum vom traversa însă pădurea cu dona Hermosa?

— Așa cum am mai traversat-o odată, spuse fata hotărâtă.

— Explică-te, spuse don Estevan.

— Pe un fel de targa care trebuie să mai fie pe aici și pe care o duceau doi oameni. Știți bine că șerpii și mai ales cei mici nu sar prea înalt.

— Ai dreptate. Vom avea de altfel grijă să te învelim într-o piele de bizon, așa ca să fii ferită de orice pericol.

XIX

PEDEAPSA DIVINA

Să ne reîntoarcem acum alături de haciendero în tabăra mexicană.

Când se trezi a doua zi de dimineață, don Pedro află de la Ma Manuela de placarea lui Fernando și a lui Estevan.

— Nu m-am îndoit că se va întâmpla așa, spuse el oftând, când l-am văzut aseară pe don Fernando stând pe gânduri. Sunt fericit că fiul tău la întovărășit, buna mea Manuela, căci dacă prevederile melc sunt juste, don Fernando încearcă o expediție dintre cele mai grele.

Ziua trecu fără nici o întâmplare demnă de a fi povestită. El Zapote, care pornise la vânătoare în zori, ucisese un cerb.

A doua zi pe la ora zece de dimineață, un indian neînarmat se prezintă santinelelor cerând să-i vorbească lui don Pedro. Acesta dădu ordin să fie adus în fața sa.

Indianul era un apaș.

Hacienderul îl privi cercetător o clipă.

Indianul suportă fără să clipească examenul la care fu supus.

— Ce dorește fratele meu și cine este el? întreba don Pedro.

— El Zopilote este un războinic apaș, răspunse indianul. Sachemul tribului său îl trimite la șeful fețelor palide.

— Eu sunt șeful fețelor palide, poți spune ce misiune ai.

— Iată ce spune Tigru, continuă apașul.

— Tigru! exclamă don Pedro cu o expresie de uimire pe care nu și-o putu înfrâna. Ce vrea de la mine?

— Dacă tatăl meu va asculta, El Zopilote îi va spune.

— Ai dreptate. Vorbește, indianule.

— Iată ce spune Tigru: Un nor s-a ridicat între Tigru și șeful fețelor palide care au pătruns în ținuturile de vânătoare ale poporului meu. La fel cum razele soarelui fac să dispară norii așa ca să se vadă cerul albastru, la fel dacă fața palidă vrea să

fumeze luleaua păcii cu Tigrul, norul va dispărea, iar secarea războiului va fi îngropată atât de adânc în pământ, încât spre a o dezgropa vor trebui o mie de luni și încă zece pe deasupra. Am vorbit. Aștept răspunsul tatălui meu cu barba de zăpadă.

— Indianule, răspunse trist don Pedro, acela de care spui că este șeful tău mi-a făcut mult rău, fără ca să știu care este cauza unei pe care mi-o poartă. Cu toate acestea, dacă dorește să aibe o întrevedere cu mine spre a pune capăt neînțelegerilor care ne despart, să mă ferească Dumnezeu să-i resping cererea. Spune-i că-l aștept și că, dacă fără să știu și împotriva voiei mele a suferit vreo pagubă, sunt gata să i-o plătesc așa cum mi-o va cere.

Apașul ascultase cu cea mai mare atenție cuvintele hacienderului. Când acesta tăcu, luă din nou cuvântul:

— Ooah! Tatăl meu a vorbit bine. Înțelepciunea este în el. Șeful va veni, dar cine îi garantează siguranța persoanei sale atunci când va fi în tabăra fețelor palide, singur contra a douăzeci de războinici spanioli.

— Cuvântul meu de onoare, indianule. Cuvântul meu de onoare care merită mai mult decât orice îmi poate da șeful tău, răspunse mândru hacienderul.

— Oh! Cuvântul tatălui meu este bun, căci limba lui nu este despicată. Tigrul nu vrea mai mult. Va veni.

După ce a spus ultimele cuvinte cu toată emfaza indiană, războinicul apaș se plecă ceremonios în fața hacienderului și se retrase cu acelaș pas calm cu care venise.

O oră mai târziu, adică pe la ora unsprezece, Tigrul sosi în tabără, așa cum îl anunțase El Zopilote.

Șeful purta un costum cu gambucinos și nu era înarmat sau cel puțin nu se vedea nici o armă.

De îndată ce spuse santinelilor cine este, acestea îi dădură drumul și-l aduseră capatazului care se plimba în lung și în lat.

Tigrul aruncă o privire cercetătoare intrând în tabără. Totul părea normal, iar șeful nu văzu nimic suspect. Urmând indicațiile care-i fuseseră date se apropia de capataz.

— Ce cauți aici? îl întrebă aspru don Luciano.

— Vreau să vorbesc cu don Pedro de Luna, spuse simplu Tigrul.

— Bine. Urmează-mă căci te așteaptă.

Și fără altă ceremonie, capatazul îl conduse la intrarea jacalului.

— Intră îi spuse el, căci aici îl vei găsi pe don Pedro.

— Cine-i? se auzi un glas din interior.

— Senor, răspunse capatazul, e indianul tare a cerut favoarea de a fi primit de domnia voastră. Hai intră, îi mai spuse el șefului.

Acesta îl urmă fără să spuie nimic, intrând împreună cu capatazul în jahal.

— Ai cerut să stai de vorbă cu mine? spuse don Pedro..

— Da, răspunse șeful cu glas întunecat. Dar numai noi doi.

— Omul acesta este dintre cei mai vechi slujbași ai mei și se bucură de toată încrederea mea.

— Cele ce vreau să-ți spun, nu trebuie să fie auzite și de alte urechi.

— Du-te Luciano, dar nu te depărta de aici, prietene, spuse don Pedro.

Capatazul arunca o privire furioasă Tigrului și ieși mormăind.

— Acum, că suntem singuri, te poți explica fățiș cu mine, reluă don Pedro discuția.

— Pentru asta am și venit, spuse șeful.

— Vrei să-mi vorbești despre fiica mea?

— Despre ea și despre altele, continuă Tigru pe același ton întunecat.

— Nu înțeleg. Te-aș ruga să fii mai limpede.

— Ceea ce voi face, căci este multă vreme de când vreau să ne vorbim între patru ochi. Privește-mă don Pedro, oare nu mă recunoști?

— Cred că nu te-am mai văzut niciodată înainte de a-mi fi dat ospitalitate în teocalitul tău.

Șeful indian continuă ca un rânjet sinistru:

— Anii m-au schimbat probabil cu totul, iar numele acesta de Tigru a făcut să se uite adevăratul meu nume, așa încât nici propriul meu, frate nu mă mai recunoaște? La fel cum don Gusman de Ribeyra a devenit don Pedro de Luna, de ce oare don Leoncio de Ribeyra să nu fi devenit Tigru, frate?

— Ce vrei să spui? strigă don Pedro ridicându-se speriat. Ce nume ai pronunțat?

— Am spus numai adevărul. Am spus numele meu, răspunse rece șeful.

Don Pedro îl privi cu o expresie de milă îndurerată:

— Nenorocitul, spuse el trist, cât de jos ei căzut.

— Te înșeli frate, răspunse rânjind șeful, am urcat, deoarece sunt azi șeful unui trib indian. Mi-am urmărit vreme îndelungată

răzbunarea, spuse el râzând sălbatec. O aştept de douăzeci de ani şi iată că astăzi e gata.

— Răzbunarea ta, nenorocitele! răspunse indignat don Pedro. Ce răzbunare mai vrei de la mine tu, care ai încercat să-mi seduci soţia, care ai voit să mă ucizi şi care azi după atâta vreme ai avut neruşinarea să-mi răpeşti fiica?

— Uîţi pe fiul tău, pe care l-am răpit. Pe Fernando Carril, pe care l-am făcut să se îndrăgostească de sora sa şi care este de două zile numai cu ea, singuri, la Voladero de Las Animas. Ah! Ah! Don Gusman ce spui de răzbunarea aceasta?

— Nenorocire, strigă atunci don Pedro, lovindu-se cu pumnii în cap de disperare.

— Fratele şi sora. Îndrăgostiţi unul de celălalt sub protecţia ta, don Gusman şi căsătoriţi de mine. Ah! Ah! râse el sinistru ca lătratul unei hiene.

— Oh! E oribil, spuse don Pedro în culmea disperării. Minţi, mizerabile! Cât de bandit ai fi n-ai îndrăzni să comiţi o asemenea crimă. Te lauzi, ticălosule. Eşti un fanfaron al crimei. Toate cele câte le-ai spus nu pot fi adevărate, căci trebuie să te temi şi tu de răzbunarea lui Dumnezeu.

— Nu te încrezi în cuvintele mele, frate? spuse sarcastic banditul. Bine. Mi se pare ca aud tocmai pe copiii tăi sosind în tabără. Întreabă-i tu.

Pe jumătate nebun de durere, don Pedro se repezi spre ieşirea jacialului, dar în aceiaş clipă dona Hermosa intră înăuntru însoţită de doar Fernando şi don Estevan. Nenorocitul tată rămase nemişcat şi fără putere.

— Ei bine, spuse Tigrul, aşa îţi primeşti copiii? Un tată ca tine, un tată model care nu este de loc dragăstos.

Fără să-l bage de seamă pe Tigru, dona Hermosa se aruncase în braţele tatălui ei pe care-l îmbrăţişa plângând.

— Tată! Tată! strigă ea. Slavă Domnului ca te văd în cele din urmă din nou.

— Cine pomeneşte aici numele lui Dumnezeu, spuse întunecat don Pedro respingând-o, aşa încât tânăra fată se clătină pe picioare.

Dona Hermosa arunca priviri speriate în jurul ei, neînţelegând ce se întâmplase. Palidă şi tremurătoare, ar fi căzut dacă n-ar fi sărit don Pedro s-o sprijine.

— Iată cum se iubesc! spuse Tigrul. Nu este oare mişcător? Don Fernando, continuă el arătându-l pe don Pedro,

îmbrățișează-l pe tatăl dumitale.

— Tatăl meu! exclamă fericit tânărul. Oh, ar fi o fericire prea mare.

— Da, don Pedro este tatăl dumitale. Spuse Tigrul și aceasta este sora dumitale, mai adăugă el arătând-o cu un gest batjocoritor pe dona Hermosa.

Cei doi tineri rămaseră încremeniți. În pragul unei crize nervoase, don Pedro simțea că-și pierde mințile. Îi părea că nu mai înțelege nimic și se depărtară de această scenă îngrozitoare.

Tigrul se bucura de triumful său. Special de halul în care-l văzu pe haciendero, don Estevan socoti că este momentul să intervii.

— Don Pedro, spuse el cu glas tare și punându-i mâna pe umăr, revino-ți căci mizerabilul acesta a mințit, iar copii dumitale sunt demni, căci eu am fost toată vremea împreună cu ei la Voladero.

Don Pedro făcu un mare efort spre a relua firul gândurilor care-i scăpaseră. Întregul corp îi fu străbătut de un tremur nervos. Întoarse capul spre don Fernando, îl privi o clipă, apoi un scâncet îi sfâșie pieptul. Lacrimile îi izvorau din ochii arși de friguri și strigă cu glas zguduitor, căzând la pieptul tânărului majordom:

— Oh! Acesta-i adevărul, nu-i așa Estevan?

— Ți-o jur, don Pedro, spuse el cu toată convingerea.

— Oh! Știam bine că Tigrul eu un mizerabil. Copiii mei, copiii mei!

Cei doi tineri se aruncară la piept acoperindu-l cu sărutări. Tigrul, cu brațele încrucișate pe piept, cu fruntea și privirea ironică, strigă în felul său sinistru:

— Îți spun că se iubesc, frate. Căsătorește-i!

— Au tot dreptul să se iubească, se auzi un glas puternic.

Toți se întoarseră uimiți: Ma Manuela intrase tocmai în jocal.

— Ah! spuse ea aruncând o privire ironică Tigrului, care se speriasse fără să-și dea seama de ce, de apariția aceasta neașteptată. Ziua judecății a sosit în cele din urmă. O așteptam de mult. Dar se va face dreptate pentru toți. Și eu sunt aceia care am fost aleasă de Dumnezeu; ca să i se vadă puterea.

Toată lumea o privea cu un amestec de admirație și respect pe această femeie care părea deodată transfigurată. Privirea ei lucea, arunca fulgere. Înaintă calmă și impunătoare spre haciendero.

— Don Pedro, stăpâne iubit, spuse ea ca glas vibrând de

emoția care o domina, iartă-mă. Te-am făcut să suferi multă vreme, dar Dumnezeu a fost acela care m-a inspirat. Numai el mi-a dictat purtarea. Don Fernando nu este fiul tău ci al meu. Fiul tău este acesta, rostise ea arătând spre don Estevan.

— El! strigară uimiți cei de față.

— Minciună! urlă Tigrul.

— Adevărat! răspunse categoric Ma Manuela. Ura este oarbă, don Leoncio. Crezând că răpești pe fiul fratelui tău, l-ai răpit numai pe acela al sărmanei doice. Priviți-l pe don Estevan, voi toți care ați cunoscut-o pe mama lui și spuneți dacă nu este fiul ei.

Într-adevăr, asemănarea aceasta izbitoare, la care nu luase însă nimeni seama până în ziua aceea din pricina situației tânărului, spulberă, orice îndoială, de îndată ce se atrase atenția asupra adevăratei lui origini.

— Oh! Vei fi totdeauna mama mea, spuse tânărul cu însuflețire.

— Mamă! exclamă don Fernando aruncându-se fericit la pieptul ei.

Don Pedro resimțea o fericire nespusă după o durere atât de violentă.

Forțat să-și recunoască înfrângerea, Tigrul scoase un urlet de fiară.

— Ah! strigă el furios. Așa stau lucrurile?! N-am spus încă ultimul cuvânt.

Și scoțând un pumnal pe care-l avea ascuns sub haină se rezezi asupra lui don Pedro, care în fericirea lui, îl uitase cu totul.

Un om sta însă de veghe. Don Luciano se furișase pe ascuns în jacal și se așezase în spatele banditului, ale cărui mișcări le supraveghea îndeaproape. Văzându-i gestul, îl cuprinse în brațe și-l ținu nemișcat, cu toate eforturile disperate ale mizerabilului să scape din strânsoare.

În aceiaș clipă, leperosul se năpusti în jacal cu cuțitul în mână și mai înainte ca cineva să fi avut timp să se opună, îl înfipse până în plăsele în gâtul banditului.

— Cu atât mai rău, spuse el. Ocazia era prea frumoasă. Navaja mea n-a lovit niciodată mai cu dreptate și sper că lovitura asta va face să-mi fie iertate toate celelalte.

Tigrul rămase o clipă în picioare, clătînându-se încoace și încolo, ca un stejar smuls din rădăcini. Roti în jurul său privirile în care furia mai lupta încă cu agonia, făcu un ultim efort să

blesteme, dar gura i se contractă oribil. Un val de sânge negru izbucni din gâtul său despicat, căzu cât era de lung la pământ, se zvârcoli vreme de o clipă ca o reptilă sub privirile înspăimântate ale celor de față, după care rămase nemișcat. Era mort. Dar pe chipul său schimonosit de agonie o expresie de ură neiertătoare rămăsese întipărită, chiar dincolo de moarte.

— S-a făcut dreptate. Aici a fost mâna lui Dumnezeu, spuse Ma Manuela cu glas răsunător.

— Să ne rugăm pentru el, spuse don Pedro Îngenunchind alături de cadavru. Cei de față, subjugați de gestul acesta atât de nobil și de simplu, îi urmară exemplul și îngenuncheară alături de el.

Leperosul, odată răzbunarea-i înfăptuită, socoti mai prudent să dispară, nu fără a fi schimbat o privire de înțelegere cu demnul capataz, care surâdea viclean în mustața sa argintie.

SFÂRȘIT

CUPRINS

lanseaza la finele lui
capodopera marelui sc

VID HUME

I PRIETENIE.....	3
II ÎN PĂDUREA VIRGINĂ.....	10
III DON TORIBIO QUIROGA.....	17
IV RECEPȚIA.....	23
V CURSA.....	30
VI SAN LUCAR.....	37
VII ATACUL PRESIDIOULUI.....	44
VIII TICĂLOȘIA.....	52
IX PRIZONIERUL.....	58
X ÎN TABĂRA PIEILOR ROȘII.....	64
XI RENEGATUL.....	70
XII VOINȚA UNEI FEMEII.....	75
XIII ALB CONTRA ROȘU.....	81
XIV PERIPEȚII.....	88
XV O LUNA MAI TÂRZIU.....	95
XVI ÎNAINTE DE VÂNĂTOARE.....	99
XVII PE URMELE VÂNATULUI.....	104
XVIII EL VOLADERO DE LAS ANIMAS.....	110
XIX PEDEAPSA DIVINA.....	114
CUPRINS.....	121

de David Hume

este romanul a cărui acțiune va
captiva pe cititor și va constitui
un mare succes al editurei noa-
stre